

Årsredovisning 2024

Förord

Under 2024 har Region Gävleborg stått inför utmaningar präglade av en ansträngd ekonomisk situation till följd av de ökande pensionskostnaderna, kopplat till inflationen, och det historiska underskottet samt ett osäkert omvärldsläge. Trots dessa prövningar har vi fortsatt arbetet med att utveckla regionen, bli en attraktivare arbetsgivare och att få ordning och reda i ekonomin.

Till de positiva delarna av året hör arbetet med att bli en attraktivare arbetsgivare. Andelen köpta timmar av hyrpersonal har minskat med över 40 % och regionens personalomsättning har minskat från 9,1 % till 6,8 procent. 708 personer har under 2024 tagit en tillsvidareanställning hos oss i Region Gävleborg. Vi är ännu inte i mål och vi kan bli ännu bättre, men den positiva trenden visar att vi är på rätt väg och att det arbete som pågår ger resultat. Att fler väljer att ta, eller fortsätta sin, anställning hos oss är positivt ur flera aspekter; det skapar en bättre arbetsmiljö för våra medarbetare, kontinuitet och ökad patientsäkerhet för patienterna och det ger även positiva effekter för ekonomin.

Den kanske största händelsen under 2024 var att påbörja processen med att förbereda omorganisationen av våra offentligt drivna hälsocentraler och samla dessa under ett regionägt bolag. Beslutet klubbades i regionfullmäktige i januari 2025. Primärvården är den del av vården som störst del av befolkningen möter och har erfarenhet av, den utgör navet i den nära vården. Genom att samla Region Gävleborgs hälsocentraler under ett bolag är

ambitionen att skapa en närmare, mer tillgänglig vård av högre kvalitet. Det ger också hälsocentralerna en tydlig röst i regionen, bidrar till ett närmare ledarskap och ger medarbetarna ett större inflytande över sin enhet och arbetsmiljö. Vidare leder det till en större kontroll, och påverkan på, ekonomin.

Arbetslösheten i Gävleborg är fortsatt hög vilket påverkar skatteintäkterna negativt. Samtidigt är bristen på arbetskraft stor. Vi har därför under året utvecklat vårt arbete med utbildningsanordnare på gymnasial nivå för att uppnå ett utbildningsutbud som bättre matchar arbetsmarknadens behov. Att människor går från arbetslöshet till sysselsättning och att företag och verksamheter har tillgång till rätt kompetens är avgörande för att öka tillväxten och den ekonomiska situationen i länet.

Vi är alltjämt i en tid som präglas av oro i omvärlden. Rysslands oprovocerade och olagliga invasion av Ukraina går in på sitt tredje år. USAs fortsatta stöd till Ukraina och Europa är i dagsläget oklart, vilket skapar en helt ny världsordning som påverkar även oss i Region Gävleborg. Följderna av detta vet vi inte ännu, men vi bör ta höjd för att intensifiera arbetet med robusthet och beredskap. Även det ekonomiska läget som spåts gå mot ljusare tider är nu osäkert. Försvårande omständigheter för handel med USA och andra länder och ett förändrat säkerhetsläge kan komma att påverka såväl världsekonomin som regionens ekonomi.

Patrik Stenvard
Ordförande Regionstyrelsen
Gävleborg

Innehåll

Gävleborgs län	4
Region Gävleborgs vision	6
Region Gävleborgs uppdrag	7
Region Gävleborg som organisation	9

Förvaltnings-berättelse	
Översikt över verksamhetens utveckling	11
Den regionala koncernen	15
Styrning och uppföljning	21
Händelser av väsentlig betydelse	23
Väsentliga personalförhållanden	26
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	30
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	36
Trygg och säker vård	36
Tillgänglighet	38
Lätt att resa i Gävleborg	40
Medarbetare som trivs på jobbet	42
En region med tillväxt	44
Ansvarsfull ekonomi	45
Balanskravsresultat	67
Förväntad utveckling	68

Ekonomiska rapporter	
Resultaträkning	71
Balansräkning	72
Kassaflödesanalys	73
Driftsredovisning	74
Investeringsredovisning	76
Noter	81

Gävleborgs län

GÄVLEBORGS LÄN I SIFFROR 2024

	Kvinnor	Män
Befolkningsmängd	141 279	143 279
Förväntad medellivslängd*	83,8	80,2
Andel som uppger bra eller mycket bra hälsa**	66,8 %	67,6 %
Andel med eftergymnasial utbildning, 25–64 år*	45,1 %	27,7 %
Arbetslöshet, 18–65 år, årsmedelvärde, andel av befolkningen	7,1 %	7,7 %

* Avser 2023
** Avser årsmedelvärde 2021-2024

Gävleborgs invånare

Levnadsförhållandena och sjukvården har blivit bättre i hela Sverige under de senaste decennierna. Det gör att medellivslängden ökar och allt fler får bli äldre. I Gävleborgs län förväntas antalet personer över 80 år nära fördubblas under de kommande 25 åren. Personer över 80 år har på gruppnivå en större förekomst av samtidiga och kroniska sjukdomar och utifrån det ett högre behov av sjukvård och omsorg. Antalet invånare i Gävleborgs län förväntas minska med 1,7 procent till 2030 och med 3,6 procent till 2040. Både antalet barn och antalet invånare i arbetsför ålder förväntas minska något framöver. Sammantaget innebär förändringarna en ökad försörjningskvot, där en minskande andel av befolkningen ska försörja allt fler.

Gävle kommun ser ut att kunna fortsätta växa medan resterande kommuner i länet får utgå ifrån en negativ befolkningsutveckling.

Eftersom enbart Gävle kommun beräknas öka kommer de skillnader som redan finns mellan kommunerna i länet vad gäller åldersstruktur och befolkningstäthet förstärkas ytterligare i framtiden.

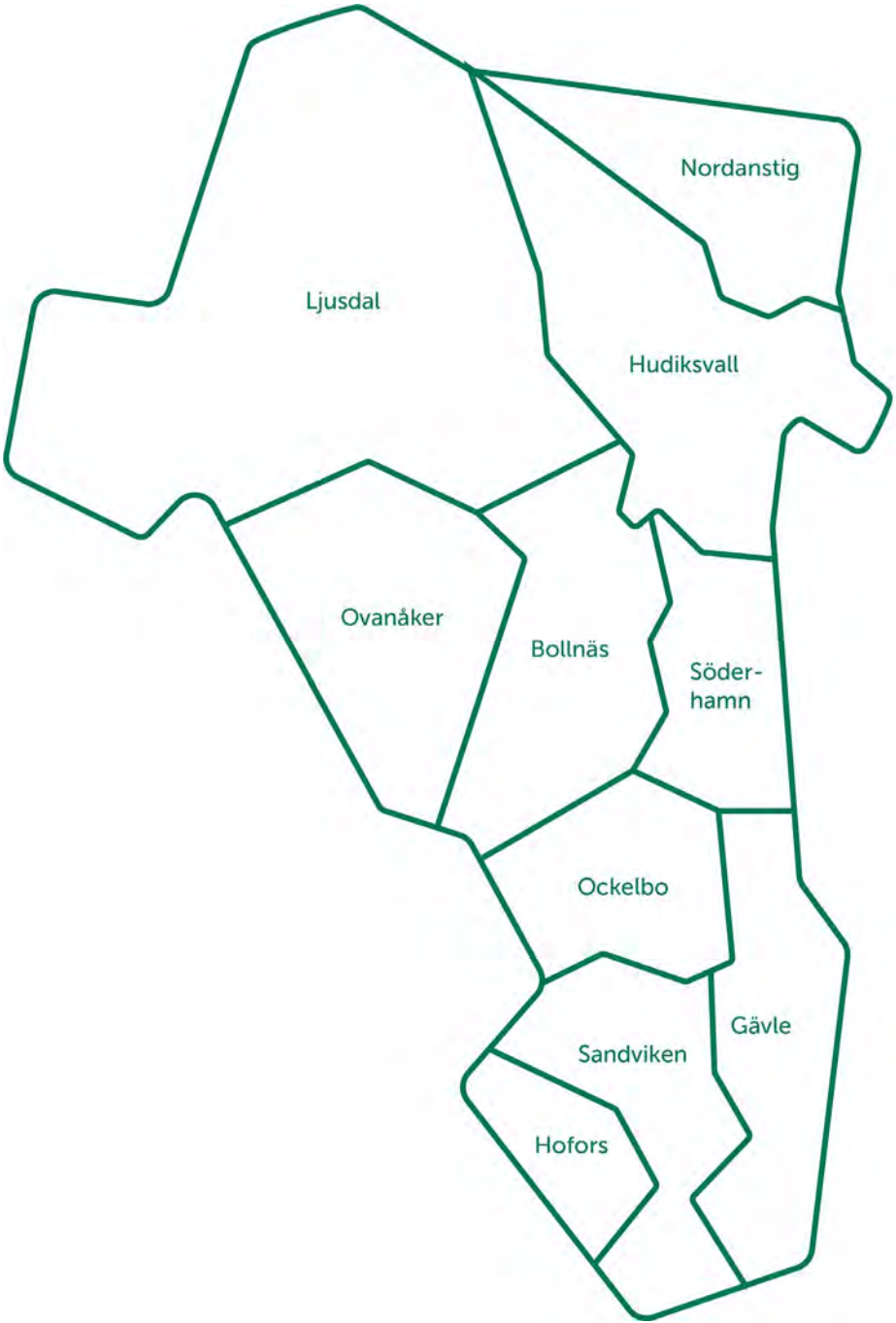
Invånarnas hälsa och välfärd

Ungefär en tredjedel av länets befolkning (67 procent) anser sig ha en god hälsa. Det är något lägre än i riket där motsvarande andel är 71 procent. Medellivslängden är också något lägre i länet än i riket, en följd av den socioekonomiska befolkningsammansättningen. Yngre människor och de som har en högre utbildning anser sig generellt vara friskare än resten av befolkningen och har en högre medellivslängd. 84 procent av länets invånare anser sig ha ett gott psykiskt välbefinnande, vilket är strax under riksgenomsnittet på 85 procent. 11 procent anser sig ha en allvarlig psykisk påfrestning. Den psykiska ohälsan ökar generellt i samhället och är orsak till allt fler sjukskrivningar.

Region Gävleborg och alla länets kommuner har, via Länsledning Välfärd, tillsammans tagit fram och fattat beslut om en gemensam målbild, i syfte att förbättra det gemensamma arbetet. Den breddar perspektivet på hälsa och välfärd och berör både Region Gävleborgs verksamheter och de kommunala verksamheter som är inriktade på med omsorg, skola och elevhälsa samt förebyggande arbete.

Invånarnas utbildningsnivå och möjligheter till försörjning

På individnivå finns många i länet som har en hög utbildning och en stabil ställning på arbetsmarknaden, bland både inrikes och utrikes födda. På gruppnivå har länet dock sedan länge utmaningar i form av en låg utbildningsnivå och en hög arbetslöshet och utmaningarna är större i gruppen utrikes födda.

Andelen som står utanför arbetsmarknaden och/eller lever i ekonomisk utsatthet är högre bland utrikes födda. Arbetslösheten i gruppen utrikes födda har dock minskat under det senaste året. Att fler utrikes födda kommer i arbete är nödvändigt för länets kompetensförsörjning och för att minska den framtida försörjningsbördan.

Flest arbetstillfällen inom länet finns inom offentlig sektor, särskilt vård, omsorg och socialtjänst. Tillverkningsindustrin står för ungefär 15 procent av alla arbetstillfällen i länet och är den näst största branschen sett till arbetstillfällen. Att öka branschbredden är ett uttalat mål i länet, i syfte att skapa fler jobb, minska sårbarheten och öka jämlikheten på arbetsmarknaden.

Kompetensbrist är en utmaning för många branscher och arbetsplatser, i länet och nationellt. Att höja utbildningsnivån och få fler att utbilda sig inom områden med goda arbetsmöjligheter är viktigt för individer, näringslivet och för samhället i stort. Utbildningsnivån för de mellan 25 och 64 år är lägre här än i övriga Sverige. Betydligt fler kvinnor än män har eftergymnasial utbildning. Andelen män med eftergymnasial utbildning ökar men andelen kvinnor som fortsatt studera efter gymnasiet ökar ännu mer. Andelen som saknar gymnasieutbildning minskar till följd av generationsväxlingen. Att ha gymnasieexamen blir allt viktigare för att ta sig in på arbetsmarknaden. 72,5 procent av länets gymnasieelever tar examen inom fyra år.

Invånarnas förutsättningar utifrån ett tillgänglighetsperspektiv

Gävleborgs län är ett relativt stort län sett till ytan men med en förhållandevis liten befolkning. Befolkningen är ojämnt utspridd och de nordvästra och sydligaste delarna av länet är glest befolkade. En tredjedel av befolkningen bor i Gävle kommun. Stora avstånd mellan många av länets orter gör frågan om tillgänglighet aktuell.

Rumslig närhet, alltså var människor bor i förhållande till andra platser och det utbud som finns i form av funktioner, service och aktiviteter, är en central del av tillgängligheten. Tillgänglighet innefattar också digital tillgänglighet och fysiska transporter.

Digitala lösningar gör att platsberoendet minskar. Det kräver dock ett utbud av digitala tjänster, infrastruktur i form av fiber och mobilt nät samt att befolkningen har tillräcklig digital kompetens. Fiberutbyggnaden har kommit långt i länet och digitaliseringen och utbudet av digitala tjänster ökar snabbt inom många olika områden.

Den fysiska infrastrukturen i länet är uppbyggd kring järnväg samt större vägar i de nordsydliga stråken och vägtransporter i de öst-västliga stråken. I vissa delar av länet är möjligheten till transporter mycket god eftersom det är nära till storstadsområden, flygplats och hamnar. De flesta som bor i länet har också bra tillgång till kollektivtrafik och nära till viktiga servicefunktioner som livsmedelsbutiker och skolor.

Välfärdens tjänster behöver utvecklas för att vara tillgängliga för invånares behov och preferenser. Stärkta relationer, kunskap och förståelse för varandras kompetenser, roller och förutsättningar, möjliggörande för idrottsrörelsen och konst- och kulturliv, är en annan del av tillgängligheten.

En stödande infrastruktur behövs där Region Gävleborg tillsammans med länets kommuner, civilsamhälle, företag och enskilda invånare skapar tillgänglighet för alla invånare.

Region Gävleborgs vision

Tillsammans skapar vi plats för din framtid

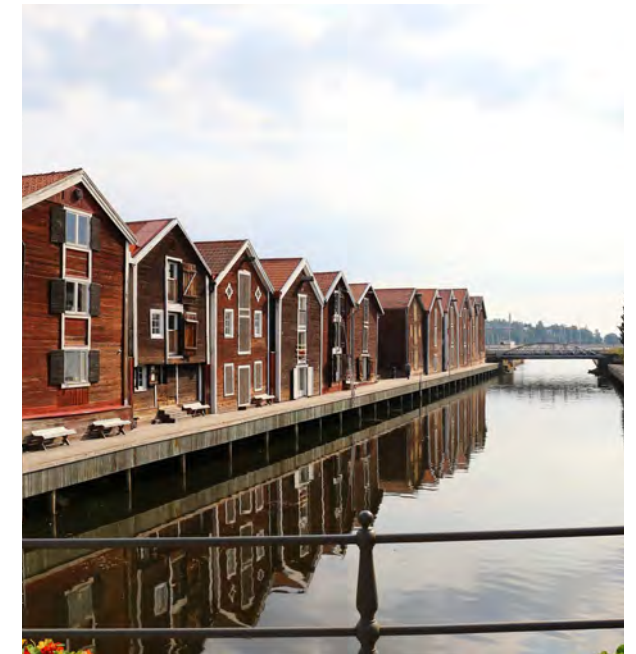
Vi har skapat en attraktiv välfungerande och välmående plats där flera vill verka, arbeta och leva. Tillsammans med dig och andra aktörer ger vi utrymme för människor och möjligheter att växa.

Vi visar vägen. Genom att vi initierar samarbeten över gränser ser vi till att idéer omvandlas till verkliga produkter och tjänster. Det är så vi gör plats för ett blomstrande samhälle och rum för dina idéer och ditt engagemang.

Vi är en arbetsgivare i framkant. Hos oss får du som medarbetare tillgång till din inneboende kraft. Här kan du bidra till det som är viktigt på riktigt. Med vårt fokus på mångfald och inkludering finns plats för olika perspektiv. Vi samarbetar och delar kunskap för att ständigt bli smartare tillsammans.

Vi finns här för våra invånare, ser varje individ och ger trygghet. Med en välfungerande infrastruktur, den digifysiska utvecklingen och vår omtanke tas dina behov om hand. Det gör Gävleborg till en jämlik, trygg, klimatsmart och tillgänglig plats.

Region Gävleborgs uppdrag

Hälso- och sjukvård

Region Gävleborg ska organisera hälso- och sjukvårdsverksamheten och erbjuda medborgarna i Gävleborgs län en god hälso- och sjukvård. Området styrs i huvudsak av fyra lagar som syftar till att reglera verksamheten, främja patientsäkerheten och tydliggöra patientens ställning i vården: hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), patient-säkerhetslagen (2010:659), patientlagen (2014:821) och tandvårdslagen (1985:125). Inom området finns även ett långtgående samverkansarbete mellan staten och alla regioner. Samarbetet utgår dock ifrån en annan indelning än enskilda regioner och där tillhör Region Gävleborg indelningen som heter Sjukvårdsregion Mellansverige. Tillsammans med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) finns även en väl utvecklad samverkan inom det som kallas nationellt system för kunskapsstyrning hälso- och sjukvård.

Kollektivtrafik

Region Gävleborg fungerar som regional kollektivtrafikmyndighet i enlighet med lagen (2010:1065) om kollektivtrafik. Det innebär att Region Gävleborg ansvarar för all kollektivtrafik i länet. Alla länets tio kommuner har lämnat över ansvaret för bokning, planering och genomförande av färdtjänst och riksferdtjänst till Region Gävleborg. När det gäller ansvaret för tillståndshandläggning och genomförande av färdtjänst och riksferdtjänst har sex av länets tio kommuner lämnat över även det till Region Gävleborg. Inom området behöver samarbete kring trafiklösningar och biljettsamverkan ske med angränsande län. Sedan länge finns det även ett etablerat samarbete med leverantören Statens järnvägar AB (SJ) kring interregional trafik.

Kultur

Region Gävleborg har inom kultursamverkansmodellen ansvaret att fördela statliga medel vidare till regionala kulturverksamheter. Kultursamverkansmodellen syftar till att främja en god tillgång för länets invånare till professionell teater-, dans- och musikverksamhet, museiverksamhet och museernas kulturmiljöarbete, biblioteksverksamhet och läs- och litteraturfrämjande verksamhet, professionell bild- och formverksamhet, regional enskild arkivverksamhet, filmkulturell verksamhet, och främjande av hemslöjd. För att så ska kunna ske ska Region Gävleborg upprätta en regional kulturplan som ska utarbetas i samverkan med länets kommuner och efter samråd med länets professionella kulturliv och det civila samhället. Kultursamverkansmodellen regleras genom lagen (2010:2019) respektive förordningen (2010:2012) om fördelningen av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet. Inom området har Region Gävleborg även att ta hänsyn till civilsamhället och allt det ideella och idéburna arbete som föreningslivet bedriver. Sammantaget ger det förutsättningar åt och en grundstruktur för invånarnas tillgång till ett rikt konst- och kulturliv.

Regional utveckling

Region Gävleborg ska i enlighet med lagen (2016:630) om regional utveckling utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling och samordna insatser för genomförandet av strategin. Den strategin kallas för Regional utvecklingsstrategi (RUS). Region Gävleborg ska även fastställa mål och prioriteringar för det regionala kompetensförsörjningsarbetet och tillhandahålla bedömningar av länets kompetensbehov inom offentlig- och privat sektor på kort och lång sikt. Därtill ska Region Gävleborg upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur. Inom området är det särskilt viktigt att ta hänsyn även till den europeiska nivån. Det sker en nationell samordning, men staten tillåter regionerna att vara medskapare på ett helt annat sätt än inom de andra områdena. Samarbetet utgår ifrån ytterligare en annan indelning, som är baserad på hur EU kategoriserar alla regioner, och där tillhör Region Gävleborg en indelning som heter Norra Mellansverige.

Region Gävleborg som organisation

En politiskt styrd organisation

Den politiska organisationen har det övergripande ansvaret för att Region Gävleborg genomför sitt uppdrag och följer de lagar och förordningar som finns. Regionfullmäktige är regionens beslutande församling och utser styrelse och nämnder inom relevanta områden. Tjänstemannaorganisationen verkställer de beslut som fattas av den politiska organisationen och att genomförande sker i enlighet med de lagar och förordningar som finns.

Region Gävleborg som arbetsgivare

Region Gävleborg är länets näst största arbetsgivare och hade i december 2024 7 490 anställda. Regionstyrelsen, som tillhör den politiska organisationen, är den myndighet som ansvarar för alla anställda och är formellt sett arbetsgivaren. Det är en kvinnodominerad arbetsplats där 80 procent av de anställda är kvinnor. Inom Region Gävleborg är sjuksköterska det yrke som omfattar flest anställda, är det mest kvinnodominerade yrket och utgör 30 procent av det totala antalet anställda.

Förvaltnings- berättelse

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Region Gävleborgs verksamhet och ekonomi under det gångna året.

Informationen i såväl förvaltningsberättelsen som årsredovisningen i sin helhet är ett viktigt underlag för att bedöma hur Region Gävleborgs resurser förvaltas. Förvaltningsberättelsen utgår ifrån lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning och är uppbyggd i enlighet med rekommendationerna ifrån Rådet för kommunal redovisning.

Översikt över verksamhetens utveckling

Regionfullmäktige är den beslutande församlingen för Region Gävleborg. Region Gävleborg består av nämnder, helägda företag, samägda företag och stiftelser.

En del av den verksamhet som Region Gävleborg har i uppdrag att utföra bedrivs av privata utförare.

Under året har det inträffat flera händelser av större betydelse för organisationen. Framtidsbyggets första byggprojekt färdigställdes i Hudiksvall, och en ny intermediäravdelning invigdes vid Gävle sjukhus. Under året genomfördes också ett stort förbättrande arbete inför införandet av det nya vårdinformations-systemet Cosmic, som lanserades 14 januari 2025. Det förbättrande arbetet och införandet av Cosmic har påverkat arbetsbelastningen inom hälso- och sjukvården.

Region Gävleborgs personal uppgick i december 2024 till 7 490 tillsvidareanställda. 85 procent av dessa är medarbetare inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Personalomsättningen under året uppgick till 6,8 procent av det totala antalet anställda. Att minska beroendet av inhyrda konsulter inom hälso- och sjukvården till förmån för fler fast anställda är ett uttalat mål. Under 2024 minskade kostnader för inhyrda konsulter med 34 procent.

I budget 2024 och ekonomisk plan 2025–2026 finns övergripande mål och riktlinjer för verksamheten, som legat till grund för styrningen. I dokumentet anges fem politiskt

prioriterade målområden: trygg och säker vård, lätt att resa i Gävleborg, medarbetare som trivs på jobbet, en region med tillväxt samt ansvarsfull ekonomi. Varje målområde består av ett antal delområden som följs upp med hjälp av indikatorer och målvärden.

Den sammantagna bedömningen är att Region Gävleborg uppfyller målen inom endast ett av fem målområden; en region med tillväxt.

Inom målområdet trygg och säker vård nås målvärdet för vissa indikatorer, till exempel uppfyllelse av vårdgarantin i primärvården samt andel som anser sig ha tillgång till den vård de behöver men inte för andra, till exempel vårdrelaterade infektioner. Målen bedöms därför vara delvis uppnådda. Detsamma gäller för målområdet medarbetare som trivs på jobbet, där hållbart medarbetarengagemang är högt, andelen externa avgångar har minskat och sjukfrånvaron når upp till målsättningarna medan

andelen som utsätts för hot och våld är långt över nollvisionen. Inom två målområden bedöms Region Gävleborg inte nå upp till de uppsatta målsättningarna. Förseningar inom tågtrafiken samt en försämrad kundnöjdhet är orsakerna till bristande måluppfyllelse inom målområdet lätt att resa i Gävleborg. Inom målområdet ansvarsfull ekonomi nås inte målen för indikatorerna soliditet, resultat och kostnadsutvecklingstakt.

Regionfullmäktige har genom budget 2024 givit ett antal uppdrag till nämnderna. Under 2024 handlade det om 14 uppdrag, fördelade på fyra nämnder. Åtta uppdrag har avslutats under året medan sex uppdrag fortsätter under 2025.

Region Gävleborg redovisade ett resultat som uppgick till -47 mnkr. Det negativa resultatet förklaras till stor del av ökade kostnader för egen personal och pensioner jämfört med föregående år samt inflationseffekter. Ett omfattande arbete för att bli mindre beroende av inhyrd personal startade under hösten 2023.

Från april 2024 gick Region Gävleborg också in i det nya nationella avtalet för hyrbemanning. Dessa förändringar har inneburit minskade kostnader jämfört med föregående år.

Verksamhetens intäkter uppgick till 1 786 mnkr. Jämfört med föregående år minskade intäkterna med 5,2 procent. Verksamhetens kostnader ökade med 4,3 procent och uppgick till 14 241 mnkr. Verksamhetens nettokostnader ökade med 5,8 procent och uppgick till 12 455 mnkr.

Skatter, generella statsbidrag och utjämning ökade med 5,2 procent och uppgick till 12 009 mnkr. Finansnettot uppgick till 399 mnkr.

Balansomslutningen uppgick till 12 457 mnkr, en ökning under året med 958 mnkr. Främsta orsakerna var ökning av anläggningstillgångar vilket förklaras av omfattande investeringar. Även kortfristiga placeringar har ökat vilket förklaras främst av årets värdeökning med 836 mnkr.

Likvida medel uppgick till 150 mnkr vid årets slut, en minskning med 147 mnkr. Jämfört med föregående år redovisas likvida medel i sin helhet som kassa och bank. Föregående år redovisades viss del av likvida medel som del av kortfristiga placeringar. Soliditeten uppgick till 37,6 procent. Årets soliditet inklusive ansvarsförbindelse för pensioner var positiv och uppgick till 2,9 procent.

Årets investeringar uppgick till 845 mnkr, vilket var 284 mnkr lägre än beviljad investeringsram. Årets investeringar har i huvudsak finansierats med egna medel. Under 2024 lånade Region Gävleborg 200 mnkr för att finansiera nyinvesteringar i byggnader.

Årets resultatutveckling kommenteras vidare under avsnitt Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning. Under avsnittet Driftsredovisning redovisas respektive nämnds resultat där också kommentarer lämnas för utfall och avvikelser.

I tabellen på nästa sida lämnas en översikt över verksamhetens utveckling de senaste fem åren.

Fem år i sammandrag

Resultat och likviditet
fluktuerar över åren.
Pandemin, lågkonjunktur,
hög inflation samt högre
investeringstakt påverkar
Region Gävleborgs
ekonomi över tid.

Resultaträkning					
MNKR	2024	2023	2022	2021	2020
Verksamhetens intäkter	1 786	1 884	2 057	2 297	1 864
Verksamhetens kostnader inkl avskrivningar	-14 241	-13 659	-12 471	-12 443	-11 454
Verksamhetens nettokost- nader	-12 455	-11 775	-10 414	-10 146	-9 590
Skatteintäkter, generella stats- bidrag o utjämning	12 009	11 413	10 906	10 400	9 920
Verksamhetens resultat	-446	-362	492	254	330
Finansnetto	399	48	-612	1 081	127
Årets resultat	-47	-314	-120	1 335	457

Balansräkning					
MNKR	2024	2023	2022	2021	2020
Anläggningstillgångar	3 963	3 497	2 786	2 446	2 214
Kortfristiga fordringar och förråd	1 116	1 172	1 199	831	845
Kortfristiga placeringar	7 228	6 533	6 475	6 998	5 866
Kassa och bank	150	297	648	753	595
Summa tillgångar	12 457	11 499	11 108	11 028	9 520
Eget kapital	4 687	4 734	5 048	5 168	3 834
Avsättningar för pensioner	5 502	4 659	3 983	3 797	3 370
Andra avsättningar	0	0	0	99	95
Långfristiga skulder	2	2	3	4	7
Kortfristiga skulder	2 266	2 104	2 074	1 960	2 214
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	12 457	11 499	11 108	11 028	9 520
Ansvarsförbindelse för pensioner	4 323	4 255	4 183	4 352	4 410

Investeringsstakten har påverkat både kassaflödet och soliditeten. Kostnadsökningarna varierar mellan åren, men är genomsnittligt högre än skatteintäkter och generella statsbidrag. Medelskattesatsen i riket har ökat. Region Gävleborg har inte höjt skatten.

Kassaflödesanalys

MNKR	2024	2023	2022	2021	2020
Från den löpande verksamheten	327	326	505	681	909
Från investeringsverksamheten	-873	-1 046	-610	-523	-891
Från finansieringsverksamheten	399	369	0	0	6
Årets kassaflöde	-147	-351	-105	158	24

Nyckeltal

MNKR		2024	2023	2022	2021	2020
Kostnadsökning	%	4,3	9,5	0,2	8,6	2,4
Nettokostnadsökning	%	5,8	13,1	2,6	5,8	0,3
Prisförändring LPIK ¹ (prognos 2024)	%	3,7	8,5	3,7	3,2	0,6
Ökn skatteintäkter, gen stats-bidrag o utjämning	%	5,2	4,7	4,9	4,8	4,7
Resultat i förhållande till net-tokostnaden	%	-0,4	-2,7	-1,2	13,2	4,8
Soliditet ²	%	37,6	41,2	45,4	46,9	40,3
Årets investeringar	mnkr	845	1,000	610	523	390
Skattesats	kr	11.51	11.51	11.51	11.51	11.51
Medelskattesats i riket för re-gioner ³	kr	11.67	11.57	11.56	11.56	11.56
Antal tillsvidareanställda	antal	7 490	7 285	7 233	7 209	7 088

¹⁾ Landstingsprisindex med kvalitetsjusterade löner för regioner (LPIK) publiceras av SKR och tas fram genom att priset för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris. Kvalitetsjusterade löner innebär att varken förskjutningar i yrkessammansättning eller ålderssammansättning påverkar lönepriset.

²⁾ Soliditet definieras som eget kapital dividerat med totalt kapital.

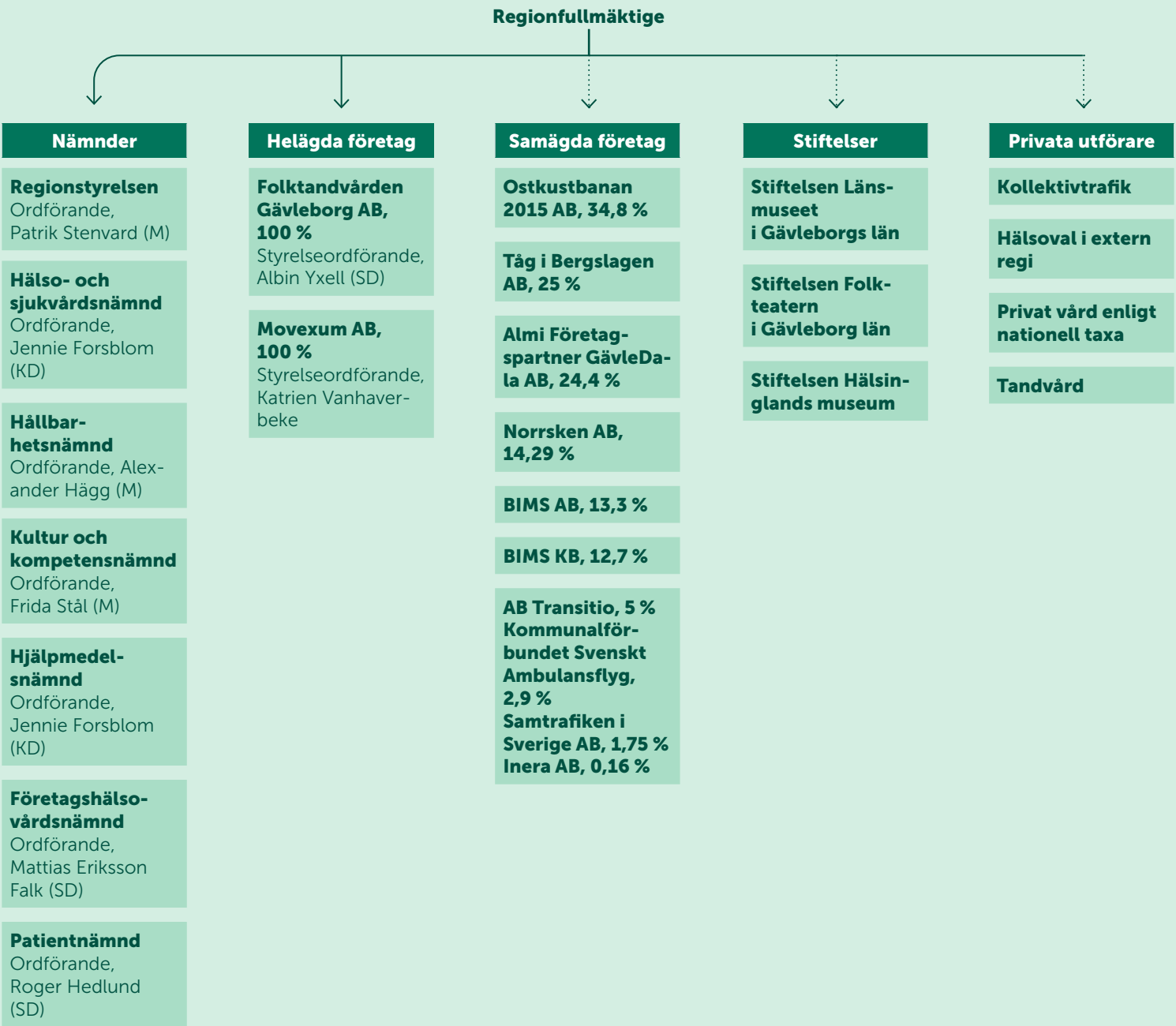
³⁾ Källa: SCB.

⁴⁾ Summan av överenskommen sysselsättningsgrad för månadsavlönad personal minus obetald frånvaro. Kompletteras med timanställdas tid, fyllnadstid, overtid samt arbetad tid under jour och beredskap dividerat med 1 760 timmar på årsbasis.

Den regionala koncernen

Region Gävleborg består under regionfullmäktige av nämnder, helägda företag, samägda företag och stiftelser. En del av den verksamhet som Region Gävleborg har i uppdrag att utföra bedrivs av privata utförare.

Regionfullmäktige har det övergripande ansvaret för att besluta om regionens angelägenheter. Löpande mellan regionfullmäktiges möten leder och samordnar regionstyrelsen verksamheten i regionen. Nämnderna har olika ansvar för olika sakområden, med utgångspunkt i ett reglemente.

Styrelser och nämnder

Regionfullmäktige

Regionfullmäktige är Region Gävleborgs högsta beslutande politiska församling och består av 75 ledamöter. Fullmäktige fastställer skatten och regionens budget samt anger övergripande mål och riktlinjer för regionens verksamhet. Regionfullmäktige utser också ledamöterna i övriga styrelser och nämnder. Under 2024 genomförde regionfullmäktige nio sammanträden. Ordförande var Mattias Eriksson Falk (SD).

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen ansvarar för beredning av ärenden till Regionfullmäktige och uppföljning av verksamhetens övergripande inriktning och budget. Styrelsen leder, samordnar och har uppsikt över nämnder och bolag inom Region Gävleborgs organisation. Det regionala utvecklingsansvaret tillhör Regionstyrelsens ansvarsområden, tillsammans med strategisk utveckling, ekonomi och finans, personal, administration, kommunikation, fastigheter och hälsovalet. Ordförande var Patrik Stenvard (M).

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdsnämnden har verksamhetsansvar för hälso- och sjukvård. Verksamheten regleras främst av hälso- och sjukvårdslagen samt smittskyddslagen. Hälso- och sjukvårdsnämnden ska säkerställa att befintliga resurser används på ett effektivt sätt genom att följa upp vårdbehov, vårdkonsumtion och vårdens kvalitet. Ordförande var Jennie Forsblom (KD).

Hållbarhetsnämnden

Hållbarhetsnämnden ansvarar för frågor kring kollektivtrafik, infrastruktur, folkhälsa, bredband och regionalt miljöarbete. Nämnden ska också ha uppsikt över verksamheten som bedrivs i Tåg i Bergslagen AB. Ordförande var Alexander Hägg (M).

Kultur- och kompetensnämnden

Kultur- och kompetensnämnden ansvarar för kultur, arbetsmarknads- och utbildningsfrågor. Detta inkluderar regionens tre folkhögskolor, en bred kulturverksamhet och länets museer. Nämnden har ett helhetsansvar för att Gävleborgs kulturliv utvecklas och stärks i samtliga delar av länet. Kultur- och kompetensnämnden lämnar verksamhets- och utvecklingsbidrag till regional kulturverksamhet enligt kultursamverkansmodellen, exempelvis till föreningsliv och ideella organisationer inom konst, film och slöjd. Ordförande var Frida Stål (M).

Hjälpmedelsnämnden

Hjälpmedelsnämnden är nämnden för Hjälpmedel SAM. Hjälpmedel SAM utför tjänster samt säljer och hyr ut produkter inom hjälpmedelsområdet för personer som har rörelsehinder, tal- och språksvårigheter samt kognitiva och medicinska funktionsnedsättningar. Hjälpmedelsnämnden är en gemensam nämnd tillsammans med länets kommuner. Ordförande var Jennie Forsblom (KD).

Företagshälsovårdsnämnden

Företagshälsovårdsnämndens uppdrag är att genom den gemensamma Företagshälsan erbjuda Region Gävleborgs och berörda

kommuners anställda en god företagshälsovård. Nämndens uppdrag grundar sig på arbetsmiljölagen samt Arbetsmiljöverkets föreskrifter om Systematiskt Arbetsmiljöarbete (SAM). Nämnden är en gemensam nämnd tillsammans med kommunerna Bollnäs, Gävle, Ockelbo, Ovanåker, Hudiksvall, Sandviken, Söderhamn, Hofors och Nordanstig. Ordförande var Mattias Eriksson Falk (SD).

Patientnämnden

Patientnämndens och Patientnämndförvaltningens verksamhet regleras utifrån lagen om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården (2017:372). Patientnämnden har till uppgift att främja kontakten mellan patient/närstående och hälso- och sjukvård som utförs i Gävleborg; inom regional och kommunal hälso- och sjukvård samt tandvård, samt för hälso- och sjukvård och tandvård från privata vårdgivare med avtal med Region Gävleborg. Ordförande var Roger Hedlund (SD).

Krisledningsnämnden

Krisledningsnämnden är en del av krisberedskapen i en region. Den kan träda i kraft enligt lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. En extraordinär händelse i fredstid är något som kraftigt avviker från det normala.

Helägda företag

Folktandvården Gävleborg AB (100 %)

Sedan 2007 bedrivs Folktandvården i regionen i aktiebolagsform. Bolagets uppgift är att bidra till att folkhälsan i länet förbättras genom att erbjuda förebyggande, reparativ och habiliterande tandvård. Verksamheten bedrivs vid 18 allmäntandvårdskliniker, en akutklinik, en tandvårdstrailer och fyra specialistkliniker på 14 orter i länet. Bolaget utför även specialisttjänster inom bl.a. käkkirurgi, tandreglering, tandlossningssjukdomar, barntandvård, bettfysiologi, protetik, röntgen, orofacialmedicin och endodonti.

Medelantal anställda var 437 vilket är 10 fler jämfört med föregående år. Rekryteringen av tandläkare har varit framgångsrik och bolaget har rekryterat in fler tandläkare än som slutat. Tillgången på, och konkurrensen om, tandhygienister har varit tuff både regionalt och nationellt, men bolaget har lyckosamt rekryterat in nyexaminerade tandhygienister som deltagit i företagets Tandhygienistprojekt under sin utbildning.

Medelantal anställda	2024	2023
Tandläkare	106	102
Tandhygienister	114	117
Tandsköterskor	165	161
Övrig personal	52	47
Summa	437	427

Antalet behandlade vuxna ökade under året med 1 727 till 53 596 och antal behandlade inom den fria tandvården minskade med 1 714 till 44 235 jämfört med föregående år. Bolaget har minskat köerna vad avser framförallt den fria tandvården genom prioriterade satsningar och ändrat arbetssätt. Under 2024 ökade

intäkterna med fem procent jämfört med föregående år. Ersättning från Region Gävleborg utgjorde 42 procent av bolagets totala intäkter.

Belopp , MNKR	2024	2023
Totala intäkter	432	411
Varav köp av tjänst från Region Gävleborg	183	172
Resultat före dispositioner och skatt	-31,2	-35,5
Balansomslutning	113	121
Eget kapital	33	31
Soliditet %	34,9	36,5

Bolagets negativa resultat präglas av de ökade pensionskostnaderna till följd av den höga inflationen. Dessa har under 2024 ökat ytterligare från förra årets redan höga nivåer. Pensionskostnaderna beräknas dock sjunka avsevärt under 2025.

Med anledning av det ekonomiska läget har åtgärdsplaner tagits fram och arbete gjorts för att vända den ekonomiska utvecklingen. Folktandvården Gävleborg AB har under 2024 erhållit ett villkorat aktieägartillskott om 25 mnkr.

Movexum AB (100 %)

Bolagets syfte är att stödja framväxten av fler innovativa företag som genererar tillväxt och hållbar utveckling i Gävleborg. Det ska göras via en så kallad regional inkubator, med lokal närvaro och ett idéflöde från såväl högskola, det offentliga och näringslivet. Inkubatorn har en central roll och funktion i det regionala innovationssystemet och bidrar därmed till att skapa tillväxt, lokalt, regionalt, nationellt och internationellt.

Belopp , MNKR	2024	2023
Totala intäkter	18	19
Varav bidrag från Region Gävleborg	6	5
Resultat före dispositioner och skatt	0	0
Balansomslutning	6	7
Eget kapital	2	2
Soliditet %	25	22
Medelantal anställda	13	12

Movexum finansieras av Region Gävleborg, Högskolan i Gävle samt kommunerna Gävle, Sandviken, Hudiksvall och Söderhamn. 11 privata partners bidrar med viss finansiering och sin kompetens. Verksamheten har kontor i Gävle men omfattar hela länet, med noder i Hudiksvall och Sandviken.

Movexum är kvalitetsgranskad av den statliga myndigheten Vinnova och ingår sedan 2020 i det nationella inkubator-excellensprogrammet, vilket förnyades för fyra år under 2024. Det innebär nationell finansiering om ca 2,5 MSEK per år till startupföretagens utveckling genom specialistkompetens via inkubatorn. Därutöver bedriver Movexum regionala utvecklingsprojekt som finansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden, Region Gävleborg och Tillväxtverket samt ett internationellt projekt.

Under 2024 har antal utvärderade idéer uppgått till 89 vilket tillsammans med nodernas inflöde uppgår till 133 unika idéer från Gävleborg totalt. Antalet idéer som utvärderas har minskat i jämförelse med 2023, men andelen som antas i program har ökat.

Samägda företag och kommunalförbund 2024

Ostkustbanan 2015 AB (34,8 %)

Ostkustbanan 2015 AB bildades i augusti 2015. Bolaget ägs av Region Gävleborg, Region Västernorrland samt elva kommuner från de båda länen. Bolagets uppdrag är att påskynda utbyggnaden av dubbelspår på bandelen Härnösand-Gävle.

Tåg i Bergslagen AB (25 %)

Tåg i Bergslagen AB grundades år 2000 och ägs till lika delar av Region Gävleborg, Region Dalarna, Region Västmanland och Region Örebro. Tåg i Bergslagen AB:s uppdrag är att driva och utveckla tågtrafik och kollektivtrafik i Bergslagsområdet Gävleborg, Dalarna, Örebro och Västmanland. Tågtrafiken i området är upphandlad.

Almi Företagspartner GävleDala AB (24,4 %)

Bolaget ägs tillsammans med Region Dalarna (24,6 %) och moderbolaget Almi Företagspartner AB (51 %). Almi erbjuder rådgivning, affärsutveckling och lån till företag med tillväxtpotential. Det gäller såväl företag som är i uppstartsfas som befintliga företag.

Norrskan AB (14,29 %)

Norrskan AB erbjuder datakommunikation via fibernät. Norrskan är en rikstäckande leverantör som har ett nära samarbete med svenska stadsnät. Flera av stadsnäten i Dalarna samt södra och mellersta Norrland är delägare i Norrskan.

BIMS AB (13,3 %) och BIMS KB (12,7 %).

BIMS AB och BIMS KB bildades för att upphandla och förvalta ett gemensamt biljettsystem i Mellansverige. Bolagens

verksamheter är att vara ett samordningsinstrument mellan flera län utan eget vinstsyfte och med kostnadstäckning av ägarna.

AB Transitio (5 %)

AB Transitio är ett bolag som samägs av 20 regioner/kollektivtrafikmyndigheter. AB Transitio anskaffar, finansierar och förvaltar spårfordon åt sina ägare. Syftet är främst att optimera ägarnas fordonskostnader samt säkerställa en hög kvalitet och kompetens inom områdena anskaffning, förvaltning och underhåll.

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg (2,9 %)

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg (KSA) är en nationell organisation där Sveriges 21 regioner är medlemmar. Driftstart av verksamheten skedde under hösten 2021.

Samtrafiken i Sverige AB (1,75 %)

Samtrafiken i Sverige AB ägs av samtliga regionala kollektivtrafikmyndigheter samt merparten av de kommersiella trafikoperatörerna. I kärnverksamheten ingår dels att koordinera hela landets trafikinformation, exempelvis avgångstider och hållplatser, dels att kombinera olika aktörers trafikdata och biljettformat. Detta ger partnerföretag, ägare och andra organisationer möjlighet att sälja både egna och andras resor.

Inera AB (0,16 %)

Inera AB ägs av regioner, kommuner och SKR Företag AB. Inera samordnar, tillhandahåller och utvecklar sektorsspecifik arkitektur, infrastruktur och plattformar på uppdrag av regioner och kommuner samt driver ett antal gemensamma tjänster såsom 1177 Vårdguiden, Nationell patientöversikt och Journalen.

Stiftelser

Region Gävleborg har inom kultursamverkansmodellen ansvaret att fördela statliga medel vidare till regionala kulturverksamheter. Utöver statens medel i modellen bidrar regioner och kommuner med en väsentlig del av den totala finansieringen av verksamheterna i modellen. Kultursamverkansmodellen regleras genom lagen (2010:2019) respektive förordningen (2010:2012) om fördelningen av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Region Gävleborg är huvudman för tre stiftelser och fördelar inom ramen för kultursamverkansmodellen medel till dessa genom uppdragsöverenskommelser.

Stiftelsen Läns museet i Gävleborgs län

Stiftelsens ändamål är bland annat att förvalta stiftelsens samlingar, arkiv, byggnader och depositioner med mera och hålla dem tillgängliga för allmänheten. Stiftelsen ska inom Gävleborgs län bedriva och främja kulturminnesvård på det kulturhistoriska området, utställnings-, konstbildnings- och pedagogisk verksamhet samt utveckla och förnya metoder.

År 2024 fördelade Region Gävleborg bidrag till läns museet inom kultursamverkansmodellen på totalt 20 mnkr, varav 12 mnkr var bidrag från Region Gävleborg och 8 mnkr var statliga bidrag.

Stiftelsen Folkteatern i Gävleborgs län

Stiftelsens ändamål är att driva eller organisera konstnärlig teaterverksamhet inom Gävleborgs län, i samverkan med länets befolkning. Stiftelsen ska samråda med statliga och kommunala myndigheter samt utveckla samarbetsformer med regionteatrar i angränsade län och övriga kulturinstitutioner, organisationer och organ som företräder samhälls- och kulturlivet.

År 2024 fördelade Region Gävleborg bidrag till Folkteatern inom

kultursamverkansmodellen på totalt 35 mnkr, varav 22 mnkr var bidrag från Region Gävleborg och 13 mnkr var statliga bidrag.

Stiftelsen Hälsinglands museum

Stiftelsens ändamål är bland annat att förvalta stiftelsens samlingar, arkiv, byggnader och depositioner och hålla dem tillgängliga för allmänheten. Stiftelsen ska bedriva och främja kulturmiljövård,

utställnings-, konstbildnings- och pedagogisk verksamhet samt utveckla och förnya metoder inom dessa områden.

År 2024 fördelade Region Gävleborg bidrag till Hälsinglands museum inom kultursamverkansmodellen på totalt 7 mnkr varav 5 mnkr var bidrag från Region Gävleborg och 2 mnkr var statliga bidrag.

Privata utförare

Kollektivtrafik

Region Gävleborg är kollektivtrafikmyndighet för Gävleborgs län enligt lagen om kollektivtrafik samt enligt lagen om färdtjänst och lagen om riksfärdtjänst för de av länets kommuner som överlåtit ansvaret till den regionala kollektivtrafikmyndigheten. I uppgifterna ingår bland annat att arbeta med strategiska lång- och kortsiktiga planer, att utveckla resmöjligheter och system, att upphandla trafik tjänster av trafikföretag samt att ta fram ett Regionalt Trafikförsörjningsprogram för Gävleborgs län.

All trafik var under 2024 upphandlad och den totala kostnaden uppgick till 1 103 mnkr, vilket var 30 mnkr högre än året innan. Skillnaden berodde främst på kostnadsökningar för tågen till följd av höjda hyror på tågen och ökade kostnader för Tåg i Bergslagen men även för ökade kostnader för den anropsstyrda trafiken. För busstrafiken var det däremot en kostnadsminskning främst beroende på lägre index. Kostnaderna för buss uppgick till 597 mnkr, för tåg till 263 mnkr och för den anropsstyrda trafiken via beställningscentralen (sjukresor, färdtjänst, riksfärdtjänst och skolresor) 243 mnkr.

Hälsoval i extern regi

Hälsovalssystemet ger leverantörer av primärvård rätt att etablera sig fritt i länet om den uppfyller kraven enligt lagen om valfrihetssystem (2008:962). Rätt till etablering sker efter ansökan och en utvärderingsprocess för godkännande.

Hälsovalssystemet möjliggör för länets invånare att välja bäst lämpad utförare i primärvård. Hälsoval ska vara utformat så att länets invånare ges möjlighet att fatta beslut om vilken utförare som passar dem bäst.

16 hälsocentraler drevs i extern regi under 2024. Vid utgången av året var 40,9 procent av länets invånare listade vid extern hälsocentral. Region Gävleborgs totala kostnad för externa hälsocentraler uppgick till 519 mnkr, en ökning med 2,9 procent jämfört med föregående år. Kostnader för förmånläkemedel förskrivna av dessa hälsocentraler uppgick till 125 mnkr, en ökning med 9,5 procent jämfört med 2023.

Privat vård enligt nationell taxa

Under 2024 bedrevs privat vård avseende specialistvård och sjukgymnastik genom upphandling och med samverkansavtal enligt nationell taxa. Kostnaden för denna vård var 34 mnkr inklusive medicinsk service, en ökning med 1 mnkr jämfört med föregående år.

Tandvård

Kostnaden för regionfinansierad vuxentandvård uppgick till 39,8 mnkr under 2024 vilket var en minskning med 3 mnkr jämfört med 2023. Kostnaden för barntandvård uppgick till 89,4 mnkr, vilket var en ökning med 6,2 mnkr jämfört med 2023. Den största aktören inom både vuxentandvård och barntandvård är det helägda bolaget Folktandvården Gävleborg AB.

1 103
MNKR

Total kostnad för upphandlad trafik.

89,4
MNKR

Total kostnad för regionfinansierad barntandvård.

519
MNKR

Total kostnad för externa hälsocentraler.

16
antal

Hälsocenter som drevs i extern regi.

39,8
MNKR

Total kostnad för regionfinansierad vuxentandvård.

40,9 %

Andel invånare som var listade vid en extern hälsocentral.

Styrning och uppföljning

Styrning

I budget 2024 och ekonomisk plan 2025–2026 finns övergripande mål och riktlinjer för verksamheten. I budgeten anges fem politiskt prioriterade målområden: trygg och säker vård, lätt att resa i Gävleborg, medarbetare som trivs på jobbet, en region med tillväxt samt ansvarsfull ekonomi. Andra styrande dokument är strategier, policys, planer och program. De kompletterar de övergripande målen i budgeten och anger inriktningen inom specifika verksamheter eller områden. Några exempel på dokument som är beslutade i är Regional utvecklingsstrategi, Personalpolicy, Miljöprogram och Regionalt Trafikförsörjningsprogram.

Förutsättningarna för nästa års budget samt ekonomisk plan för de följande två åren anges i Budget- och planeringsförutsättningarna, som beslutas av regionstyrelsen. Där beskrivs utgångspunkter för bland annat politiska prioriteringar, verksamhetens mål, beslutsprocess, anvisningar till nämnder, ekonomiska förutsättningar, ekonomiska planeringsramar samt investeringsramar. Utifrån Budget- och planeringsförutsättningarna upprättar nämnder och regionstyrelsen årsplaner, som beskriver hur de politiska prioriteringarna omsätts inom ramen för styrelsens och respektive nämnds uppdrag. Årsplanen beslutas av respektive nämnd/styrelse. Budget och ekonomisk plan, som avser kommande år samt en plan för de därpå följande två åren, beslutas av regionfullmäktige.

Budgeten anger inriktningen för alla verksamheter i Region Gävleborg samt de politiska prioriteringarna. Den innehåller också riktlinjer för god ekonomisk hushållning, finansiella mål, skattesats, resultatbudget, kassaflödesbudget, balansbudget, budgetramar för styrelse och nämnder samt investeringsbudget. Efter regionfullmäktiges budgetbeslut beslutar styrelse och nämnder om ramfördelning inom sina respektive ansvarsområden.

För Region Gävleborgs hel- och delägda bolag har regionfullmäktige beslutat om bolagsordning och ägardirektiv. I bolagsordningen regleras bland annat ändamål och föremål för bolagets verksamhet, styrelse, revisorer samt årsstämma. I ägardirektiven regleras bland annat bolagets relation till ägaren, regionfullmäktiges ställningstagande, bolagets verksamhet, ekonomiska mål, ekonomisk rapportering samt information och dialog med ägaren. Regionstyrelsen ansvarar för den löpande ägarstyrningen över bolagen.

Uppföljning

Uppföljning som den politiska organisationen ansvarar för

Regionstyrelsen svarar för löpande uppföljning av nämndernas och verksamhetens effektivitet. Utgångspunkt för uppföljningen är målen i Budget och ekonomisk plan. Regionstyrelsen har särskilt ansvar för uppföljning av ekonomi, intern kontroll och finansförvaltning. Styrelsen har inhämtat information från nämnderna månadsvis och behandlat ekonomisk månadsrapport varje månad med undantag för juni. För perioden januari–mars upprättar regionstyrelsen finansiell rapport och för perioden januari–augusti delårsrapport i enlighet med lagstiftning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Delårsrapporten ska ge en rättvisande bild av verksamheten under perioden och även innehålla en årsprognos. Vid behov ska åtgärder för en ekonomi i balans redovisas. Rapporten ska lämnas till regionfullmäktige senast den 31 oktober.

För helåret upprättar regionstyrelsen årsredovisning i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed, där bland annat verksamhetens mål och de finansiella målen i budgeten följs upp samt den ekonomiska ställningen redovisas. Årsredovisningen ska lämnas till regionfullmäktige och fullmäktiges revisorer senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser. I samband med delårsrapporter och årsredovisning redovisar nämnderna sin medelsförvaltning, som också innehåller uppföljning av verksamhetsmål, till regionstyrelsen.

De helägda bolagen ska enligt ägardirektiven följa Region Gävleborgs koncernövergripande anvisningar för ekonomisk rapportering. Ägarmöten ska hållas minst två gånger per år för Folktandvården Gävleborg AB och minst en gång per år för Movexum AB. Rapportering och ägarmöten ska bland annat innehålla uppföljning av verksamhetens mål och ekonomiska mål samt viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på bolagets verksamhet.

Uppföljning av privata utförare

I enlighet med §3 kapitel 5 kommunallagen (2017:725) ska Regionfullmäktige varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare på uppdrag Region Gävleborg. Programmet anger hur mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses. Frågorna om uppföljning och insyn lyfts på detta vis till strategisk nivå och ansvar för uppföljning av privat utförd verksamhet inom Region Gävleborg tydliggörs.

Uppsiktsplikt och intern kontroll

Regionfullmäktige har antagit Reglemente om uppföljning, som syftar till att skapa förutsättningar för regionstyrelsen att utöva sin uppsiktsplikt samt reglera styrelsens åiterrapportering till regionfullmäktige. Det reglerar också regionstyrelsens, nämndernas och bolagens arbete med den interna kontrollen. Regionstyrelsen har beslutat om Regler för regionstyrelsens uppsiktsplikt, som beskriver vad uppsiktsplikten omfattar samt hur den ska utövas. Styrelsen ska ta ställning till om verksamheten bedrivits ändamålsenligt utifrån reglementet, om målen uppfyllts utifrån relevanta beslut fattade av regionfullmäktige samt om den ekonomiska situationen är tillfredsställande. Regionstyrelsen ska också en gång per år få en skriftlig rapport över verksamheten i majoritetssägda bolag.

I enlighet med §6 kapitel 6 Kommunallag (2017:725), ska nämnderna var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. Vidare ska de se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Enligt Reglemente om uppföljning

ska nämnder och bolag anta en internkontrollplan, som ska baseras på en riskbedömning, inför varje verksamhetsår.

Internkontrollplaner

Inför år 2025 har ett nytt ramverk för internkontrollarbetet lanserats som innebär att riskarbetet sker på ett gemensamt och strukturerat sätt som möjliggör spårbarhet över tid och att jämförelser av bedömningar inom riskhanteringen ska bli enklare. Ramverket definierar den gemensamma grunden vilket ger förutsättningar för ökad samsyn, kunskap och förmåga avseende riskhantering.

Händelser av väsentlig betydelse

De ekonomiska faktorer som påverkar Region Gävleborg har delvis stabiliserats under året. Räntenivåerna sjunker gradvis när Riksbanken sänker styrräntan och inflationstakten avtar. Fjolårets höga inflation har fortfarande inverkan på Sveriges regioner då uppräkningskostnaderna sker med eftersläpning. Region Gävleborg hävdar, i likhet med fjolåret, synnerliga skäl för att inte återställa inflationseffekten i pensionskostnaderna på tre år – utan i stället över 20 år.

I vårändringsbudgeten beslutade Sveriges riksdag om ett förstärkt sektorsbidrag till hälso- och sjukvården om 6 miljarder kronor för 2024. Av dessa erhöll Region Gävleborg 177 mnkr. I regeringens budgetproposition för 2025 minskar dock sektorsbidraget.

Region Gävleborg tecknar löpande nya avtal. Under året har ett nytt nationellt avtal gällande inhyrd personal träff i kraft. Avtalet innefattar en ny prisstrategi med fasta priser nationellt.

Ett rättsligt mål som har pågått under lång tid gällande en regiongemensam upphandling har dömts till Region Gävleborgs och övriga regioners nackdel. Region Gävleborg har efter förlikning betalat skadestånd om cirka 2 mnkr.

Konkurrensverket har till förvaltningsrätten den 21/12-23 ansökt om upphandlingsskadeavgift om 10 mnkr för Region Gävleborg. Region Gävleborg har nu tillsammans med de åtta andra regionerna som berörs av ärendet skickat in ett svar till Förvaltningsrätten i Karlstad angående Konkurrensverkets krav på upphandlingsskadeavgift. Alla regioner kvarstår i sin bedömning om att ha följt lagen om offentlig upphandling (LOU).

Under perioden har inget inköp, försäljning, eller etablering av verksamhet skett. Inga större omstruktureringar har skett.

Arbetet med att begränsa andelen inhyrda konsulter inom hälso- och sjukvården har resulterat i en minskning av kostnaderna med 34 procent. Exempelvis har inhyrda allmän-sjuksköterskors arbetstimmar reducerats med 58 procent. Detta har bidragit till ekonomiska besparingar, ökad kontinuitet och förbättrad arbetsmiljö. Under året har ett nytt nationellt avtal gällande inhyrd personal trätt i kraft. Avtalet innebär nationellt fastslagna fasta priser.

Vårdförbundet genomförde konfliktåtgärder från april till juni, inklusive nyanställnings- och övertidsblockad. Detta efter att Vårdförbundet och arbetsgivarna Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Sobona inte kommit överens i sina förhandlingar. Förhandlingarna avsåg kollektivavtal på central nivå, vilket omfattar hela landet. Efter medling kom parterna överens om ett nytt kollektivavtal.

En fördjupad kartläggning och analys av lönestrukturen för utvalda yrkesgrupper har genomförts som underlag för framtida lönebildning.

Flytten från teknikparken till nya egna lokaler på Gävle sjukhusområde har slutförts och ett aktivitetsbaserat arbets-sätt har utvecklats.

Framtidsbyggets första byggprojekt färdigställdes under året i Hudiksvall, inklusive en ny akutmottagning, central-operation, uppvakningsavdelning, operationsmottagning och sterilcentral. Vid Gävle sjukhus har arbetet med hus 60 avancerat och alla nya våningar är nu på plats. Den nya intermediärvårdsavdelningen vid Gävle sjukhus invigdes, vilket tillfört en vårdnivå mellan intensivvård och slutenvård för patienter med stora vårdbehov. Laboratoriemedicin har efter ombyggnationen och införskaffandet av ny utrustning en av Europas mest avancerade verksamhet.

Utvecklingsplanen för framtidens sjukvårds första del färdigställdes under året. Planen kartlägger patienternas behov och sjukvårdens förutsättningar fram till 2040. Arbetet med "God och nära vård" gick under året in i fas 2 med fokus på praktiskt genomförande. Vidare har en kartläggning av administrativa tjänster inom hälso- och sjukvården genom-förts för att identifiera möjliga effektiviseringar.

Digitaliseringen har tagit steg framåt och en strategi för digital omställning beslutades i september, vilken inkluderar en satsning på AI, vilket ses som en viktig åtgärd för kompetensförsörjningen. Digitala vårdmöten har utökats. Under året inleddes 29 000 vårdchattar, varav 12 700 fortfarande är aktiva, och 160 000 digitala triageringar genomfördes, tillsammans med cirka 20 000 interna digitala konsultationer i vården.

En ny IT-direktör började sitt uppdrag den 1 oktober.

Ett nytt program för kommersiell service beslutades för att främja tillgänglighet till både kommersiell och viss offentlig service. En ny regional strategi för besöksnäringen har tagits fram.

Inom kollektivtrafiken har problem med laddning av elbussar i Gästrikland orsakat trafikstörningar under delar av året. Ett nytt boknings- och planeringssystem, Alfa, infördes för särskild kollektivtrafik i maj.

Under hösten startade ett förberedande arbete för att överföra de regiondrivna hälsocentralerna till ett av regionen ägt bolag. Beslut om bolagisering fattades av regionfullmäktige den 29 januari 2025, med ett aktiekapital om 25 mnkr.

Regionstyrelsen har beslutat att säga upp avtalet med den privata hälsocentralen Gefle Läkargrupp från och med 1 februari 2025. Beslutet grundar sig på omfattande brister och förtroendeskadande agerande från utförarens sida. Region Gävleborg kommer också att göra en polisanmälan då det finns misstankar om välfärdsbrott.

Den 14 januari 2025 infördes det nya vårdinformationssystemet Cosmic. Att införa ett nytt journalsystem är en omfattande förändring. Under det första dygnet hade systemet en tröghet som gjorde det svårt att jobba i. Problemet kunde dock åtgärdas genom att rätta felet och utöka kapaciteten i både servrar och databaser. Den största vinsten med det nya systemet är möjligheten att skapa en sammanhållen patientresa genom hela vårdkedjan, från primärvården till specialistvården. Tidigare har det funnit tio olika system. Genom att samla allt i ett system blir det enklare på sikt att följa patientens resa, minska antalet remisser och ge en mer personcentrerad vård.

Väsentliga personal-förhållanden

Region Gävleborg har i sina förvaltningar 7 490 tillsvidareanställda medarbetare i december 2024.

6 374 tillsvidareanställda medarbetare, eller 85 procent av samtliga anställda, är anställda inom Hälso- och sjukvårdsnämnds-förvaltningen. Regionstyrelseförvaltningen har 10 procent av de anställda och Trafik- kultur- och folkhögskoleförvaltningen mindre än 5 procent.

Andelen kvinnor i Region Gävleborg är drygt 80 procent och andelen män ungefär 20 procent, vilket medför en kraftigt kvin-nodominerad organisation. Av all personal i Hälso- och sjukvårds-nämnds-förvaltningen är 83 procent kvinnor. Könsfördelningen är mer jämställd i de andra förvaltningarna, även om kvinnor är i majoritet i samtliga förvaltningar. Medelåldern för kvinnor i Region Gävleborg är 46 år och för män 45 år. 41 procent av alla medarbete är mer än 50 år gamla.

Förvaltning	Kvinnor	Män	Total
Regionstyrelseförvaltning	475	284	759
Företagshälsovårdsnämndförvaltning	36	9	45
Patientnämndförvaltning	4	1	5
Trafik- kultur- och folkhögskoleförvaltningen	154	72	226
Hälso- och sjukvårdsnämndförvaltning	5 321	1 053	6 374
Hjälpmedelsnämndförvaltning	41	40	81
Summa	6 031	1 459	7 490

ANDEL TILLSVIDAREANSTÄLLDA I REGION GÄVLEBORG UPPDELAT PÅ ETIKETTHUVUDGRUPP, KÖN OCH ÅLDERSINTERVALL*

Yrkeskategorier	Andel kvinnor i yrkeskategorin (%)	Kön	≤ 29 Andel	30–49 Andel	≥ 50 Andel	Totalt antal
Ledningspersonal	77 %	Kvinnor	1 %	45 %	55 %	303
		Män	-	46 %	54 %	89
Administrativ personal**	86 %	Kvinnor	5 %	46 %	49 %	1 120
		Män	6 %	48 %	46 %	184
Läkare	52 %	Kvinnor	8 %	67 %	25 %	422
		Män	5 %	59 %	37 %	394
Rehabpersonal	83 %	Kvinnor	7 %	52 %	41 %	622
		Män	13 %	52 %	35 %	127
Sjuksköterska	90 %	Kvinnor	14 %	52 %	36 %	2 027
		Män	5 %	54 %	41 %	237
Annan vårdpersonal	88 %	Kvinnor	16 %	45 %	39 %	1 163
		Män	16 %	52 %	32 %	161
Sjukhusteknisk labbpersonal	84 %	Kvinnor	11 %	55 %	34 %	160
		Män	6 %	68 %	26 %	31
Annan personal***	47 %	Kvinnor	7 %	40 %	53 %	210
		Män	4 %	44 %	52 %	235
Totalt samtliga yrkeskategorier	81 %	Kvinnor	10 %	50 %	40 %	6 031
		Män	6 %	53 %	41 %	1 459
		Totalt	9 %	50 %	41 %	7 490

* Antal tillsvidareanställda i Region Gävleborg per den sista december 2024
** Administrativ personal innefattar många yrkestitlar. Exempelvis ekonomiassistenter, handläggare, strateger, samordnare, utvecklare, utredare, m.m.
*** Annan personal innefattar exempelvis hjälpmedelstekniker, ingenjörer, vaktmästare, lärare, specialpedagoger, m.m.

Personalomsättning

Antalet nya tillsvidareanställda under 2024 uppgick till 708 och antalet som slutat under året var 542, vilket motsvarar en personalomsättning om 6,8 procent av det totala antalet anställda. I jämförelse var antalet nya tillsvidareanställda under 2023 681 personer och antalet som slutade under året var 662, vilket motsvarade en personalomsättning om 9,1 procent.

Den främsta orsaken till att personal slutat under 2024, motsvarande 28 procent av de anställda, var att ta ut hel ålderspension. Den näst vanligaste orsaken till att sluta, motsvarande 19,6 procent, var arbete hos en annan offentlig arbetsgivare. Personalomsättningen exklusive ålderspension och avtalspension var 4,9 procent under 2024.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron i förhållande till arbetad tid uppgick till 6,4 procent både för 2023 och för 2024. För kvinnor är sjukfrånvaron 7 procent och för män 3,7 procent. Antalet långtidssjukskrivna, 90 dagar eller längre, var 340 i december vilket är en ökning med 22 personer jämfört med december 2023. Korttids-sjukfrånvaron, 1-14 dagar, har minskat något mellan åren. Psykisk ohälsa är fortfarande den dominerande orsaken till sjukfrånvaro och mer specifikt är det utmattning.

Region Gävleborg arbetar på olika sätt med att minska andelen sjukskrivna medarbetare; med hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande insatser. En viktig insats är att säkerställa att sjukskrivna medarbetare har en plan för återgång i arbete. Under året har utbildningsinsatser genomförts för att öka chefers kunskap om förebyggande arbete för utmattning.

Region Gävleborg har i egenskap av arbetsgivare ett långtgående ansvar för den arbetslivsinriktade rehabiliteringen. Det innebär att chef ska göra allt som är möjligt för att medarbetaren

ANDEL TILLSVIDAREANSTÄLLDA I REGION GÄVLEBORG UPPDELAT PÅ ETIKETTHUVUDGRUPP, KÖN OCH ÅLDERSINTERVALL*

År 2024					
Antal nya anställda	≤ 29	30-49	≥ 50	Totalt	Andel av samtliga anställda
Kvinnor	162	295	108	565	9,4 %
Män	28	80	35	143	9,9 %
Totalt	190	375	143	708	9,5 %
Antal som slutat sin anställning (inklusive pension)	≤ 29	30-49	≥ 50	Totalt	Andel av samtliga anställda
Kvinnor	41	180	216	437	7,3 %
Män	6	51	48	105	7,3 %
Totalt	47	231	264	542	7,3 %

så snabbt som möjligt ska kunna återgå i ordinarie arbete hos arbetsgivaren. Alla medarbetare ska få samma möjlighet till arbetslivsinriktad rehabilitering utifrån sina individuella förutsättningar. Medarbetaren har i sin tur ett ansvar för att lämna de uppgifter som behövs och att aktivt delta i utredning, planering och genomförande av rehabiliteringen.

Redovisning av sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid	2024	2023	Förändring % - enheter
Total sjukfrånvaro	6,4	6,4	0,0
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro 60 dagar eller mer	44,5	41,5	3,1
Sjukfrånvaro för kvinnor	7,0	7,0	0,0
Sjukfrånvaro för män	3,7	4,1	-0,4
Sjukfrånvaro i åldersgruppen <29 år	5,1	5,7	-0,6
Sjukfrånvaro i åldersgruppen 30-49 år	6,4	6,1	0,3
Sjukfrånvaro i åldersgruppen >50 år	6,8	7,0	-0,2

Kompetensförsörjning

Region Gävleborg arbetar med kompetensförsörjning på både kort och lång sikt. Konkurrenten på arbetsmarknaden om medarbetare inom vissa yrken eller yrkeskategorier är stor. Riktade rekryteringskampanjer mot bristyrken genomförs löpande liksom deltagande i mässor, event och sociala medieplattformar. Region Gävleborg arbetar med arbetsgivarprofileringen Gävleborgskraften för att attrahera nya medarbetare.

Hur de som söker en anställning i Region Gävleborg upplever rekryteringsprocessen följs upp kontinuerligt i syfte att förbättra processen. De sökande är som helhet positiva till administreringen och hanteringen av rekryteringen, till hur intervjuer går till samt till den återkoppling som ges ifrån Region Gävleborg.

Det finns ett nationellt avtal med enhetlig prissättning för inhyrd bemanning inom hälso- och sjukvården, som samordnas via Sveriges Kommuner och Regioner, SKR. Region Gävleborgs mål är att bemanna arbetsplatser med egna medarbetare och att vara hyroberoende.

Arbetet med att minska beroendet av hyrkonsulter inom hälso- och sjukvården har intensifierats under 2024. Målet är att inhyrning av konsulter inom hälso- och sjukvården ska begränsas till två procent av personalkostnaden senast den 31 december 2025.

Inhyrd personal ska endast anlitas som ett komplement vid tillfälliga arbetstoppar eller då en särskild kompetens saknas. En större andel egen personal ökar säkerhet, trygghet och kontinuitet för patienterna och skapar på sikt bättre arbetsmiljö för personalen och minskar kostnaderna. Under 2023 var andelen inhyrda konsulter 13,8 procent och för 2024 har en minskning skett till 8,6 procent.

De sjuksköterskor som inte har en specialistutbildning har en anställning som kallas för allmänsjuksköterska. Allmänsjuksköterskor utgör den största andelen av alla sjuksköterskor och är det vanligaste yrket i Region Gävleborg. Därför har Region Gävleborg hittills riktat in arbetet med att minska andelen inhyrda konsulter bland allmänsjuksköterskor.

Arbetet har inneburit omfattande rekryteringsinsatser. Antalet allmänsjuksköterskor som anställt under 2024 är betydligt större än antalet som lämnat sin anställning. Under 2024 är det fler allmänsjuksköterskor som väljer en anställning i Region Gävleborg än som kvarstår som inhyrda konsulter.

Antal inhyrda timmar

Allmänsjuksköterskor

2023: 199 000 timmar

2024: 107 000 timmar

En minskning med **46 procent**

En effektivisering av administrationen

Region Gävleborgs administration ska vara effektiv, verksamhetsanpassad och inriktad mot verksamhetens resultat. Under 2023 genomförde regiondirektören på regionstyrelsens uppdrag en översyn av Regionstyrelseförvaltningen. Syftet med översynen var att stödja utvecklingen av förvaltningen genom att analysera möjligheter och risker kring ledning, styrning och stöd. Inom ramen för översynen analyserades förutsättningarna för att effektivisera verksamheten. Under 2024 har antalet administratörer i Regionstyrelseförvaltningen minskat från 494 till 467.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har i sin tur under året genomfört en översyn av administrationen inom hälso- och sjukvården. Nämnden har beslutat att jämfört med den 1 augusti 2024 ska antalet administrativa tjänster minska med 10 procent senast till den 31 augusti 2025.

Kompetensutveckling

Kompetensutveckling sker i enlighet med Region Gävleborgs samverkansavtal med de fackliga organisationerna som uttalar att varje medarbetare ska ges möjlighet till fem dagars kompetensutveckling per år.

Kompetensutveckling sker genom lärande i arbetslivet, handledning, auskultation, mentorskap samt möjlighet att fortsätta utvecklas genom nätverk, utbildningar, kurser och konferenser. Kompetensutveckling handlar även om hur arbetsuppgifter och ansvar kan utvecklas över tid, och hur det kan gynna både enskilda medarbetare och aktuell verksamhet.

Under året har en karriärutvecklingsmodell införts för några yrkesgrupper i hälso- och sjukvårdens verksamheter. Modellen kallas för karriärvägar och är ett verktyg för att strukturera och tydliggöra medarbetarens formella och funktionella kompetens och koppla den till de behov en verksamhet har.

Karriärvägar har tagits fram i samverkan mellan Vårdförbundet och initiativet kommer från ett centralt kollektivavtal.

Modellen karriärvägar beskriver vilken/vilka utbildningar och faktisk kompetens en medarbetare ska ha i de sex steg som har tydliggjorts. Karriärvägen går från nyutexaminerad till disputerad med djup klinisk kompetens. I utvecklingssamtalet ska chef tillsammans med sin medarbetare göra en kompetensutvecklingsplan och därefter avgörs var i karriärvägen den enskilda medarbetaren befinner sig.

Karriärvägar ska tydliggöra medarbetares möjligheter till utveckling och bidra till god kompetensförsörjning, rätt kompetens och Region Gävleborgs attraktivitet som arbetsgivare. De yrken som är aktuella i ett första skede är:

- Sjuksköterska
- Specialistsjuksköterska
- Barnmorska
- Röntgensjuksköterska
- Biomedicinsk analytiker (här finns det två inriktningar, fyslab respektive laboratoriemedicin)

Karriärvägar kommer även att introduceras för andra yrkesgrupper på sikt.

Professionsutbildning inom hälso- och sjukvården

För att kunna utföra arbetet i hälso- och sjukvården krävs rätt kompetens, beprövad erfarenhet och ett evidensbaserat arbetssätt. Det primära syftet för Region Gävleborg med professionsutbildning är att bidra till att säkerställa personalförsörjningen inom hälso- och sjukvården på lång sikt.

Den kliniska utbildningen ingår som ett delmoment i den sammantagna utbildningen och genomförs i olika verksamheter inom hälso- och sjukvården, beroende på vilka kurser och lärandemål som ska uppnås. Ett viktigt syfte med den kliniska utbildningen är att väva samman teori och praktik.

Utbildningsverksamheten inom Region Gävleborg är omfattande och det ställs höga krav på kvaliteten. Gruppen studerande utgörs till största delen av studerande inom sjuksköterske-, vård och omsorgs-, och läkarprogrammet.

Den utbildning som genomförs inom Region Gävleborg innefattar utbildningstjänster i egen regi och klinisk utbildning kopplade till vårdutbildningar som drivs av olika utbildningsanordnare. Region Gävleborg ingår i nationella studierektorsnätverk som finns för kvalitet, samverkan och samordning kring utbildningsfrågor. Innehållet i utbildningstjänster och klinisk utbildning styrs av Socialstyrelsen och/eller avtal mellan respektive utbildningsanordnare och Region Gävleborg. Exempel på sådana utbildningar är allmäntjänstgörande läkare (AT-läkare), bastjänstgörande läkare (BT-läkare), specialisttjänstgörande läkare (ST-läkare) samt praktisk tjänstgöring för psykologer (PTP) så att dessa uppnår legitimationskraven efter examen.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Det råder fortfarande lågkonjunktur och det finns osäkerhet om hur den närmaste framtiden kommer att utvecklas.

Ekonomiskt läge

Enligt många bedömare nådde lågkonjunkturen sin botten under 2024 och en återhämtning av den svenska ekonomin inleddes i början av 2025. I flera länder som utgör viktiga marknader för svensk export, som till exempel Tyskland, finns dock fortfarande osäkerhet kring vart utvecklingen är på väg och med det svårigheter att avgöra hur världskonjunkturen kommer att utvecklas. Det handlar främst om EU-ländernas produktivitet och budgetunderskott samt ökade handelshinder till USA. Under en stor del av 2024 påverkade hög inflation och höga räntor de svenska hushållen och konsumtionen var på en låg nivå, men det är nu hushållens konsumtion som blir huvudsaklig drivkraft för uppgången i konjunkturen. Även en viss ökning av den svenska exporten bedöms bidra till ökad tillväxt under 2025. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) prognos är att svensk BNP ökade med 0,7 procent 2024 och att utvecklingen blir drygt 3 procent 2025.

Den höga inflationstakten under 2022 och 2023 har påverkat regionerna med eftersläpning och bland annat inneburit hög uppräkningskostnaderna 2023 och 2024.

Om den ekonomiska tillväxten tar en annan bana än de flesta bedömares huvudscenario för de närmaste åren, till exempel på grund av utvecklingen av EU-ländernas ekonomier eller införande av högre tullar till USA, kan utvecklingen av Region Gävleborgs skatteintäkter påverkas negativt.

Arbetsmarknad och utbildningsnivå

Trots ett par år med lågkonjunktur dröjde det till slutet av 2023 innan sysselsättningen i Sverige började minska. SKR bedömer att den kommande tillväxten i ekonomin till att börja med sker genom ökad produktivitet, vilket gör att en nedgång av arbetslösheten påbörjas först i slutet av 2025.

Efter en minskning av arbetslösheten i Gävleborg i mitten av 2023, började den även här att öka från slutet av det året. I december 2024 uppgick den enligt Arbetsförmedlingen till 9,0 procent av arbetskraften jämfört med 7,1 procent totalt i Sverige. Arbetslösheten för utrikes födda var den högsta i landet liksom ungdomsarbetslösheten. Ungdomsarbetslösheten i Gävleborg har påverkats av lågkonjunkturen och började öka under slutet av 2023 och har sedan dess legat kvar på en högre nivå, medan arbetslösheten i länet för utrikesfödda har legat på en lägre nivå under 2024 jämfört med 2023. Utbildningsnivån i Gävleborg är generellt låg, vilket är en förklaring till den högre arbetslösheten. 2023 hade 36 procent av befolkningen i åldern 25–64 år någon form av eftergymnasial utbildning, jämfört med 42 procent totalt i Sverige.

Befolkning

Den 31 december 2024 hade Gävleborgs län 284 558 invånare. Det var en minskning med 1 084 personer sedan samma tidpunkt föregående år. I Gävle kommun ökade befolkningen, medan den minskade i övriga kommuner. Befolkningen i arbetsför ålder samt i åldrarna under 20 år minskade medan antalet invånare

över 80 år ökade, en utveckling som enligt SCB:s befolkningsframskrivning i juni 2024 förväntas förstärkas de kommande 10 åren. Det innebär att skatteunderlaget kommer att växa i lägre takt, vilket leder till att Region Gävleborgs intäkter ökar långsammare. Samtidigt kan en högre andel äldre även innebära högre kostnader, om inte behovet av hälso- och sjukvård skjuts uppåt i åldrarna.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

För att förstå Region Gävleborgs resultat och ställning är det nödvändigt att ha kunskaper om riskerna för organisationen. De mest väsentliga risker som identifierats presenteras i tabellen på kommande sidor.

Finansiella risker

I de av fullmäktige beslutade regelverken för finansförvaltning och kapitalförvaltning beskrivs riktlinjer och regler i form av riskmandat och limiter. Under löpande år kan styrelsen vid behov besluta om förändringar i eller avvikelser från regelverket, exempelvis med hänsyn till aktuella förhållanden inom Region Gävleborg eller med beaktande av utvecklingen på de finansiella marknaderna.

Kapitalförvaltningen är exponerad mot nedan beskrivna finansiella risker och Region Gävleborg hanterar riskerna utifrån de mandat som ges i det beslutade regelverket, bland annat genom att arbeta utifrån en normalportfölj som är fördelad mellan räntefonder, aktiefonder och alternativa investeringar. Där regleras möjligheten att handla med alltför riskfyllda tillgångar och när Region Gävleborg ska valutasäkra vid handel i utländsk valuta. Det finns även restriktioner inom respektive delportfölj för ytterligare diversifiering och riskkontroll. Normalportföljen utvärderas regelbundet och är grunden till placeringsstrategin. Kapitalförvaltningen följs upp månadsvis och dialoger förs löpande med fondförvaltarna.

Kapitalförvaltning och pensionsförpliktelser

Förvaltade medel, inklusive likvida medel på 200 mnkr som i balansräkningen är klassificerade som kassa och bank, uppgick den 31 december till 7 428 mnkr, en ökning under året med 895 mnkr motsvarande en positiv avkastning om 14,7 procent. Störst avkastning gjorde globala aktier med 19,8 procent jämfört mot den svagare utvecklingen av svenska aktier på 10,5 procent. De alternativa placeringarna som inkluderar fastighet, infrastruktur, onoterade aktier och räntor samt hedgefond avkastade 12,0 procent tillsammans. Ränteplaceringarna avkastade 2,9 procent och inkluderar både stats- och företagsobligationer. 80 procent av kapitalförvaltningen har en daglig likviditet med möjlighet att säljas av.

Det övergripande förvaltningsmålet har sin utgångspunkt från Region Gävleborgs finansiella ställning. Avkastningsmålet uppgår till 3 procent per år i reala termer (avkastning efter inflation). Marknadsvärdet på tillgångarna var 2 382 mnkr över anskaffningsvärdet på 5 046 mnkr. För närvarande täcker de totala tillgångarna 75,6 procent av pensionsförpliktelserna. För vidare information avseende pensionsförpliktelser se not 16, pensionsförpliktelser och pensionsskuld. Enligt policy för kapitalförvaltningen får Region Gävleborg återlåna medel från kapitalförvaltningen för att finansiera nyinvesteringar.

Omvärldsrisker

IDENTIFIERAD RISK	BESKRIVNING	ORGANISATORISK ENHET	HANTERING AV RISK
Högre inflation	De flesta bedömares huvudscenario är att inflationen stabiliseras runt 2% under de kommande åren. Orosmoln som krig i Mellan-östern och Ukraina, utvecklingen av EU-ländernas ekonomier samt införande av högre tullar till USA, skulle dock kunna driva upp inflationen. Detta kan påverka kostnadsutvecklingen för Region Gävleborg.	Region Gävleborg	Åtgärder för att dämpa kostnadsutvecklingen: • Fokus inom alla verksamheter på kostnadsutvecklingen. • Fortsätta genomföra beslutade åtgärder inom administrationen, kollektivtrafiken, hälso- och sjukvården med flera verksamheter. • Fortsätta arbeta för mindre beroende av inhyrd personal. • Effektiviseringar. • Beaktande i kommande budget av ökade kostnader.
Högre räntor	Den svaga kronan samt den ekonomiska politiken i USA under kommande mandatperiod skulle kunna leda till högre räntor. Region Gävleborg hade en kortfristig låneskuld uppgående till 200 mnkr vid utgången av 2024. Även om ytterligare extern upplåning kan komma att finansiera nyinvesteringar kommande år, kommer Region Gävleborgs egna räntekostnader inte att vara så höga. En högre räntenivå skulle i högre grad indirekt kunna påverka kostnader för köp av tjänster och varor samt externa hyreskontrakt.	Region Gävleborg	• Åtgärder för att dämpa kostnadsutvecklingen, se ovan. • Därefter beaktande i kommande budget av ökade kostnader.
Återhämtningen i konjunkturen tar längre tid	Om återhämtningen i konjunkturen blir mer utdragen än beräknat, kan skatteintäkterna bli lägre än enligt nuvarande prognoser.	Region Gävleborg	• Åtgärder för att dämpa kostnadsutvecklingen, se ovan. • Därefter beaktande i kommande budget av lägre skatteintäkter.

Verksamhetsrisker

IDENTIFIERAD RISK	BESKRIVNING	ORGANISATORISK ENHET	HANTERING AV RISK
Demografi	De senaste åren har andelen äldre i befolkningen ökat. Om den utvecklingen fortsätter kommer färre personer i arbetsför ålder att behöva försörja fler, vilket leder till utmaningar för välfärds-systemen. Det kan innebära svårigheter att rekrytera personal. Samtidigt kan behovet av hälso- och sjukvård bli större, om inte vårdbehovet förskjuts uppåt i åldrarna.	Region Gävleborg	• Ökad produktivitet. • Öka sysselsättningsgraden på arbetsmarknaden till exempel att fler arbetar längre innan pension, att så många som möjligt arbetar heltid fram till pensionen samt att fler kommer i arbete. • Digitalisering. • Fortsatta aktiviteter för att rekrytera personal till Region Gävleborg, se nedan.
Kompetens-försörjning	Om egen personal eller specialistkompetens inte finns att tillgå i tillräcklig utsträckning kan mer vård behöva köpas från externa aktörer, personal hyras in eller vård skjutas fram. Det kan också leda till att patienter söker vård i andra regioner eller hos externa aktörer. Ytterligare effekter kan bli att digitalisering och införande av nya IT-system eller arbetssätt drar ut på tiden.	Region Gävleborg	• Arbeta för en hälsofrämjande arbetsmiljö. • Kommuniera Gävleborgskraften, som visar på Region Gävleborgs styrkor och symboliserar organisationens samlade kraft. • Använda regiongemensam modell för kompetensplanering. • Uppdragsutbildning till bland annat sjuksköterska och vidareutbildad sjuksköterska där medarbetare får studera med lön. • Ge studenter en bra praktik eller klinisk utbildning och erbjuda anställning. • Förbättra resultatet av rekryteringsinsatser genom skräddarsydda kampanjer mot specifika målgrupper. • Arbeta för mindre beroende av inhyrd personal och ge kontinuitetsersättning till vissa sjuksköterskegrupper med sammanhängande tillsvidareanställning.

IDENTIFIERAD RISK	BESKRIVNING	ORGANISATORISK ENHET	HANTERING AV RISK
Civil beredskap	Det försämrade säkerhetsläget i omvärlden, Sveriges NATO-medlemskap och klimatförändringarna har ökat kraven på robusthet och beredskap i hela samhället. Flera utredningar och uppdrag till statliga myndigheter har poängterat behovet av att samhället förbereder sig för kommande ofred. I oktober presenterade regeringen en totalförsvarsproposition för åren 2025–2030. Det handlar om kraftiga förstärkningar till totalförsvaret där civilt försvar inom områden som vård, transporter och energiförsörjning ges särskild prioritet. Fokus ligger på åtgärder som snabbt kan höja förmågan och säkerställa funktionalitet inom de viktigaste samhällsfunktionerna.	Region Gävleborg	• Via bland annat statsbidrag pågår förstärkning inom områden som försörjningsberedskap för läkemedel och sjukvårdsmateriel, hälso- och sjukvårdens beredskap samt förstudie om krigsorganisation och dess bemanning. • Krav om beredskap ställs på leverantörer vid upphandling. • Samarbete mellan verksamheten, logistikorganisationen, Inköp och leverantörer för att säkerställa tillgång till materiel. • Genom informationsklassning och riskanalyser sätta relevant skydd för olika typer av information samt vilka säkerhetsåtgärder som ska vidtas. • Information och utbildning till medarbetare om informationssäkerhet.
Välfärdsbrottslighet	Välfärdsbrottslighet har under många år inneburit både en stor arbetsbörda och en stor ekonomisk belastning på det offentliga Sverige. Under de senaste två åren har diskussionen om denna brottsform intensifierats. Regioner och kommuner behöver enligt Brottsförebyggande rådet i ökad utsträckning förhindra oseriösa aktörers inträde på marknaden genom granskningar av företag vid upphandlingar och inom valfrihetssystem.		• Nulägesbeskrivning avseende Region Gävleborgs arbete för att motverka att bli utsatt för brott. • Deltagande för kunskapsdelning med andra regioner och kommuner i SKR:s nätverk om korruption och nätverk om välfärdsbrottslighet. • Påbörjat arbete med en handlingsplan om välfärdsbrottslighet.

Finansiella risker

IDENTIFIERAD RISK	BESKRIVNING	ORGANISATORISK ENHET	HANTERING AV RISK
Marknadsrisk	Värdenedgång för finansiella placeringar påverkar Region Gävleborgs långsiktiga betalningsförmåga.	Region Gävleborg	- Begränsningar av riskfyllda placeringar. - Diversifierade investeringar.
Valutakursrisk	Värdet på tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknat till svenska kronor förändras då valutakurser ändras. Stärkt valuta ger lägre vinst. Exponerad mot USD och EUR.	Region Gävleborg	- Investera i SEK. - Valutasäkra enligt fastställda nivåer.
Likviditetsrisk	Ett finansiellt instrument som inte går att köpa eller sälja vid en avsedd tidpunkt. Avser främst icke-standardiserade finansiella instrument.	Region Gävleborg	- Investera i traditionella aktie- och räntefonder. - Begränsa hur mycket som får investeras i andra typer av värdepapper.
Kreditrisk	Placerad likviditet går förlorad. Motparters kreditvärdighet försämrar.	Region Gävleborg	Placerar i räntefonder med snittbetyg om lägst hög till medelhög kreditvärdighet, så kallad investment grade.
Operativ risk	Inte ha ändamålsenliga interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller andra externa händelser.	Region Gävleborg	- Upprätta dokumentation, rutiner och kontrollfunktioner. - Granska förvaltningen ur ett operativt perspektiv.
Finansieringsrisk	Finansiering av verksamhetens kapitalbehov vid en given tidpunkt försvåras eller fördyras.	Region Gävleborg	- Jämn förfallostruktur på upptagna lån. - Tillgängliga kreditramar och kreditlöften.
Ränterisk	Finansieringskostnaden varierar på grund av förändringar i marknadsräntor.	Region Gävleborg	Begränsa skuldsättningen samt beakta räntebindningstid och förfallostruktur på befintliga lån vid nyupplåning.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Uppföljning av verksamhetens mål

Trygg och säker vård ●

Region Gävleborg genomför ett antal omfattande förändringsarbeten som i grunden förändrar, och förbättrar, förutsättningarna för såväl organiseringen av hälso- och sjukvården som att möta varje invånares behov av vård.

Framtidsbygget kräver medarbetare och chefers fortsatta engagemang. Under året har arbete skett med inplacering av verksamheterna i förhållande till varandra där hänsyn behöver tas till patientflödena, i synnerlighet de akuta flödena. Stora logistiska utmaningar finns också i samband med att delar av verksamheterna förlagda på våra sjukhus behöver evakueras i samband med ombyggnationen. I utrymmen som behöver evakueras finns det journalhandlingar som behöver gallras och sedan flyttas till lokaler ändamålsenliga för arkiv. De nya lokalerna som är en konsekvens av framtidsbygget är efterlängtade och ger tillgång till en modern vårdmiljö som kan hålla vårdhygienisk standard på en helt annan nivå än vad som gäller i dag.

Två andra stora förändringsarbeten som påverkar förutsättningarna för organisationen är arbetet med att bli oberoende av inhyrd personal och införandet av Cosmic.

UPPFÖLJNING AV VERKSAMHETENS MÅL

Målområde	Delområde	Status
Trygg och säker vård		●
	Tillgänglighet	●
	Patientnöjdhet	●
	Kvalitet	●
Lätt att resa i Gävleborg		●
	Vägstandard	–
	Kundnöjdhet kollektivtrafik	●
	Punktlighet	●
Medarbetare som trivs på jobbet		●
	Trivsel på jobbet	●
	Personalomsättning	●
	Rekryteringsförmåga	–
	Sjukfrånvaro	●
En region med tillväxt		●
	Ekonomisk tillväxt	–
	Näringslivsklimat	●
	Sysselsättningsgrad/arbetslöshet	●
Ansvarsfull ekonomi		●

Utvärdering av måluppfyllelse

För bedömning av måluppfyllelsen används symbolerna:

● UPPFYLLT ● DELVIS UPPFYLLT ● EJ UPPFYLLT

Kostnaderna för andelen inhyrda konsulter i relation till den totala kostnaden för egen personal i hälso- och sjukvårdsnämnds-förvaltningen minskade från 13,8 till 8,6 procent mellan 2023 och 2024 och målet är en fortsatt minskning. För att beman-ningen ska vara hållbar krävs omfattande rekryteringsinsatser. Införande av Cosmic är mer än enbart att installera ett nytt vårdinformationssystem. Det medför även stora förändringar i arbetssätt och rutiner som måste göras om.

En trygg och säker vård kräver en resurseffektiv organisation. Fokus på förbättring av tillgänglighet och fortsatt utveckling leder till en vård av god kvalitet. Men värdet av den goda kvaliteten upplevs först av patienten när dess behov blivit tillgodosett. Det kan handla om att patienten får hjälp, känner sig trygg eller blir botad såväl som att patienten är helt frisk. När detta sker skiljer sig dock från patient till patient.

I princip alla kontakter med hälso- och sjukvården som Region Gävleborg driver kommer från individer som bor i Gävleborgs län. Något fler än sex av tio invånare i länet har under 2024 varit i kontakt med den primärvård Region Gävleborg driver. 89 procent av dessa har haft en fysisk kontakt.

En trygg och säker vård beror till del på den enskilda indi-videns upplevelse. Därför är det viktigt att kunna sätta varje enskild individ i centrum och se till deras unika behov och förut-sättningar. Region Gävleborg arbetar för en mer personcentrerad vård som utgår från frågeställningen "Vad är viktigt för dig?". En personcentrerad vård beskrivs utifrån följande aspekter:

- Partnerskap: Vården bygger på ett samarbete mellan patienten, deras närstående och vårdpersonal. Patienten ses som en expert på sin egen situation.
- Individanpassning: Vården utgår från patientens berättelse och livssituation för att skapa mål och strategier som är anpassade efter deras specifika behov.
- Respekt och värdighet: Varje patient bemöts med respekt,

värdighet och medkänsla. Vården ska alltid ta hänsyn till patientens rätt till hälsa och självbestämmande.

- Aktiv delaktighet: Patienten uppmuntras att vara aktiv i sin egen vård och att använda sina förmågor för att förbättra sin hälsa.

Genom att fokusera på dessa aspekter ska vården bli mer effektiv och tillfredsställande för både patienter och vårdpersonal.

Arbetet med patientsäkerhet är avgörande för kvaliteten i vården. För att förbättra systematiken i arbetet med patientsä-kerhet har Region Gävleborg under 2024 tagit fram en patient-säkerhetsmodul i verktyget Stratsys. Modulen ger möjlighet till kontroll och planering samt att följa upp och utvärdera varje vårdområdes patientsäkerhetsarbete.

En trygg och säker vård kännetecknas även av ett aktivt arbete med att identifiera och minimera risker och skador. Att såväl organisationen, medarbetare och patienter har möjligheten att lära av både negativa och positiva händelser skapar det före-byggande arbete som krävs för att vårdskador inte ska inträffa.

Målet trygg och säker vård följs upp i delområdena tillgäng-lighet, patientnöjdhet och kvalitet. Bedömningen är att Region Gävleborg uppfyller målen inom delområde patientnöjdhet och delvis uppfyller målen inom övriga två delområden. Den sammantagna bedömningen på målområdet blir därför att regionen delvis når upp till satta målsättningar.

VÅRDKONTAKTER PER VÅRDFORM I HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN SOM DRIVS AV REGION GÄVLEBORG 2024

Vårdkontakt	Primärvård	Specialiserad öppenvård	Specialiserad slutenvård
Antal vårdkontakter	1 141 598	783 248	36 602
Andel vårdkon-takter boende i Gävleborg	94%	97%	96%
Andel fysiska vårdkontakter	60%	79%	100%
Andel i Gävleborg som haft minst en vårdkontakt	61%	51%	8%
Varav minst en fysisk kontakt	89%	96%	100%
Antal vårdkontak-ter per patient/ besökare	6,4	5,4	1,6
Andel kvinnliga patienter	55%	54%	52%

Tabellen visar vårdkontakter i hälso- och sjukvården som drivs av Region Gävleborg år 2024. Det innebär att information från privat drivna hälsocentraler inte inkluderas i vårdformen primärvården i tabellen. Vårdkontakter av enklare administrativ karaktär, såsom provtagning, har exkluderats.

Tillgänglighet ●

Indikator	Resultat helår 2024	Målvärde helår 2024	Resultat helår 2023
Andel patienter där den nationella vårdgarantin har uppfyllts av Region Gävleborg medicinsk bedömning primärvård	90,0%	90,0%	88,0%
Andel patienter där den nationella vårdgarantin har uppfyllts av Region Gävleborg vid remiss till den planerade specialiserade vården få en tid för besök inom max 90 dagar	79,7%	83,0%	78,2%
Andel patienter där den nationella vårdgarantin har uppfyllts av Region Gävleborg efter beslut om behandling (till exempel en operation) få en tid inom max 90 dagar	75,9%	81,0%	77,2%
Andel genomförda första besök, utredning och behandling inom 30 dagar inom BUP	85,3%	90,0%	89,9%
Andel som anser sig ha tillgång till den vård de behöver.	88,0%	86,7%	88,0%

Tillgänglighet är ett brett begrepp. Det innefattar fysisk tillgänglighet i form av öppettider och avstånd till vården, digital tillgänglighet i form av tillgång till digital information och tjänster samt möjlighet att få en vårdtid vid behov, inom rimlig tid. När vården är tillgänglig innefattar det även att medborgarna har förtroende för vårdpersonal och tillgång till vårdpersonal med rätt kompetens. Indikatorerna på tillgänglighet baseras främst på den nationella vårdgarantin. Vårdgarantin är en lagstadgad rättighet som innebär att patienterna ska få vård inom en viss tid. Vårdgarantin ger ett övergripande ramverk att förhålla sig till för att behålla och utveckla en hög kvalitet i vården. De fyra indikatorerna som

utgår från vårdgarantin kompletteras med en indikator som mäter om befolkningen har tillgång till den vård de behöver.

Överlag visar indikatorerna att tillgängligheten ligger på relativt goda nivåer med enbart smärre förändringar mot förra året. Den nationella vårdgarantin uppfylls för mellan 75 och 90 procent av patienterna, beroende på indikator. 90 procent av patienterna i primärvården fick under 2024 en medicinsk bedömning inom tre dagar. 79,7 procent fick en besökstid till planerad specialiserad vård inom 90 dagar, 75,9 procent fick tid för behandling inom 90 dagar från beslut och 85,3 procent fick tid för ett första besök hos BUP inom 30 dagar. 88 procent av länets befolkning anser sig ha tillgång till den vård de behöver.

Att tillgängligheten har bibehållits på samma nivå som 2023 får betraktas som ett bra resultat då vårdens personal i stor utsträckning har behövt delta i arbete kopplat till Framtidsbygget och förberedelser inför införandet av Cosmic. Tillgängligheten har också påverkats av bekymmer med läkarbemanning inom vissa delar av primärvården. Ett nytt sätt att komma i kontakt och ha dialog med vården är via asynkrona chattar. En asynkron chatt innebär en möjlighet att föra en löpande kommunikation, men den sker inte i realtid. Under 2024 öppnades 28 888 asynkrona chattar i Min Vård Gävleborg.

Målvärdet möts eller överträffas för två av fem indikatorer. Tre av fem indikatorer når inte upp till respektive målvärde. Den sammanlagda bedömningen inom delområde tillgänglighet är därför att Region Gävleborg delvis når upp till målen.

Resultat till de fyra indikatorer som mäter uppfyllande av vårdgarantin hämtas från SKR. Den femte indikatorn, andel som anser sig ha tillgång till den vård de behöver, hämtas från den nationella enkäten Hälso- och sjukvårdsbarometern.

Patientnöjdhet ●

Indikator	Resultat helår 2024	Målvärde helår 2024	Resultat helår 2023
Patients helhetsintryck i primärvården	79,9	80,7	81,4
Patients helhetsintryck i specialiserad somatisk öppen vård	-	-	89,5
Patients helhetsintryck i specialiserad somatisk slutenvård	-	-	88,4

Att arbeta med patientnöjdhet syftar till att genom undersökningar av patients upplevelser av vården stärka patienternas ställning och få underlag till förbättringar i vårdområden och verksamheter. Patientnöjdhet följs upp inom primärvård, specialiserad somatisk öppen vård samt specialiserad somatisk slutenvård. Patienternas helhetsintryck av primärvården har minskat med 1,5 poäng jämfört med 2023. Region Gävleborg ligger i nivå med övriga Sverige i den senaste mätningen. Inom öppen och slutenvård finns inga mätetal för 2024. I den senaste mätningen, 2023, var dock trenden uppåtående och Region Gävleborgs resultat var i nivå med rikets. Månatliga sammanställningar och rapporter från patientnämnden bidrar till ökad förståelse kring orsakerna bakom eventuellt missnöje. Återkommande är upplevelsen av dåligt bemötande, att inte bli lyssnad på, fel diagnoser och utebliven adekvat behandling. Patientnämndens rapporter presenteras för verksamheterna och patientsäkerhetsenheten, för dialog och förbättringsåtgärder.

Resultat saknas för två av tre indikatorer. Målvärdet nås dock för den indikator där det finns resultat "(värdet är inom den statistiska felmarginalen)", vilket innebär att den sammantagna bedömningen inom delområde patientnöjdhet är att Region Gävleborg når upp till målen.

Resultat till indikatorerna hämtas från Nationell patientenkät, som är ett samlingsnamn för återkommande nationella undersökningar av patientupplevelser inom hälso- och sjukvården. Arbetet samordnas av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Kvalitet ●

Indikator	Resultat helår 2024	Målvärde helår 2024	Resultat helår 2023
Antal oplanerade återinskrivningar inom 30 dagar.	5 326	5 612	5 612
Andelen inneliggande patienter med vårdrelaterade infektioner, VRI	9,5%	7,0%	10,2%
Påbörjad avvikelshantering inom 7 dagar	79,0%	80,3%	80,3%
Hållbart säkerhetsengagemang index (HSE)	73	73	73
Överbeläggning i psykiatrisk slutenvård	0,5%	0,5%	0,5%

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete är tongivande för arbetet med kvalitetsfrågor i hälso- och sjukvården. Det finns drygt 100 kvalitetsregister som ger fördjupande insikter i respektive vårdområdes kvalitet. En viktig del i kvalitetsarbetet är det systematiska arbetet med att jämföra den egna verksamheten inom vårdområdet mot dessa register, göra journalgranskningar, utreda synpunkter, klagomål och avvikelser. Området kvalitet följs upp av fem indikatorer som på olika sätt mäter kvalitet. De är oplanerade återinskrivningar inom 30 dagar, inneliggande patienter med vårdrelaterade infektioner, påbörjad avvikelshantering inom sju dagar, hållbart säkerhetsengagemang samt överbeläggning i psykiatrisk slutenvård.

Antalet oplanerade återinskrivningar inom 30 dagar har minskat sedan 2023. Oplanerad återinskrivning är en indikator som används såväl nationellt som internationellt. Den avser att beskriva sammanhållen vård och omsorg, utifrån tanken om att en patient som skrivs ut från slutenvård inte ska vara i behov av ny oplanerad slutenvård inom 30 dagar.

För en vård med kvalitet är såväl kompetens, utrustning och lokaler viktiga förutsättningar. Förekomsten av vårdrelaterade infektioner är 9,5 procent, vilket är högt i förhållande till målsättningen på 7 procent. Utvecklingen har dock gått åt rätt håll jämfört med tidigare år. En förklaring till resultatet är bristande underhåll av vårdens lokaler, vilket har resulterat i att ytskikt på väggar och golv är mycket svåra att hålla rena. I samband med Framtidsbygget görs stora satsningar på lokalerna i sjukhusen i Gävle och Hudiksvall, vilket förväntas leda till färre vårdrelaterade infektioner.

79 procent av alla avvikelser har en påbörjad avvikelshantering inom sju dagar från händelsen, vilket är marginellt under målsättningen på 80,3 procent. Avvikelser inom hälso- och sjukvården omfattar händelser som har medfört en vårdskada eller som hade kunnat göra det. Vårdens medarbetare är väl medvetna om vikten av att rapportera och hantera avvikelser och det är också något som prioriteras.

Index för hållbart säkerhetsengagemang (HSE) har ett värde på 73, vilket är detsamma som målsättningen. Frågor om hållbart säkerhetsengagemang ställs i samband med medarbetarenkäten och syftar till en ökad systematisk uppföljning och återkoppling utifrån både arbetsmiljö och patientsäkerhetsperspektiv. Resultatet utgör ett underlag för chefer och medarbetare att arbeta med dialog och åtgärder för en bättre patientsäkerhet och arbetsmiljö.

Graden av överbeläggning är 0,5 procent, vilket är detsamma som för 2023 samt målsättningen för året. Överbeläggning definieras som en händelse när en inskriven patient vårdas på vårdplats som inte uppfyller kraven på disponibel vårdplats.

Med disponibel vårdplats avses en vårdplats i slutenvård med fysisk utformning, utrustning och bemanning som säkerställer patientsäkerhet och arbetsmiljö.

Målvärdet möts eller överträffas för tre av fem indikatorer. Två av fem indikatorer når inte upp till respektive målvärde. Den sammanlagda bedömningen inom delområde kvalitet är därför att Region Gävleborg delvis når upp till målen. Resultat till indikatorerna och statistik avseende vårdkontakter hämtas från hälso- och sjukvårdsnämndsförvaltningen.

Lätt att resa i Gävleborg ●

För att kunna ta sig till och från arbete, vård, studier och kultur- och fritidsaktiviteter behövs goda förutsättningar för att åka med bil, cykel och kollektivtrafik. Gävleborgs län är till ytan sett ett stort län med en relativt gles bebyggelse. 80 procent av invånarna bor i tätorter och 58 procent bor i någon av huvudorterna i de tio olika kommunerna. Resandet i Gävleborgs län hänger samman med de förutsättningarna infrastrukturen ger. I Gävleborgs län finns totalt 31 067 mil väg där ansvaret ligger hos olika väghållare. Vaghållning handlar både om byggande och om drift av vägar. En väg ska hållas i bra skick genom bland annat underhåll och reparation för att vara till nytta för alla som använder vägen. Det är Trafikverket som är väghållare för de statliga vägarna och som har det övergripande ansvaret att anpassa vägsystemet efter samhällets behov.

Framkomlighet på vägar är en lokal, regional och nationell angelägenhet. Det är viktigt att människor och gods ska kunna färdas på ett säkert sätt på alla vägar. Särskilt betydelsefulla vägar för både person- och godstransport i Gävleborgs län är E4:an och väg 83. Genom en dialog med Trafikverket arbetar Region Gävleborg för att underhåll av vägar i länet ska ges ökad prioritet och att E4:an ska vara fyrfilig genom länet.

På samma sätt fungerar kollektivtrafiken som en lokal, regional och nationell angelägenhet och formar till viss del förutsättningarna för hur respektive arbetsmarknaderna ser ut. I Gävleborgs län är möjligheten att ta sig till huvudorten i en kommun på mindre än en halvtimme relativt hög, men det är tydligt att förutsättningar ser olika ut i kommunerna och att fortsatt arbete med trafikutveckling behöver ske inom kollektivtrafiken.

En av föregående års åtgärder för en budget i balans var regionfullmäktiges beslut om nya biljettpriser och förändrat biljettutbud. De förändringarna trädde i kraft 5 februari 2024. Det innebar prisjustering av enkelbiljett, 24-timmarsbiljett, 30-dagarsbiljett, årsbiljett och seniorbiljett. Därtill togs den så

kallade tilläggsbiljetten bort och rabatten för betalning av enkelbiljetter och 24-timmarsbiljetter med reskassa ombord.

Ett nytt boknings- och planeringssystem för den särskilda kollektivtrafiken togs i bruk i maj. Under en övergångsperiod påverkades beställningarna av serviceresor såsom sjukresor och färdtjänst på så sätt att bokningssamtal tog längre tid och att kötiden var längre än vanligt.

Målet lätt att resa i Gävleborg följs upp i delområdena vägstandard, kundnöjdhet kollektivtrafik och punktlighet i kollektivtrafiken. Bedömningen är att Region Gävleborg delvis uppfyller målen inom delområdet punktlighet medan målsättningarna inte nås inom delområdet kundnöjdhet. Inom delområdet vägstandard saknas nya värden för indikatorn. Den sammantagna bedömningen på målområdet blir därför att regionen inte når upp till satta målsättningar.

Vägstandard –

Indikator	Resultat helår 2024	Målvärde helår 2024	Resultat helår 2023
Andel vägar med mycket dåligt tillstånd	-	16,0%	17,0%

Att följa upp vägstandard med ett enskilt mått medför vissa svårigheter. Vägstandard kan innebära att vägen är nylagd, att den är utan skador, bred, bärig, mötteseparerad, tillåter höga hastigheter eller allt detta. Här används andelen vägar i länet som är i mycket dåligt tillstånd som indikator. Indikatorn utgår från Transportföretagens beskrivning av vägar i Gävleborgs län. Vad som är ”mycket dåligt tillstånd” definieras av ett index som består av tre olika komponenter: ett mått på vägens ojämnheter i längdled, ett mått på vägens ojämnheter i tvärled och ett på den förväntade tiden mellan två underhållsåtgärder. Indexet har en skala från 0 till 100 och en indelning i fem kategorier där kategorin mycket dåligt

tillstånd representerar ett värde mellan 0 och 20. Indikatorn visar alltså andelen vägar i länet som har ett indexvärde mellan 0 och 20.

Transportföretagens senaste ranking publicerades 2023 och baseras på uppgifter från 2022. Inga nya mätningar har publicerats. Vid 2023 års mätning uppgick andelen vägar i mycket dåligt skick till 17 procent.

De data som indexet baseras på samlas in och tillhandahålls av Trafikverket. Indikatorn avser ett resultat som omfattar ett helt år. Eftersom nya data saknas kan ingen bedömning av måluppfyllelse göras.

Kundnöjdhet kollektivtrafik ●

Indikator	Resultat helår 2024	Målvärde helår 2024	Resultat helår 2023
Resenärernas nöjdhet med kollektivtrafiken, andel nöjda kunder	63,9%	69,8%	69,0%
Känner du dig trygg i kollektivtrafiken (instämmer helt eller delvis)	73,3%	74,7%	73,2%
Marknadsandel för kollektivtrafik	11,1%	16,3%	15,6%

Andelen nöjda resenärer i kollektivtrafiken uppgår 2024 till 63,9 procent. Andelen som känner sig trygga i kollektivtrafiken uppgår till 73,3 procent medan kollektivtrafikens marknadsandel av det motoriserade resandet uppgår till 11,1 procent. Utfallet för alla tre indikatorerna är under målvärdet för året. Jämfört med föregående år har resultatet för nöjdhet försämrats med drygt fem procentenheter och resultatet för marknadsandel försämrats med 4,5 procentenheter. Resenärernas upplevda trygghet i kollektivtrafiken är på samma nivå som 2023.

Ett nytt trafikavtal för Gästrikland startade i december 2023 och var därmed i en fas av implementering i början av 2024. I avtalet ingick att 52 nya elbussar togs i bruk. Omfattande

problem uppstod från start orsakade av en bristande infrastruktur för laddning av bussarna. Detta fick till följd att ett stort antal turer ställdes in samt att temperaturen inne i bussarna var låg. Både tillfälliga och långsiktiga åtgärder sattes in för att lösa problemen och från mars gick busstrafiken åter enligt plan. Trafikstörningar orsakades även av en snörik vinter och minskad framkomlighet på grund av vägarbeten. Totalt sett kan dessa faktorer antas ha haft en negativ påverkan på resultaten för alla de tre indikatorerna då en viktig faktor för upplevd trygghet och kundnöjdhet är att man kan lita på att komma fram i tid. Genomförda prisjusteringar kan ha haft en negativ inverkan på nöjdhet och marknadsandel.

En tredje möjlig orsak till det lägre resultatet är metodförändringar i undersökningen Kollektivtrafikbarometern, som indikatorerna baseras på. Kollektivtrafikbarometern genomförs av Svensk Kollektivtrafik som är en branschorganisation i Sverige för länstrafikbolag och regionala kollektivtrafikmyndigheter. Resultat från undersökningen samlas in löpande under året och redovisas per månad. Efter metodförändringarna, som genomfördes under januari 2024, har flertalet kollektivtrafikmyndigheter upplevt en negativ skillnad i resultaten. Leverantören hittills observerat att andelen män som svarar på enkäten har ökat vilket kan påverka resultaten. Till exempel reser män i lägre grad med kollektivtrafik, vilket påverkar marknadsandelen. Att fler respondenter nu svarar på söndagar kan också få påverkan på marknadsandelen i och med att den som svarar ska ange hur denne rest under gårdagen.

Punktlighet inom kollektivtrafiken ●

Indikator	Resultat helår 2024	Målvärde helår 2024	Resultat helår 2023
Punktlighet med buss, andel som är i tid	76,6%	74,0%	71,9%
Punktlighet med tåg, andel som är i tid	82,5%	88,0%	85,3%

Punktlighet är en faktor som bidrar till kundnöjdhet i kollektivtrafik. Utfallet för busstrafikens punktlighet 2024 är 76,6 procent. Året inleddes med en snörik vinter i hela länet samt omfattande störningar i regiontrafiken i Gästrikland vilket påverkade punktligheten negativt. Trafikläget och punktligheten för busstrafiken har från och med våren förbättrats väsentligt och resultatet på helår är högre än både målvärdet för 2024 och resultatet för 2023.

Utfallet för den totala punktligheten för X-tågen (ankomst plus 5 minuter) 2024 ligger på 82,5 procent, vilket är lägre än årsmålet på 88 procent. Norra stambanan (Gävle-Ljusdal) har haft en lägre punktlighet jämfört med Ostkustbanan (Gävle-Sundsvall). Under år 2024 är det endast trafiken med X-tågen på Norra stambanan som inte når upp till målvärdet för 2024.

Punktlighet med tåg på en enskild sträcka eller avgång är beroende av punktlighet på andra, närliggande sträckor och avgångar eller sammankopplade trafikstråk. De främsta anledningarna till en lägre punktlighet under året är fel kopplade till infrastrukturen såsom signalfel. Även hur Trafikverket tagit beslut och prioriterat annan operatör samt att annan operatör blockerat spåret, att resande från andra tåg har inväntats samt fordonsfel har haft påverkan.

Eftersom en av indikatorerna når upp till målvärdet medan den andra inte gör det är den sammanlagda bedömningen inom delområde punktlighet att Region Gävleborg delvis når upp till målen.

Resultat till indikatorerna hämtas från trafik- kultur- och folkhögskoleförvaltningen.

Medarbetare som trivs på jobbet ●

Medarbetare som trivs och är engagerade på arbetet är en förutsättning för att Region Gävleborg ska kunna genomföra sina uppdrag, nå sina mål och möta behoven hos invånarna i Gävleborgs län. Region Gävleborg strävar mot en hälsosam, hållbar och säker arbetsmiljö som är fri från hot, hat, våld, kränkande särbehandling och diskriminering. Arbetsmiljön ska präglas av ett tydligt ledarskap, trygghet och god sammanhållning mellan medarbetarna samt ge förutsättningar för balans mellan arbete och fritid. Medarbetare ska ha inflytande över sin arbetssituation.

Region Gävleborg, i egenskap av arbetsgivare, ska ha ett lyhört förhållningssätt som är anpassat till de olika verksamheternas behov och förutsättningar och som bygger på tillit och förtroende. Det är viktigt att värna om den professionella integriteten.

Gävleborgskraften, som är Region Gävleborgs arbetsgivarvarumärke och symbol för den gemensamma kraften hos alla medarbetare, ska underlätta arbetet med att attrahera och rekrytera nya medarbetare. Kompetens och förmåga ska tillvaratas under hela arbetslivet och ett kontinuerligt lärande är en förutsättning för att verksamheterna ska nå sina mål. Såväl riktade kampanjer mot bristyrken som deltagande i mässor, arrangemang och olika event görs för att ta tillvara tillgänglig kompetens på arbetsmarknaden. Många nya medarbetare beskriver att de väljer Region Gävleborg som arbetsgivare just för trygga anställningar och möjlighet till utveckling.

Målet medarbetare som trivs på arbetet följs upp i delområdena trivsel på arbetet, personalomsättning, rekryteringsförmåga och sjukfrånvaro. Bedömningen är att Region Gävleborg delvis uppfyller målen inom delområdena trivsel på arbetet och personalomsättning. Inom delområdet sjukfrånvaro bedöms målen vara uppnådda medan målsättning saknas inom delområde rekryteringsförmåga och det därför inte går att bedöma måluppfyllelse. Den sammantagna bedömningen på målområdet blir att regionen delvis når upp till satta målsättningar.

Trivsel på jobbet ●

Indikator	Resultat helår 2024	Målvärde helår 2024	Resultat helår 2023
Index för hållbart medarbetarengagemang, totalt.	78	75	78
Har du under de senaste 12 månaderna blivit utsatt för hot eller våld på ditt arbete	14,0%	0,0%	16,0%

Medarbetarengagemang bedöms vara en av de viktigaste förutsättningarna för en organisations förmåga att nå goda resultat. Engagemang ökar genom tydliga mål, delaktighet, goda möjligheter till utveckling samt god arbetsmiljö. Region Gävleborgs syn är att medarbetare kan och vill ta ansvar vilket innebär att utifrån värdegrunden och befintliga förutsättningar arbeta för verksamhetens utveckling, mål och resultat. I medarbetarskapet ingår också att bidra aktivt till jämlik verksamhet och god arbetsmiljö med respekt för varandras olikheter och åsikter.

Hållbart medarbetarengagemang, HME, mäts i den årliga medarbetarenkäten. Index för hållbart medarbetarengagemang skapas utifrån nio frågor inom de tre områdena motivation, ledarskap och styrning. Indexskalan är 0-100. Region Gävleborgs HME-index för 2024 uppgår till 78 vilket är bättre än målvärdet och på samma nivå som under 2023.

Trivsel på arbetet följs också genom utsatthet för hot och våld på arbetet. Målet är att ingen medarbetare ska utsättas för hot eller våld på arbetet. Hot definieras som varje upplevt hot oberoende på vilket sätt det framförs. Det är den som utsätts för hotet som enligt arbetsmiljölagstiftningen har tolkningsföreträde. Våld definieras som varje aggression som är fysisk. 14 procent av de anställda uppger att de har blivit utsatt för hot eller våld på sitt arbete under det senaste året. Motsvarande siffra 2023 var 16 procent.

Resultat till båda indikatorerna hämtas från medarbetarenkäten, som genomförs årligen. Medarbetarenkäten är en viktig undersökningsmetod i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Resultaten från enkäten redovisas för medarbetarna på arbetsplatsträffar. Resultaten fungerar som grund för dialog och aktiviteter för att behålla det som är bra i resultaten och för att hitta åtgärder som kan påverka det som behöver förbättras. Syftet är att identifiera arbetsmiljörisker och ta fram åtgärder för att eliminera/minimera riskerna. Åtgärder dokumenteras i en handlingsplan.

Vad gäller hot och våld genomför chefer och medarbetare tillsammans en riktad arbetsmiljörund för att identifiera och skapa åtgärder för att eliminera/minimera riskerna. Region Gävleborg polisanmäler som regel alltid hot och våld mot medarbetare. Anmälan gör av säkerhetsansvarig.

Eftersom målvärdet överträffas för en indikator medan den andra ligger långt över målvärdet (även om resultatet är en förbättring jämfört med föregående år) är den sammanlagda bedömningen inom delområde trivsel på jobbet att Region Gävleborg delvis når upp till målen.

UPPLEVELSE AV HOT OCH VÅLD PÅ ARBETET		
Antal och omfattning	2024 (14 %)	2023 (16 %)
Varje vecka	11	25
Varje månad	60	66
Någon/några gånger de senaste sex månaderna	264	310
Någon/några gånger det senaste året	548	546

Personalomsättning

Indikator	Resultat helår 2024	Målvärde helår 2024	Resultat helår 2023
Andel externa avgångar tillsvidar- eanställda (exkl pension)	7,3%	7,4%	7,4%
Andel nöjd med introduktionen	83,0%	90,0%	90,4%

Personalomsättning följs genom två indikatorer: externa avgångar tillsvidareanställda (exklusive pension) och andel som är nöjd med introduktionen. Antalet nya tillsvidareanställda under 2024 uppgick till 708 personer och 542 avslutade sin anställning. Ålderspension är den främsta orsaken till att personal avslutar sin anställning. Andelen externa avgångar exklusive pension i förhållande till det totala antalet tillsvidareanställda var 2024 7,3 procent. Resultatet är i linje med målvärdet på 7,4 procent.

Region Gävleborg genomför introduktion för alla nya medarbetare. En god introduktion skapar både förutsättningar för en medarbetare att känna sig välkommen och för att få nödvändig kunskap om sin nya arbetsgivare. Introduktionen ger goda möjligheter att snabbt kunna bli en medarbetare som bidrar till verksamhetens produktion. Introduktion sker både på region- övergripande nivå och på verksamhetsnivå.

83 procent av de nyanställda är nöjda med den introduktion som Region Gävleborg ger. Dock är resultatet något lägre än för helåret 2023. En bidragande orsak kan vara ett ansträngt personalläge inom vissa verksamheter, exempelvis på grund av arbetet med att minska hyrberodet av konsulter inom hälso- och sjukvården och förberedelse inför införande av Cosmic, vilket kan göra det svårt att hitta tillräckligt med tid och resurser för önskad introduktion. Vid halvårsskiftet 2024 har frågorna i introduktionsenkäten vidareutvecklats för att bättre fånga introduktionens kvalitet vilket gör att jämförelsen med tidigare år inte blir helt relevant.

Eftersom målvärdet överträffas för en indikator medan den andra inte når målvärdet är den sammanlagda bedömningen inom delområde personalomsättning att Region Gävleborg delvis når upp till målen.

Resultatet till indikatorerna hämtas från regionstyrelseförvaltningen.

Rekryteringsförmåga –

Indikator	Resultat helår 2024	Målvärde helår 2024	Resultat helår 2023
Genomsnittligt antal sökande till utlyst tjänst	13,1	-	-

Indikatorn för området rekryteringsförmåga är genomsnittligt antal sökande till utlysta tjänster. Under 2024 har 1 643 tjänster annonserats ut. Till dessa inkom 21 477 ansökningar. Det motsvarar 13,1 genomsnittligt antal sökande per tjänst. Siffrorna omfattar alla utannonserade tjänster.

Tidigare uppföljning har endast redovisat den rekrytering som sker via rekryteringspartner på HR-förvaltningen vilket motsvarar ungefär 20 procent att den totala rekryteringsmängden under ett år. Förändringen tillsammans med svårigheter att bedöma i vilken utsträckning en sökande uppfyller kravprofilen har gjort att indikatorn ändrats, från genomsnittligt antal sökande per tjänst till genomsnittligt antal relevanta sökande per tjänst. Förändringen av indikator tillsammans med förändringen i uppföljning gör att jämförelser mot tidigare år inte är möjliga.

Av de utannonserade tjänsterna kunde 1 099 tjänster, eller 61,4 procent, tillsättas. Antalet sökande till olika tjänster varierar mycket. I de fall det inte går att tillsätta en utannonserad tjänst på grund av att relevanta sökande saknas så gör verksamheten ofta en värdering av vilka krav som har ställts och om det är möjligt att förändra dessa krav för att nå andra sökanden. För att kunna

tillsätta en utannonserad tjänst så behöver överenskommelse nås kring de anställningsförmåner som kan erbjudas vilket inte alltid är görbart. Det är framför allt för bristyrken inom hälso- och sjukvården som det är svårt att tillsätta tjänster.

Eftersom det saknas målvärde för delområdet kan ingen bedömning av måluppfyllelse göras.

Resultat till indikatorn hämtas från regionstyrelseförvaltningen.

En region med tillväxt ●

Region Gävleborg har det regionala utvecklingsansvaret med uppdrag att samordna länets utvecklingsarbete. Det är ett långsiktigt arbete som syftar till att förändra de strukturer som finns och därmed förbättra förutsättningarna för medborgare och företag.

Inom det regionala utvecklingsuppdraget innebär strukturförändring att se till helheten i arbetet med samhällsutmaningar. Särskilt viktigt inom Gävleborgs län är arbetet med näringslivets struktur, robusthet inom transportområdet och kapacitet inom energiområdet. Genom insatser för höjd utbildningsnivå och likvärdiga förutsättningar på arbetsmarknaden skapas bättre förutsättningar för näringsliv och offentlig sektor.

Förutsättningar för tillväxt påverkas av lågkonjunkturen i Sverige och omvärlden. Under året märks en viss återhämtning med lägre inflation och minskade räntor. Den demografiska utvecklingen med färre invånare och en högre andel äldre påverkar hela samhället och även förutsättningarna för ekonomisk tillväxt.

Det finns en paradox i det faktum att Gävleborgs län har rikets högsta arbetslöshet och samtidigt brist på arbetskraft. Avgörande för en region med tillväxt är att fler av länets invånare går från arbetslöshet till arbete eller studier. Under 2024 har Region Gävleborg haft kontinuerliga dialoger med utbildningsanordnare på gymnasial nivå i syfte att få till stånd ett utbildningsutbud som ligger mer i linje med de behov som finns på arbetsmarknaden.

Målet en region med tillväxt följs upp i delområdena ekonomisk tillväxt, näringslivsklimat och sysselsättningsgrad/arbetslöshet. Bedömningen är att Region Gävleborg uppfyller målen inom två av tre delområden, näringslivsklimat och sysselsättningsgrad/arbetslöshet. Inom delområdet ekonomisk tillväxt saknas värden för 2024. Den sammantagna bedömningen på målområdet blir därför att regionen når upp till satta målsättningar.

Ekonomisk tillväxt –

Indikator	Resultat helår 2024	Målvärde helår 2024	Resultat helår 2023
Andel små och medelstora företag som vill växa.	-	-	70,0 %
Andel småföretag som anser att bristen på lämplig arbetskraft är ett stort hinder för tillväxt.	-	-	28,9 %
Antal invånare.	284 558	-	286 085

Området ekonomisk tillväxt följs genom indikatorer på småföretagens tillväxtvilja och tillväxtmöjligheter samt länets befolkningsstorlek.

Det saknas värden för 2024 för indikatorerna som mäter småföretagens verklighet. De beror på att indikatorerna hämtas från en enkät som endast genomförts vart tredje år, senast 2023. 2023 års resultat visar att 70 procent av länets små och medelstora företag vill växa. Även om resultatet är något lägre än riksgenomsnittet är det positivt att det finns små och medelstora företag som vill växa och ser möjligheter att göra det i Gävleborgs län.

Länets småföretag håller en relativt jämn produktionstakt, även om det finns lokala avvikelser. För småföretag är det betydligt vanligare med produktion av varor/tjänster för den lokala och regionala marknaden jämfört med de medelstora företagen. Företrädarna för näringslivsfrågor hos kommunerna i Gävleborgs län uppger att rådande konjunktur visar på kortare cykler än normalt när det gäller orderingång. En svag uppgång och stabilisering inom byggsektorn kan dock betraktas som att konjunkturläget är på väg uppåt.

Av de företag som uppger att de vill växa upplevs kompetensförsörjningen som det största hindret för tillväxt, det gäller såväl riket som länet. Resultaten för Gävleborg är dock att det är färre som ser tillgång till lämplig kompetens eller arbetskraft som

ett hinder än för riket som helhet. Region Gävleborg har genom sitt arbete inom näringslivsfrågor, utbildning och kompetensförsörjning bidragit till att förbättra förutsättningarna för tillväxt i länet.

Antalet invånare i länet uppgick den 31 december 2024 till 284 558 personer. Det är personer färre än helåret innan. Befolkningsminskningen beror främst på utflyttning till andra län i kombination med en minskad invandring. Av kommunerna i länet har endast Gävle kommun en positiv befolkningsutveckling sedan föregående år, i övriga kommuner minskar befolkningen. Det finns inget målvärde för 2024 för indikatorn.

Resultat till indikatorerna hämtas från Tillväxtverkets enkätundersökning Företagens villkor och verklighet samt från Statistiska Centralbyrån (SCB).

Eftersom nya data saknas för två av tre indikatorer och den sista indikatorn saknar målvärde kan ingen bedömning av måluppfyllelse göras för delområde ekonomisk tillväxt.

Näringslivsklimat ●

Indikator	Resultat helår 2024	Målvärde helår 2024	Resultat helår 2023
Svenskt näringslivs ranking av företagsklimat (genomsnittlig placering för de 10 kommunerna)	187,7	193,6	193,6

Villkor och förutsättningar skiljer sig åt mellan kommunerna i Gävleborgs län. Faktorer som kan påverka upplevelsen av näringslivsklimatet är stabilitet och utvecklingsvilja hos kommunerna när det kommer till näringslivsfrågor.

Näringslivsklimatet i länet följs genom Svensk Näringslivs ranking av företagsklimatet i länets kommuner. Indikatorn utgår från en årlig enkät där Svenskt Näringslivs medlemsföretag får tycka till om sin kommun i olika frågor så som kommunens service och bemötande, kommunpolitikernas attityder, brott och otrygghet

och kommunens upphandling. Resultatet för indikatorn hämtas från den genomsnittliga placeringen för de tio kommunerna. I genomsnitt placerar sig länets kommuner på plats 187,7. Ockelbo kommun har den högsta placeringen av länets kommuner (77) och Gävle kommun har länets lägsta placering (262). Kommunerna i länet har i genomsnitt förbättrat sin placering vilket innebär att målvärdet för delområdet är uppnått.

Eftersom målvärdet överträffas är bedömningen inom delområde näringslivsklimat att Region Gävleborg når upp till målen.

Resultat till indikatorn hämtas från Svenskt Näringslivs undersökning Lokalt Företagsklimat.

Sysselsättningsgrad/arbetslöshet ●

Indikator	Resultat helår 2024	Målvärde helår 2024	Resultat helår 2023
Andel av föregående års strategiska bristyrken (SeQF nivå 4-6) med åtgärd	100,0%	87,0%	87,0%
Andel gymnasieelever med examen inom 4 år	72,5%	70,6%	70,6%
Arbetslöshet 18–65 år, årsmedelvärde, andel av befolkningen	7,4%	7,1%	7,1%

Området sysselsättningsgrad/arbetslöshet följs genom indikatorerna andel av föregående års strategiska bristyrken som har åtgärd, andel gymnasieelever med examen inom fyra år samt arbetslöshet.

Region Gävleborg ansvarar för att tillhandahålla bedömningar av länets kompetensbehov inom offentlig och privat sektor på kort och lång sikt och levererar utifrån dessa bedömningar underlag till Skolverket för beslut om regional planering och dimensionering av gymnasial utbildning. Genom ett nytt sätt att arbeta med strategiska bristyrken säkerställs att det finns åtgärder

för samtliga bristyrken i länet. Indikatorn uppgår därmed till 100 procent. Att det finns åtgärder för alla bristyrken förbättrar möjligheten för att bristen i dessa yrken minskar på längre sikt. Andelen gymnasieelever som tar examen inom 4 år har ökat något sedan 2023 och uppgick under 2024 till 72,5 procent. Det är något lägre än riksgenomsnittet men skillnaden mot riket har minskat jämfört med tidigare år. Ökningen gör att målvärdet uppnås. Trots att målvärdet uppnås är det fortfarande många elever som lämnar gymnasiet utan examen. Det påverkar dels individernas chanser på arbetsmarknaden och i förlängning möjlighet till egen försörjning men även företagens möjligheter att hitta den kompetens de behöver för att kunna växa. Arbetslösheten i länet är den högsta i landet och ligger kvar på ungefär samma nivå som tidigare år: 7,4 procent 2024 (årsmedelvärde). Arbetsförmedlingens statistik visar att länet dessutom har den högsta arbetslösheten bland båda utrikes- och inrikesfödda. En relativt hög andel av de arbetslösa är inrikesfödda, i jämförelse med andra län som har en hög arbetslöshet. Det finns stora skillnader i arbetslöshetsnivåer inom länet. Det skiljer flera procentenheter mellan kommunerna med högst arbetslöshet och de med lägst arbetslöshet. Den höga arbetslösheten i länet innebär minskade skatteintäkter och ökade utgifter för kommunerna i form av försörjningsstöd och insatser genom exempelvis arbetsmarknadsenheter. Det finns flera faktorer som påverkar arbetslösheten i Gävleborgs län så som den låga genomsnittliga utbildningsnivån, näringslivsstrukturen, könssegregerade branscher, normer och strukturer på arbetsmarknaden samt svårigheter kopplade till matchning.

Arbetslösheten i länet är den högsta i landet och ligger kvar på ungefär samma nivå som tidigare år: 7,4 procent 2024 (årsmedelvärde). Arbetsförmedlingens statistik visar att länet dessutom har den högsta arbetslösheten bland båda utrikes- och inrikesfödda. En relativt hög andel av de arbetslösa är inrikesfödda, i jämförelse med andra län som har en hög arbetslöshet. Det finns stora skillnader i arbetslöshetsnivåer inom länet. Det skiljer flera procentenheter mellan kommunerna med högst arbetslöshet och de med lägst arbetslöshet. Den höga arbetslösheten i länet innebär minskade skatteintäkter och ökade utgifter för kommunerna i form av försörjningsstöd och insatser genom exempelvis arbetsmarknadsenheter. Det finns flera faktorer som påverkar arbetslösheten i Gävleborgs län så som den låga genomsnittliga utbildningsnivån, näringslivsstrukturen, könssegregerade branscher, normer och strukturer på arbetsmarknaden samt svårigheter kopplade till matchning.

Målvärdet överträffas för två av tre indikatorer. Målvärdet nås inte för den tredje indikatorn, arbetslöshet, men eftersom resultatet ligger så nära målvärdet är den sammanlagda bedömningen trots det att Region Gävleborg når upp till målen inom delområde sysselsättningsgrad/arbetslöshet.

Resultatet till indikatorerna hämtas från regionala utvecklingsförvaltningen, Statistiska centralbyrån (SCB) respektive Arbetsförmedlingen och Statistiska centralbyrån (SCB).

Ansvarsfull ekonomi ●

Region Gävleborg ska ha en långsiktig betalningsförmåga och kunna hantera perioder av underskott. Tillgångarna i verksamheten finansieras dels med eget kapital och dels med externa skulder. En större andel eget kapital ger en bättre handlingsberedskap att möta till exempel konjunktursvängningar. Soliditet är ett mått på ekonomisk styrka på lång sikt och påverkas framförallt av resultatnivån. En förstärkning av soliditeten innebär att Region Gävleborg ökar andelen egenfinansierade tillgångar.

Årets resultat i förhållande till verksamhetens nettokostnader var negativt och uppgick till -0,4 procent. Verksamhetens nettokostnad definieras som verksamhetens kostnader med tillägg för avskrivningar minus verksamhetens intäkter. Nettokostnaden visar hur stor del av verksamheten som måste finansieras med skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Då årets resultat 2024 justerat för orealiserad värdeförändring i finansiella placeringar understeg budgeterat resultat nåddes inte målvärdet för indikatorn. Eftersom årets resultat justerat för orealiserad värdeförändring i finansiella placeringar understeg det budgeterade resultatet har soliditeten minskat mer än enligt målvärdet för indikatorn, vilket innebär att detta inte nåts.

Enligt budgeten kunde nyinvesteringar inom Framtidsbygget delvis finansieras med nyupptagna lån eller försäljning av kortfristiga finansiella placeringar. Under året togs ett externt lån på 200 mnkr upp. Nyupptagna lån och försäljning av kortfristiga placeringar i förhållande till nyinvesteringar inom Framtidsbygget uppgick till 38 procent, vilket är i linje med budget. Målvärdet av indikatorn som avser andel nyupptagna lån och avyttringar av finansiella placeringar i förhållande till nyinvesteringar i byggnader nås.

Kostnadsutvecklingstakt rullande 12 månader visar den procentuella förändringen av verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar under den senaste tolv månadersperioden jämfört med närmast föregående tolv månadersperiod. En hög kostnadsutvecklingstakt innebär att kostnaderna i verksamheten har ökat snabbare än planerat, vilket påverkar möjligheten att uppnå budgeterat resultat. Den nuvarande kostnadsutvecklingstakten är för hög jämfört med den nivå som kan finansieras kommande år. Åtgärder för att minska kostnaderna pågår och kostnadsutvecklingen kommer att fortsätta vara i fokus. Målvärdet för indikatorn uppnås inte.

För en av fyra indikatorer inom målområdet ansvarsfull ekonomi ligger utfallet 2024 i linje med budget, medan de övriga tre inte når upp till målvärdet. Den sammanlagda bedömningen är därför att Region Gävleborg inte når upp till målsättningarna inom målområdet.

Resultat till indikatorerna hämtas från regionstyrelseförvaltningen.

Indikator	Resultat helår 2024	Målvärde helår 2024	Resultat helår 2023
Soliditet	37,6%	45,4%*	41,2%
Årets resultat/verksamhetens nettokostnad	-0,4%	-3,1%	-2,7%
Andel nyupptagna lån och avyttring av finansiella placeringar i förhållande till nyinvesteringar i byggnader. Med nyinvesteringar avses investeringar inom Framtidsbygget	38,0%	37,6%	0,0%
Kostnadsutvecklingstakt rullande 12 månader	4,3%	-0,5%	9,5%

*) Det finansiella målet för soliditeten är formulerat så att soliditeten kan tillåtas att minska från 45,4 % i bokslutet 2022

Uppföljning av politiska uppdrag

Här redovisas resultaten av samtliga uppdrag som regionfullmäktige genom budget 2024 givit till nämnderna.

Uppdragen redovisas utifrån ansvarig nämnd och därefter i bokstavsordning. Varje uppdrags namn, uppdragsbeskrivning och resultat redovisas.

I tillägg redovisas uppdragets status. De uppdrag som har statusen pågående har respektive nämnd ännu inte fattat ett beslut om som gör att de kan anses slutligt redovisade. De uppdrag som har statusen avslutat blir med regionfullmäktiges beslut om årsredovisning 2024 att betraktas som avslutade.

UPPFÖLJNING AV POLITISKA UPPDRAG

Målområde	Delområde	Status
Regionstyrelsen		
	Genomlysning av parkeringsbehoven	AVSLUTAT
	Revidera lokalförsörjningsplanen	PÅGÅENDE
	Upprätta en utvecklingsplan för länets sjukvård	PÅGÅENDE
	Översyn lönestruktur (från budget 2023)	AVSLUTAT
Hållbarhetsnämnden		
	Utreda möjligheterna att införa kombinationsbiljett till turistmål	AVSLUTAT
	Översyn rabattstruktur och zonindelning (från budget 23)	AVSLUTAT
Hälso- och sjukvårdsnämnden		
	Utred hur den palliativa vården kan förbättras	PÅGÅENDE
	Utredning klimatvård	AVSLUTAT
	Tillgänglighetsarbete (från budget 23)	AVSLUTAT
	Psykiatriutredning (från budget 2023)	PÅGÅENDE
Kultur- och kompetensnämnden		
	Anpassa folkhögskolans utbud	PÅGÅENDE
	Stärk kulturutbudet för barn	AVSLUTAT
	Inventera regionens konst	PÅGÅENDE
	Ökad självfinansiering av kulturen (från budget 23)	AVSLUTAT

Regionstyrelsen

UPPDRAG ÖVERSIKT

Genomlysning av parkeringsbehoven	AVSLUTAT
Revidera lokalförsörjningsplanen	PÅGÅENDE
Upprätta en utvecklingsplan för länets sjukvård	PÅGÅENDE
Översyn lönestruktur (från budget 23)	AVSLUTAT

Genomlysning av parkeringsbehoven

AVSLUTAT

Uppdragsbeskrivning

Parkeringsbehoven ses över inom ramen för lokalförsörjningsplanen. Detta utifrån parametrar som antal parkeringsplatser för bilar och cyklar samt fordonsflöden vid olika tid på dygnet.

Uppdragets genomförande

För att identifiera parkeringsbehoven har det genomförts en parkeringsutredning med fokus på utveckling och optimering av parkeringsytor i anslutning till inrättningar där Region Gävleborg erbjuder hälso- och sjukvård. Målet med utredningen har varit att tydliggöra vilka förutsättningar som finns för att så många som möjligt av de som är i behov av en parkeringsplats för bil eller cykel ska kunna erbjudas en sådan.

Förutsättningarna för parkering skiljer sig åt beroende på var i länet och vilken inrättning som man söker sig till. Skillnader finns exempelvis utifrån planförhållanden, tillgängliga markytor och markanvändning, bebyggelse, förutsättningar för andra transportsätt, geografi och upptagningsområde för patienter och anställda.

I en rapport har parkeringssituationen på de tre sjukhusen inventerats med genomgång av planförutsättningar, trafiksituation, tillgängliga parkeringar och regler. Förutsättningar för resande med kollektivtrafik och cykel vid de tre sjukhusen beskrivs tillsammans med en resva-neundersökning för personalen. Data över hur patientbesök fördelar sig över veckan och dygnet har också använts för att få en uppfattning över parkeringsbehovet.

I en andra rapport redovisas motsvarande situation vad gäller de offentligt drivna hälsocentralerna som är spridda över länet och ofta inryms i hyrda lokaler.

I rapporterna redovisas förutsättningar, nuvarande parkeringssituation och tänkbara aktiviteter eller åtgärder som kan möjliggöra optimering med utgångspunkt i fördelning av platser på befintliga ytor. De innehåller även upplevda behov med syfte att identifiera ytterligare aktiviteter som skulle kunna frigöra fler parkeringsplatser.

Utredningen innehåller även vissa omvärldsspaningar om hur andra arbetsgivare valt att göra, men också hur parkering kan regleras och tänkbara styrmedel för att optimera parkeringen vid Region Gävleborgs verksamheter.

Resultat

Uppdraget har redovisats för fastighets- teknik- och miljöutskottet under 2024.

Revidera lokalförsörjningsplanen

PÅGÅENDE

Uppdragsbeskrivning

Revidera regionens lokalförsörjningsplan i syfte att säkerställa regionens behov idag och på sikt.

Uppdragets genomförande

Region Gävleborgs senaste lokalförsörjningsstrategi, som gällde åren 2016-2021 och beslutades av regiondirektören, innehöll både strategiska ställningstaganden, beskrivningar av fastighetsportföljen och dess styrande förutsättningar samt beslutsprocess för lokalförsörjning.

Ett behov fanns av att skapa större tydlighet och konsekvent styrning för utveckling och förvaltning av regionens fastighetsportfölj. Det bedömdes att detta skulle ske genom två politiskt beslutade styrdokument, dels en fastighetspolicy, dels en ny fastighetsstrategi. Styrdokumenterna har som syfte att användas som underlag för övergripande rapportering av fastighetsportföljen och för framtida strategiska beslut.

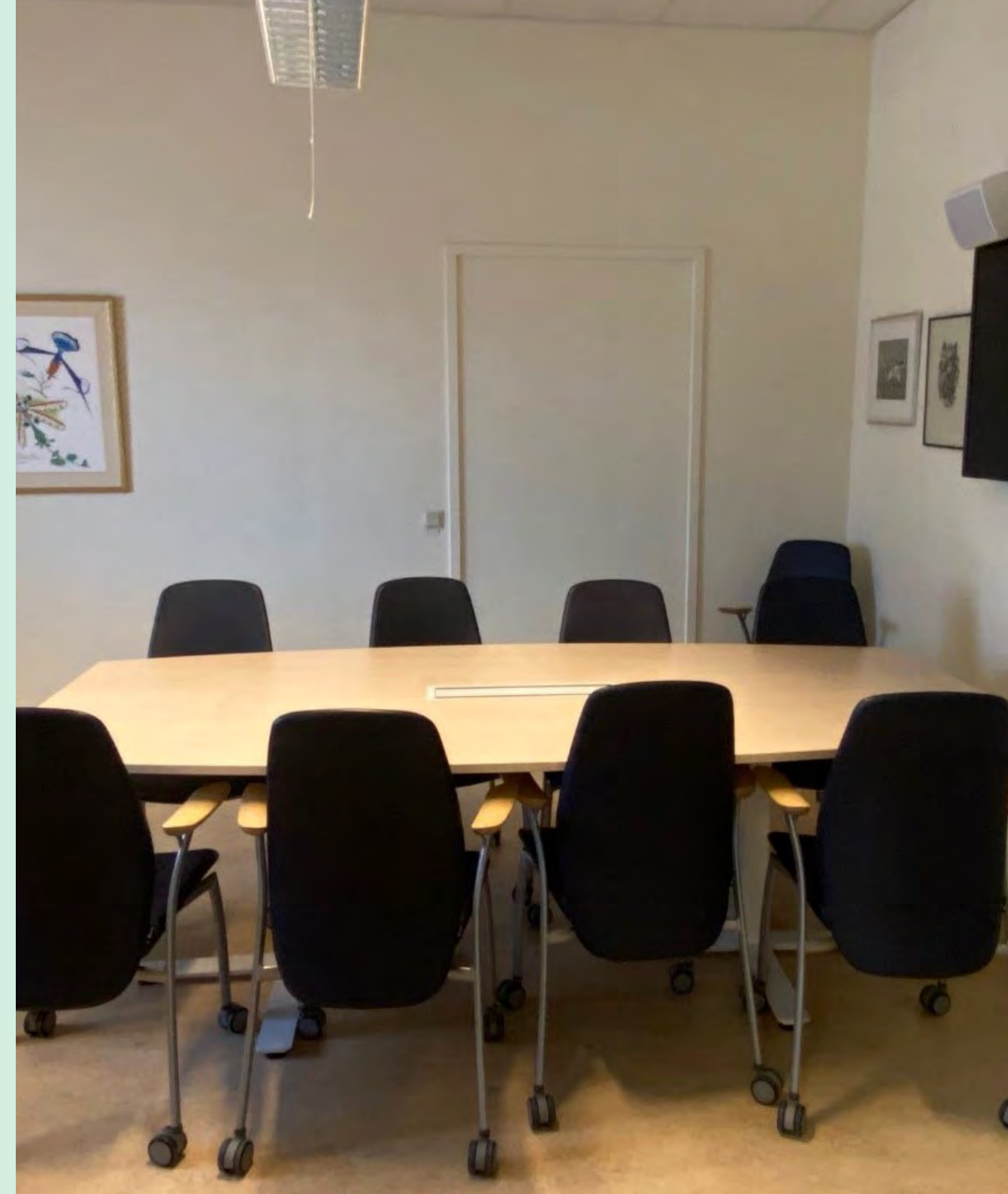
Fastighetspolicyn har tagits fram av fastighetsförvaltningen och anger övergripande mål och syfte för utveckling och förvaltning av Region Gävleborgs fastighetsportfölj. Fastighetspolicyn beslutades av Regionfullmäktige 28 maj 2024.

Fastighetsstrategin utvecklar policyn utifrån ett övergripande verksamhetsperspektiv och innehåller vägledande principer för

fastighetsförvaltning och utnyttjande av lokalerna, om fastighetsägande och hyra av lokaler, om utveckling av lokalerna samt om försörjning av teknik och service. Den stöds i sin tur av fastighetsutvecklingsplaner för större delbestånd, till exempel sjukhusområden och folkhögskolor, och utvecklas dessutom ytterligare i form av delstrategier inom fyra områden: lokalförsörjning, teknisk försörjning, logistikförsörjning samt serviceförsörjning. Delstrategierna har ett mer detaljerat taktiskt innehåll, som i sin tur möjliggör framtagande av motsvarande operativa planer för olika geografiska områden av fastighetsportföljen. De operativa planerna skapar tydliga förutsättningar för att bland annat arbeta strukturerat med energieffektivitet, yteffektivitet, kostnadseffektivitet och investeringskalkyler.

Resultat

Uppdraget har presenterats för regionstyrelsen under 2024.

Upprätta en utvecklingsplan för länets sjukvård

PÅGÅENDE

Uppdragsbeskrivning

En utvecklingsplan för den övergripande utvecklingen för sjukvård i länet tas fram i syfte att säkerställa att regionen kan möta dagens och framtidens behov av sjukvård. Idag är vi i ett läge där demografin är utmanande med fler äldre och en mindre andel i arbetsför ålder. Våra lokaler behöver vara uppdaterade inför framtidens behov och regionen behöver strategiskt säkra kompetensförsörjningen

Uppdragets genomförande

Region Gävleborg ska ha goda förutsättningar att utföra sitt uppdrag och i det ingår att säkerställa att på längre sikt kunna möta morgondagens vårdbehov. Regiondirektören ansvarar för uppdraget och redovisar fortlöpande hur arbetet framskrider för regionstyrelsens arbetsutskott.

Uppdraget genomförs i två delar som redovisas till regionstyrelsen var och en för sig. Genomförandet av uppdraget ska dock inte inkräkta på hälso- och sjukvårdsnämndens uppdrag att ansvara för och utveckla Region Gävleborgs hälso- och sjukvård.

Den första delen har utgjort en kartläggning av befolkningens behov och förväntningar. Hälso- och sjukvård är också till viss del styrd av infrastruktur, kunskap inom en större mängd vårdområden, omvärldsutvecklingen och nationella krav.

Kartläggningen har innefattat befolkningens ålder och dess påverkan på vården, vanligast förekommande diagnoser, synen på tillgänglighet och likvärdighet och förväntningar och behov av vård, kvalitet och patientsäkerhet. I tillägg beskrivs även nationella initiativ, förväntad ny lagstiftning och krav som kan påverka förutsättningarna för hälso- och sjukvården samt infrastrukturella förutsättningar för vård och den generella utvecklingen av vård.

Den andra delen inkluderar implementering, prioritering och förankring med verksamheter och politik utifrån kartläggningen. Den ska kunna ligga till grund för strategiska ställningstaganden kring utformningen av länets hälso- och sjukvård fram mot 2030 och vidare mot 2040.

Resultat

Den första delen i uppdraget, kartläggningen, har identifierat fem strategiska områden där Region Gävleborg har rådighet och där politiska prioriteringar är särskilt angelägna. De är som följer:

- God och nära vård
- Effektiv och flexibel styrning och organisation
- Kompetensförsörjning
- Förebyggande och främjande hälsoarbete
- Digitalisering

Uppdraget har presenterats för regionstyrelsen under 2024.

Översyn lönestruktur

AVSLUTAT

Uppdrag från budget 2023 som fortsätter 2024

Uppdragsbeskrivning

Regionen har en utmaning de kommande åren gällande att behålla vår personal och att rekrytera nya medarbetare inom hälso- och sjukvården. Det är en utmaning som alla regioner har. Av den anledningen behöver en översyn av lönestruktur genomföras i syfte att förbättra villkoren för våra medarbetare som jobbar inom vården, bl.a. hur ersättningssystemet kan premiera de som jobbar i dygnet runt- verksamhet. Regionstyrelsen ges i uppdrag att genomföra en översyn av lönerna samt en jämförelse med andra regioner och arbetsgivare behöver göras.

Uppdragets genomförande

Region Gävleborg har genomfört jämförelser av medianlöner med andra regioner samt, för relevanta yrken, även med kommuner och samtliga privata arbetsgivare.

Jämförelsen avser 20 yrken som sammantaget representerar mer än hälften av det totala antalet medarbetare inom Region Gävleborg. Yrkena är: specialistläkare, ST-läkare, grundutbildade sjuksköterskor, barnmorskor, distriktssköterskor, psykologer, sjukgymnaster, arbetsterapeuter, planerare och utredare, systemanalytiker och IT-arkitekter, mjukvaru- och systemutvecklare, kuratorer, biomedicinska analytiker, drifttekniker, medicinska sekreterare, vårdadministratörer, övriga kontorsassistenter och sekreterare, undersköterskor vård- och specialavdelning, undersköterskor mottagning och skötare.

Det är sju andra regioner med liknande förutsättningar som Region Gävleborg har valt ut för jämförelsen och dessa är Region Dalarna, Region Sörmland, Region Uppsala, Region Värmland, Region Västernorrland, Region Västmanland och Region Örebro. Den initiala kartläggningen täckte löneutveckling och löneläge

för perioden 2019-2022. Den har sedan kompletterats med data för 2023. Två olika datakällor har används, dels den preliminära novemberstatistiken från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) som avser enbart offentliga arbetsgivare och dels lönestatistik från Statistiska centralbyrån (SCB) där det även ingår privata arbetsgivare.

Resultatet presenteras i form av en rangordning som korresponderar med antalet regioner i jämförelsen. Rangordning är från 1 till 8, där den arbetsgivare som har högst lön för yrket är nummer 1. För att jämförelse ska göras så tydlig som möjligt redovisas resultaten i två olika kategorier som korresponderar med datakällorna.

Offentliga arbetsgivare:

- I fyra yrkeskategorier placeras Region Gävleborgs medianlöner väl i den övre delen av rangordningen (plats 1-3). Det är yrkeskategorierna administratör IT, psykolog, arbetsterapeut och kurator.
- I nio yrkeskategorier placerar sig Region Gävleborg i den nedre delen av rangordningen (plats 6-8). Det är yrkeskategorier är, handläggare IT, administratör vård (medicinska sekreterare), ST-läkare, barnmorska mottagning/rådgivning, sjuksköterska allmän, undersköterskor vård- och specialavdelning, undersköterska mottagning, fysioterapeuter, skötare.

Alla arbetsgivare:

- I en yrkeskategori tillhörande Region Gävleborg hamnar i den övre delen (plats 1-3) av rangordningen. Det gäller arbetsterapeut.
- I 11 yrkeskategorier placerar sig Region Gävleborg i den nedre delen (plats 6-8) i den av rangordningen. Det

är yrkeskategorierna; planerare och utredare, övriga kontorsassistenter och sekreterare, medicinska sekreterare, ST-läkare, barnmorska, distriktssköterska, grundutbildade sjuksköterska, undersköterska vård- och specialistavdelning, skötare, biomedicinska analytiker.

- Två av de utvalda yrkeskategorierna saknar här jämförbar statistik.

Genom beslut i regionfullmäktige 2023-04-27 följde Region Gävleborg i egenskap av arbetsgivare, det så kallade märket vilket innebär att det totala utfallet av löneöversynen 2023 är bland de högre i jämförelsen. Region Gävleborg genomförde även, inom ramen för löneöversyn 2023, en lönesatsning om 1 procent för kategorier inom Vårdförbundets avtalsområde.

En generell översyn av principen för beräkning av ingångslöner har genomförts och åtgärder har vidtagits i syfte att bättre möta framtida krav och behov. Ingångslön tillämpas normalt vid anställning av nyexaminerad som saknar relevant yrkeserfarenhet. Tillämpning av ingångslön får dock inte innebära att Region Gävleborg, i egenskap av arbetsgivare, frångår centrala kollektivavtal och beslut om individuell och differentierad lönesättning

Resultat

Generellt sett är lönerna inom Hälso- och sjukvården något lägre inom Region Gävleborg än hos de andra regionerna som jämförs med. Det finns dock stora variationer som relaterar till respektive yrke. De yrken som valts ut för jämförelsen har alla olika typer av förutsättningar och Region Gävleborg som arbetsgivare har olika ställning inom respektive yrkens arbetsmarknader.

Uppdraget har redovisats för regionstyrelsen under 2024.

Hållbarhetsnämnden

UPPDRAG ÖVERSIKT

Utreda möjligheterna att införa kombinationsbiljett till turistmål

AVSLUTAT

Översyn rabattstruktur och zonindelning (från budget 23)

AVSLUTAT

Utreda möjligheterna att införa kombinationsbiljett till turistmål

AVSLUTAT

Uppdragsbeskrivning

En utredning görs i syfte att möjliggöra införelse av kombinationsbiljett i kollektivtrafiken. Biljetten innebär resa samt inträde till olika kulturevenemang och/eller turistmål.

Uppdragets genomförande

En arbetsgrupp inom X-trafik med kompetens inom biljettsystemsutveckling och marknadsföring har analyserat förutsättningar och konsekvenser samt gjort omvärldsbevakning gällande möjligheterna att införa kombinationsbiljetter till kulturevenemang och/eller turistmål.

Att införa kombinationsbiljetter till kulturevenemang och/eller turistmål där både tillgång till kulturevenemanget och/eller turistmålet samt resor med kollektivtrafiken ingår skulle innebära att tekniska integrationer skulle behöva genomföras med varje enskilt kulturevenemang och/eller turistmål. Integrationer kräver teknisk utveckling av både kulturevenemangets och/eller turistmålets boknings-system samt X-trafiks biljettsystem, sådana utvecklingar är både tidskrävande och kostsamma att utföra.

Region Gävleborg kan heller inte välja vilka kulturevenemang och/eller turistmål som integrationer skulle genomföras med utifrån likställighetsprincipen 2 kap. 3 § kommunallag (2017:725). Alla kulturevenemang och/eller turistmål som så önskar skulle behöva ges möjlighet till en integration, oavsett om det endast rör sig om ett tillfälligt eller återkommande evenemang. Detta skulle varken vara möjligt ur ett utvecklings- eller kostnadsperspektiv.

En utredning pågår dock inom branschorganisationen Samtrafiken i Sverige AB gällande hur tredjepartsförsäljning (återförsäljare) av kollektivtrafikbiljetter ska hanteras i framtiden. Detta skulle eventuellt kunna innebära tekniska förutsättningar för verksamheter att lägga till kollektivtrafikbiljetter till sina erbjudanden utan att integrationer behöver genomföras med varje kollektivtrafikmyndighets biljettsystem. Resultatet av utredningen samt eventuella ågarbeslut inom Samtrafiken i Sverige AB behöver dock inväntas. Det är dock i dagsläget inte klart när denna utredning kommer vara slutförd. Utvecklas det tekniska lösningar som innebär att det som beskrivs ovan är möjligt så kommer frågan i en annan dager och därmed tas upp igen.

Resultat

Det är i dagsläget inte möjligt att erbjuda kombinationsbiljetter till kulturevenemang och/eller turistmål.

Uppdraget har redovisats för hållbarhetsnämnden under 2024.

Översyn rabattstruktur och zonindelning

AVSLUTAT

Uppdrag från budget 2023 som fortsätter 2024

Uppdragsbeskrivning

Hållbarhetsnämnden ges i uppdrag att göra en översyn av den rabattstruktur som finns inom kollektivtrafiken. Zonindelningen ses också över för att göra resandet med kollektivtrafiken så attraktiv som möjligt.

Uppdragets genomförande

En arbetsgrupp inom X-trafik med kompetens inom ekonomi, biljettsystemsutveckling, försäljning och marknadsföring har genomfört omvärldsbevakning samt analyserat olika scenarion för förändring av rabattstruktur och zonindelning och vad dessa kan få för möjliga konsekvenser ur ett kund-, rättvis-, ekonomiskt- samt verksamhetsperspektiv.

Översynen har inte krävt någon väsentlig förändring av ordinarie verksamhet eller tillsättande av extra resurser. Svårigheten har främst bestått i att hitta ett scenario som inte får göra avkall på något eller några av ovan beskrivna perspektiv.

En första översyn och justering av rabattstrukturen har gjorts i samband med prisjusteringsarbetet under våren 2024.

Fyra olika scenarier gällande zonindelning och rabattstruktur och vad dessa får för konsekvenser har presenterats för hållbarhetsnämnden under 2024.

Resultat

Uppdraget har redovisats för hållbarhetsnämnden under 2024.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

UPPDRAG ÖVERSIKT

Utred hur den palliativa vården kan förbättras	PÅGÅENDE
Utredning klimatvård	AVSLUTAT
Tillgänglighetsarbete (från budet 23)	AVSLUTAT
Psykiatriciutredning (från budget 23)	PÅGÅENDE

Utred hur den palliativa vården kan förbättras

PÅGÅENDE

Uppdragsbeskrivning

En utredning för att förbättra den palliativa vården i regionen tillsätts. Denna med fokus på att undersöka och möjliggöra hur ett hospice kan inrättas i Gävleborg. Dialog och samarbete upprättas med intressenter och länets kommuner.

Uppdragets genomförande

Palliativ vård innebär att lindra lidande och främja livskvalitet för patienter med en eller flera livshotande sjukdomar. Detta sker under beaktande av fysiska, psykiska, sociala och existentiella behov. I den palliativa vården ingår även stöd till patientens närstående.

Socialstyrelsen gör bedömningen att det är viktigt att hälso- och sjukvården och socialtjänsten har en gemensam syn på processen för en god palliativ vård och omsorg då detta underlättar planering, ansvarsfördelning och samverkan mellan olika aktörer.

I Gävleborg finns ett råd etablerat för samverkan mellan länets kommuner och Region Gävleborg. Rådet kallas för palliativa rådet och där ingår verksamhetsrepresentanter från länets kommuner, primärvården och den specialiserade vården inklusive barnsjukvården. I syfte att säkerställa att hälso- och sjukvården och socialtjänsten har en gemensam syn har det palliativa rådet inlett arbetet med att implementera det personcentrerade och sammanhållna vårdförloppet för palliativ vård.

Utredningen har tagit utgångspunkt ifrån Socialstyrelsens nationella kunskapsstöd för god palliativ vård i livets slutskede och en kartläggning som pågår i Region

Gävleborg. Kartläggningen har genomförts som en GAP-analys av de verksamheter som vanligen möter gruppen med palliativt vårdbehov. Resultaten av GAP-analysen visar på några områden som sannolikt behöver förstärkas i syfte att kunna erbjuda länets invånare vård enligt vårdförloppet. Dessa områden stämmer överens med de som framkommit i den nationella konsekvensbeskrivningen och är:

- Sjukvårdsprodukter, utrustning och vårdinformationssystem
- Kunskap och kompetens
- Arbetsorganisation och samverkan
- Arbetssätt och rutiner

GAP-analysen återkopplas till Hälso- och sjukvårdsnämnden under 2025. I nästa steg är resultatet tänkt att användas för dialog mellan de olika aktörerna i patientens vårdkedja. Hälso- och sjukvårdsförvaltningens erfarenhet är att denna metod är av betydelse för att skapa en realistisk bild av både nuläge och utvecklingsbehov. Förstudien gällande inrättande av Hospice är ännu inte påbörjad.

Resultat

Utredningen gör bedömningen att det finns en bra palliativ vård i Region Gävleborg, men att det finns utrymme för förbättringar. Samverkan med kommunerna och det Palliativa rådet som har upprättats ger goda förutsättningar för vidare förbättringsåtgärder. Uppdraget har presenterats för hälso- och sjukvårdsnämnden under 2024.

Utredning klimatvård

AVSLUTAT

Uppdragsbeskrivning

En utredning tillsätts för att möjliggöra för att boende i Gävleborg som är behov av det ska erbjudas klimatvård.

Uppdragets genomförande

I vissa regioner erbjuder hälso- och sjukvården möjligheten att få stöd för att åka till anläggningar i ett varmt klimat för behandling och rehabilitering, så kallad klimatvård. Regionerna har olika bestämmelser om vilka patienter som kan få rehabilitering utomlands. Detta gäller främst patienter med neurologiska sjukdomar, reumatiska sjukdomar, psoriasis samt patienter med olika typer av skador. Vistelsetiden är oftast tre till fyra veckor. I rehabiliteringsprogrammet ingår vanligtvis fysisk aktivitet, sjukgymnastik och kunskapsförmedling. För patienter med psoriasis är även solning en viktig del av behandlingen.

En utredning har genomförts i nära dialog med chefsläkare, i syfte att kartlägga evidensläget för klimatvård. Utredningen redovisade också Socialstyrelsens rekommendationer i Nationella riktlinjer för vård vid psoriasis där det framgår att hälso- och sjukvården bör erbjuda klimatvård med vårdteam i minst tre veckor till personer med svår psoriasis som har otillräcklig effekt av andra behandlingsalternativ

och särskilt behov av utbildning, förändrade levnadsvanor och fysisk aktivitet.

Det är viktigt att notera att klimatvård inte är en ersättning för konventionell medicinsk behandling. Det kan istället vara en del av en holistisk behandlingsplan som inkluderar medicinering, terapi, och livsstilsförändringar för att maximera hälsofördelarna för en patient.

Resultat

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att:

- Ny rutin ska tas fram gällande klimatvård där Socialstyrelsens nationella riktlinjer tillämpas.
- Bedömning av behov gällande klimatvård ska göras av behandlande läkare i samråd med chefläkare som i sin tur rekommenderar verksamhetschef att bevilja eller avråda.
- En direktupphandling görs av platser för klimatvård hos adekvat vårdgivare.

Uppdraget har redovisats för Hälso- och sjukvårdsnämnden under 2024.

Tillgänglighetsarbete

Uppdrag från budget 2023 som fortsätter 2024

Uppdragsbeskrivning

Tillgängligheten till vården behöver förstärkas. Idag brister tillgängligheten och väntetiderna är alldeles för långa i regionen. Hälso- och sjukvårdsnämnden ges i uppdrag att med andra aktörer göra insatser för att korta vårdköerna.

Uppdragets genomförande

Arbetet med tillgänglighet i vården är något som sker löpande, aldrig får avstanna och ständigt kan utvecklas. Inom tjänstemannaorganisationen finns en enhet som arbetar särskilt med att följa och rapportera tillgänglighetsdata för hälso- och sjukvården samt ge stöd till de vårdområden och verksamheter som behöver. Enheten följer upp och kommunicerar tillgänglighetsdata internt veckovis, löpande nationellt, och har en strategi för att ständigt arbeta med att öka tillgängligheten och bidra till kortare vårdköer. Med genomförandet av uppdraget har deras arbete ytterligare konkretiserats. Ett arbete med system för produktions- och kapacitetsplanering har intensifierats under året.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har som en konsekvens av uppdraget valt att särskilt följa upp:

- telefontillgänglighet
- första besök till specialistsjukvården
- inställetid till ambulans
- barn- och ungdomssjukvården

AVSLUTAT

Resultat

Uppdraget har lett till att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutat att hälso- och sjukvårdsdirektören ansvarar för att en uppföljning av tillgänglighet sker vid varje nämndsammanträde under 2024.

Uppdraget har redovisats för Hälso- och sjukvårdsnämnden under 2024.

Psykiatriutredning

PÅGÅENDE

Uppdrag från budget 2023 som fortsätter 2024

Uppdragsbeskrivning

Regionen arbetar med en psykiatriutredning. Hälso- och sjukvårdsnämnden ges i uppdrag att fortsätta med en fördjupad utredning inom psykiatri i syfte att förbättra vården.

Uppdragets genomförande

Utredningen har lett till tre olika rapporter varav den senaste är en sammanfattande slutrapport. Samtliga har presenterats för hälso- och sjukvårdsnämnden. Denna granskning har följts med stort intresse och regelbundenhet av nämnden, som också har fattat beslut om att en åtgärdsplan ska tas fram för att möta de brister som framkommit. Det har tagits fram en omfattande handlingsplan som systematiskt tar sig an de områden som identifierats i de olika rapporterna. Handlingsplanens innehåll och resultat har redovisats för hälso- och sjukvårdsnämnden vid två tillfällen. Vuxenpsykiatri har på ett systematiskt och genomgripande sätt tagit tag i de förbättringsförslag som rapporterna har belyst. Hälso- och sjukvårdsnämnden har därefter att i samverkan med patientorganisationer/brukarföreningar se över:

- Hur övergången mellan barn- och ungdomspsykiatri och vuxenpsykiatri i Gävleborg kan bli bättre för patienten.
- Hur vi kan jobba mera med värdegrundsfrågor för att patienten ska få ett bättre bemötande.

- Hur ledning och styrning kan bli mera ändamålsenlig.
- Om vi har lokaler som är ändamålsenliga för patienterna.

Resultat

Uppdraget har presenterats för hälso- och sjukvårdsnämnden under 2024.

Kultur- och kompetensnämnden

UPPDRAG ÖVERSIKT

Anpassa folkhögskolans utbud	PÅGÅENDE
Stärk kulturutbudet för barn	AVSLUTAT
Inventera regionens konst	PÅGÅENDE
Ökad självfinansiering av kulturen (från budget 23)	AVSLUTAT

Anpassa folkhögskolans utbud

PÅGÅENDE

Uppdragsbeskrivning

Folkhögskolornas utbildningsutbud utvecklas för att bättre matcha arbetsmarknadens kompetensbehov, samt för att främja utbildningsutbudet för bristyrken och för att förebygga arbetslöshet efter studier.

Resultat

Uppdraget har presenterats för kultur- och kompetensnämnden under 2024.

Uppdragets genomförande

Trafik-, kultur- och folkhögskoleförvaltningen har tagit fram ett beslutsunderlag som beskriver folkhögskolan som utbildningsform, nuvarande utbildningsutbud vid Region Gävleborgs folkhögskolor samt förutsättningarna för att anpassa mot fler yrkesutbildningar. I underlaget finns förslag till kriterier för inrättande av nya yrkesutbildningar samt handlingsplan för fortsatt process.

Som en konsekvens av uppdraget har anpassning skett även av befintliga utbildningar.

Utbildningen till IT-tekniker har breddats med ytterligare certifikat för att fånga en större målgrupp. Utbildningen ges numera vid både Västerbergs och Bollnäs folkhögskola. Totalt har 58 studerande examinerats under 2024.

Den nya utbildningen till lärar- och elevassistent vid Västerbergs folkhögskola är en utveckling av den tidigare lärarassistentutbildningen. Behovet av utbildade elevassistenter synliggjordes via folkhögskolans samarbete med kommunerna om praktikplatser kopplade till lärarassistentutbildningen.

Stärk kulturutbudet för barn

AVSLUTAT

Uppdragsbeskrivning

Utöka samarbetet med länets skolor för att fler barn, oavsett socioekonomisk bakgrund, ska ges möjlighet till kulturupplevelser.

Uppdragets genomförande

För jämlik tillgång till kulturupplevelser erbjuds länets kommuner ett varierat kulturutbud för skolor och förskolor genom Kultimera. Kultimera är en regional samverkansplattform mellan länets kulturaktörer med varaktigt regionalt uppdrag och kommuner. Plattformen möjliggör att länets barn och unga får möjlighet att möta professionell konst och kultur.

Som en konsekvens av uppdraget har en omorganisering av Kultimera genomförts. Förändringar i styrgruppens ansvar och representation har medfört tydligare beslutsvägar mellan de olika aktörerna och bidragit till en ökad dialog om utvecklingsarbete. För att säkerställa att utbudet matchar skolornas behov har dialoger med alla kommuner genomförts i form av rundabordssamtal och samverkansmöten.

Kultimeras utbud har breddats med riktade satsningar. Det inkluderar skolbio, hemslöjd, vandringsutställning i samarbete med Hälsinglands museum och generationsöverskridande musikföreställningar i samarbete med Gävle kommun, vilket innebar att kulturupplevelser

delades av skolelever och boende på äldreboenden.

Region Gävleborg har också stöttat verksamheterna Filmstigen, Konst i Hälsingland och medverkat vid möten med länets kulturskolechefer för att lyssna in och bidra med kunskap i kommunernas arbete med att utöka utbudet av kultur inom kulturskolan. Inom Crossmedia, vilket är kultur som nyttjar en kombination av olika mediala uttryck, har samverkan med Hudiksvalls kommun skett för att utveckla spelkulturverksamhet på kommunens folkbibliotek och fritidsgårdar.

I syfte att öka barns och ungas delaktighet i urval av kulturverksamhet i förskolor och skolor och inom de egna ungdomsverksamheterna har medarbetare inom Kultur Gävleborg under 2024 deltagit i en distansutbildning i barnrättsstrategiskt arbete.

Resultat

Uppdraget har redovisats för kultur- och kompetensnämnden under 2024.

Inventera regionens konst

PÅGÅENDE

Uppdrag från budget 2023 som fortsätter år 2024

Uppdragsbeskrivning

Ta fram en handlingsplan för regionens konst, avseende avyttring, återbruk och inköp kopplat till inventeringen som genomförts för några år sedan. Grunden i en sådan handlingsplan ska vara att det regionala kulturarvet värnas.

Uppdragets genomförande

Region Gävleborgs konst inventeras löpande under året. Ett mindre antal verk, som anses känsliga eller har ett högre ekonomiskt eller annat värde, inventeras minst en gång per år. De grafiska verken utgör merparten av Region Gävleborgs konstsamling.

Såväl de grafiska verken som originalverk, där bland annat måleri och skulpturer ingår, inventeras av konstsamlingsteamet i samband med besök ute i länet. Arbetet med och kring konstsamlingen utgår ifrån den fastställda rutinen och de checklistor som utvecklats för ändamålet.

När lokaler evakueras eller verksamheter flyttar inventeras all konst i dessa lokaler. Vid nya hängningar återanvänds äldre konst och kombineras med något eller några nya verk, ofta utifrån en vald tematik, i dialog med berörd verksamhet. Region Gävleborg har just nu många och stora byggprojekt, vilket medför en hög arbetsbelastning då lokaler ska tömmas och ny konst ska installeras/hängas i nya lokaler. Det

har medfört att verksamheten under perioden har fler konstverk i förråd än vanligt. Ett stort utvecklingsarbete har gjorts och pågår efter byte av konstregister för att samla all information i registret. I det ingår bland annat bilder för identifikation. Om en än mer genomgripande inventering ska genomföras behövs extra resurser. Konst som är skadad och inte går att återställa till rimlig kostnad kasseras. Fasta installationer i byggnader som övergår i annan ägo avyttras genom att de följer byggnaden.

Inköp görs av nu levande, professionella konstnärer i samband med om- och nybyggnation och som kompletterande inköp samt i vissa fall där det uppstår ett behov i en specifik verksamhet. Region Gävleborgs konstsamling som helhet är en del av ett konsthistoriskt kulturarv som också utvecklas genom nya inköp.

Uppdraget har inneburit att befintliga rutiner och arbetssätt inom konstverksamheten har förtydligats, dokumenterats och kommunicerats.

Resultat

Uppdraget har presenterats för kultur- och kompetensnämnden under 2024.

Konstverk Siren (2021), Konstnär: Maria Boij. Placering: biblioteket, Bollnäs folkhögskola. Fotograf: Michael Tebinka

Ökad självfinansiering av kulturen

AVSLUTAT

Uppdragsbeskrivning

Länets kulturinstitutioner behöver öka externa intäkter. En viktig del är de biljettintäkter som tas ut av besökare. Kultur och kompetensnämnden ges i uppdrag att starta en dialog med länets kulturutövare att öka intäktsfinansieringen av kulturevenemang. Barn och unga ska prioriteras i den av regionen finansierade kulturen.

Uppdragets genomförande

Dialoger har genomförts med de kulturinstitutioner som har ett varaktigt regionalt uppdrag. Från Region Gävleborgs sida har ordförande i kultur- och kompetensnämnden och förvaltningsdirektör för trafik- kultur- och folkhögskoleförvaltningen deltagit. Från kulturinstitutionerna har styrelseordförande och respektive verksamhetschef deltagit. Kulturinstitutionerna har olika förutsättningar att kunna öka sina intäkter. Dialogerna är positiva och generellt finns det potential att öka de externa intäkterna.

Uppdraget har lett till en ökad kunskap om de olika förutsättningar som råder för aktörerna såväl geografiskt som verksamhetsmässigt. I dialogerna har framkommit att kulturinstitutionerna med regionalt uppdrag har identifierat flera olika sätt att öka sina externa intäkter över tid.

Kultur Gävleborg har tillsammans med avdelningen näringsliv och innovation inom regional utvecklingsförvaltning påbörjat arbetet med att stärka kulturella och kreativa branscher i ett gemensamt projekt som bland annat syftar till att öka självfinansieringsgraden.

Dialog med arrangörer genomförs regelbundet där man hela tiden arbetar med att utveckla arrangörskapet inom områden som till exempel marknadsföringsfrågor och värdskap. Detta arbete bidrar i förlängningen till att nå en större publik.

Resultat

Kulturinstitutionerna har genomfört åtgärder för att öka externa intäkter. Exempel är att bedriva verksamhet med sökta projektmedel, ökad konferensverksamhet och lokaluthyrning samt översyn av avgifter. Insatser för att höja kunskapen kring att arrangera kulturevenemang har getts bättre förutsättningar.

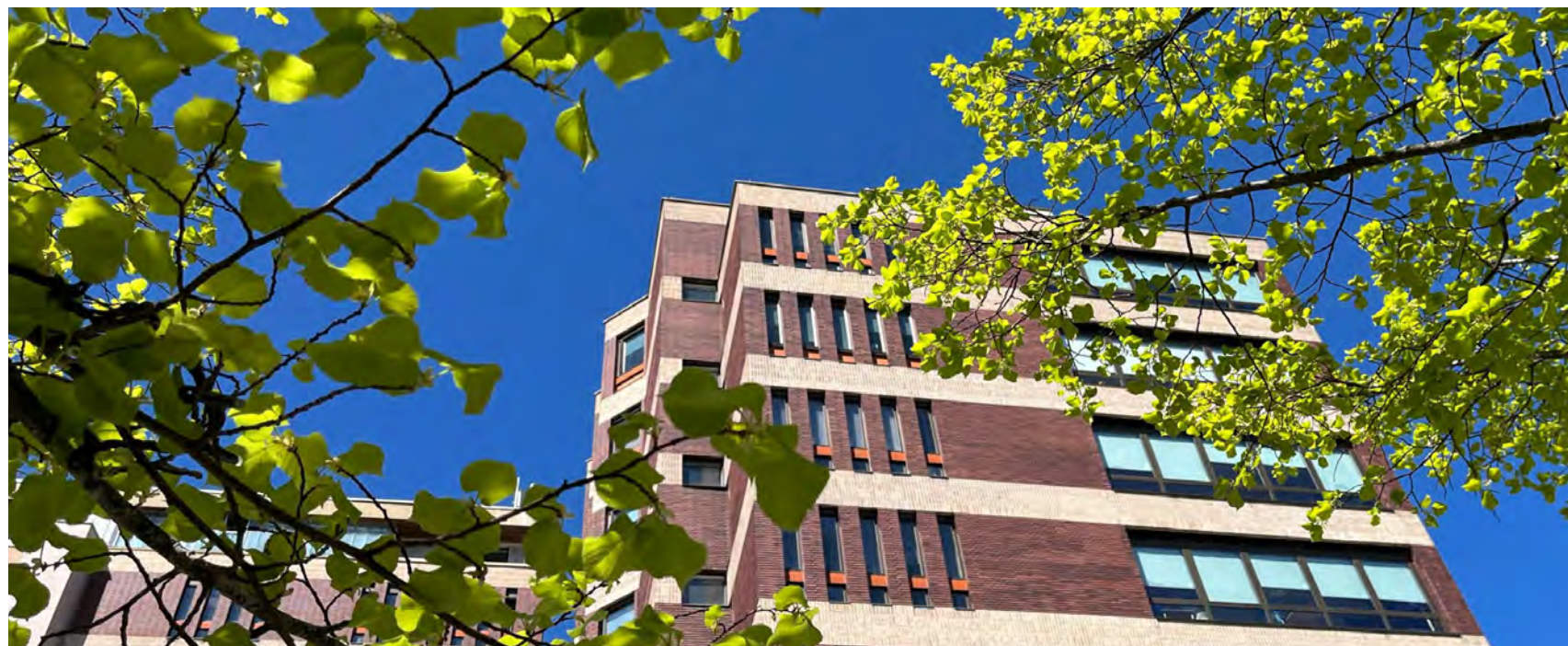
Uppdraget har redovisats för kultur- och kompetensnämnden under 2024.

Uppföljning av finansiella mål

Finansiella mål

För god ekonomisk hushållning har finansiella mål särskilt angetts av regionfullmäktige i budget 2024. Verksamheten ska ha en långsiktig betalningsförmåga och klara perioder av underskott. Tillgångarna i verksamheten finansieras dels med eget kapital och dels med externa skulder. En större andel eget kapital ger en bättre handlingsberedskap att möta till exempel konjunktursvängningar. Soliditet är ett mått på ekonomisk styrka på lång sikt som påverkas framför allt av resultatnivån. En förstärkning av soliditeten innebär att regionen ökar andelen av sina egenfinansierade tillgångar. Bedömningen är att med anledning av att pensionskostnaderna 2024 är påverkade av överinflation, det vill säga en uppräkningsökning med 9,1 jämfört med Riksbankens inflationsmål på 2,0 procent, samt ökade byggnadsinvesteringar, kan soliditeten tillåtas att minska från 45,4 procent den 31 december 2022. Ökade byggnadsinvesteringar inom ramen för Framtidsbygget innebär behov av finansiering. Detta kan ske antingen genom långfristig upplåning, vilket påverkar soliditeten nedåt, eller genom avyttring av finansiella placeringar. Den långsiktiga finansiella styrkan ska också mätas som andel nyupptagna lån och avyttring av finansiella placeringar i förhållande till nyinvesteringar i byggnader. Med nyinvesteringar avses här investeringar inom Framtidsbygget. Under 2024 får andelen maximalt uppgå till 37,6 procent. Region Gävleborg ska långsiktigt redovisa ett positivt resultat för att inflationssäkra det egna kapitalet, klara framtida pensionsåtaganden, vidmakthålla anläggningstillgångar genom reinvesteringar samt skapa utrymme för att klara oförutsedda kostnader eller minskade skatteintäkter. Det långsiktiga resultatmålet uppgår till 2 procent inklusive värdeförändring

av kortfristiga finansiella placeringar av verksamhetens nettokostnad, vilket har bedömts vara förenligt med god ekonomisk hushållning. Med anledning av överinflationen under 2024 kan resultatet tillåtas understiga 0 procent. Den nuvarande kostnadsutvecklingstakten är för hög jämfört med den nivå som kan finansieras kommande år. Åtgärder för att dämpa kostnadsutvecklingstakten pågår. Arbetet ska följas genom att kostnadsutvecklingstakten under de senaste rullande 12 månaderna ska mätas. Den ska vid årets slut ha minskat jämfört med ett år tidigare och får maximalt uppgå till -0,5 procent vid utgången av 2024.

Per den 31 december uppgick soliditeten till 37,6 procent. Soliditet inklusive ansvarsförbindelse uppgick till 2,9 procent. Resultat i förhållande till verksamhetens nettokostnader var negativt. Årets

resultat efter balanskravsjusteringar uppgick till -858 mnkr. I årets resultat ingick realiserad värdeförändring för kortfristiga finansiella placeringar med 836 mnkr. I det budgeterade resultatet ingick inte någon värdeförändring. Då årets resultat justerat för realiserad värdeförändring uppgick till -884 mnkr, vilket är lägre än budget, så anses resultatmålet inte uppfyllt. Med anledning av att årets justerade resultat understeg budgeterat resultat anses inte heller målet för soliditet vara uppfyllt. Nyupptagna lån uppgår till 38,0 procent av nyinvesteringarna vilket ligger i linje med budget och anses därmed uppfyllt. Kostnadsutvecklingstakten de senaste rullande 12 månaderna uppgår till 4,3 procent vid årets slut och anses därmed inte uppfyllt. Den finansiella ställningen bedöms vara stark vid årets utgång.

Utvärdering och resultat av finansiell ställning

Utvärdering utgår från områdena:

- Intäkter, kostnader och resultat
- Budgetföljsamhet
- Investeringar och deras finansiering
- Balansräkning
- Kassaflödesanalys
- Pensionsskuldens utveckling
- Soliditet

Resultatutveckling

Årets resultat uppgick till -47 mnkr, vilket var 267 mnkr lägre än föregående år. Resultatet i förhållande till verksamhetens nettokostnader var därmed också negativt.

Verksamhetens intäkter uppgick till 1 786 mnkr, vilket är en minskning med 5,2 procent jämfört med föregående år. Riktade statsbidrag minskade med 22,5 procent medan trafikintäkter ökade med 12,9 procent.

Verksamhetens kostnader uppgick till 14 241 mnkr, vilket motsvarar en ökning jämfört med föregående år med 4,3 procent. De främsta skälen till kostnadsökningen är ökade pensionskostnader till följd av hög inflationsuppräkning, som sker med ett års eftersläpning, ökade kostnader för egen personal samt ökade kostnader för köpt vård. Kostnader för egen personal ökade med 270 mnkr jämfört med föregående år. Ökningen beror, förutom ordinarie löneökningar, främst på att fler medarbetare kunnat anställas i stället för att vara inhyrda.

Resultatutveckling, MNKR	2024	2023	2022	2021	2020
Verksamhetens intäkter	1 786	1 884	2 057	2 297	1 864
- Förändring (%)	-5,2	-8,4	-10,4	23,3	15,1
Verksamhetens kostnader inkl avskrivningar	-14 241	-13 659	-12 471	-12 443	-11 454
- Förändring (%)	4,3	9,5	0,2	8,6	2,4
Verksamhetens nettokostnader	-12 455	-11 775	-10 414	-10 146	-9 590
- Förändring (%)	5,8	13,1	2,6	5,8	0,3
Skatteintäkter, generella statsbidrag o utjämning	12 009	11 413	10 906	10 400	9 920
- Förändring (%)	5,2	4,7	4,9	4,8	4,7
Verksamhetens resultat	-446	-362	492	254	330
Finansnetto	399	48	-612	1,081	127
Årets resultat	-47	-314	-120	1,335	457
Resultat i förhållande till nettokostnaden (%)	-0,4	-2,7	-1,2	13,2	4,8

Ett omfattande arbete för att bli mindre beroende av inhyrd personal startade under hösten 2023. Från april 2024 gick Region Gävleborg också in i det nya nationella avtalet för hyrbemannning. Dessa förändringar har inneburit minskade kostnader för inhyrd personal med 227 mnkr jämfört med föregående år, en minskning med 34,0 procent. Kostnader för pensioner ökade jämfört med föregående år med 247 mnkr, varav 160 mnkr ingår i verksamhetens kostnader. Kostnader för köpt vård ökade jämfört med föregående år med 139 mnkr, en ökning som i huvudsak förklaras av behov av högspecialiserad vård. I takt med färdigställande inom Framtidsbygget ökar också de planmässiga avskrivningarna. Avskrivningarna 2024 uppgick till 323 mnkr vilket är en ökning jämfört med föregående år med 41 mnkr.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ökade med 596 mnkr, vilket motsvarar 5,2 procent jämfört med föregående år. Totalt uppgick dessa intäkter till 12 009 mnkr, varav 3 927 mnkr avser generella statsbidrag och utjämning. I beloppet ingår

ett tillfälligt statsbidrag, sektorsbidraget, med 266 mnkr, vilket minskar kraftigt inför 2025.

Finansnetto var positivt och uppgick till 399 mnkr. I finansnettot ingår bland annat orealiserade värdeförändringar i värdepapper med 836 mnkr samt räntekostnader hänförliga till Region Gävleborgs pensionsskuld med 476 mnkr. Regionfullmäktige fattade under året beslut om ett villkorat aktieägartillskott till Folk tandvården AB om 25 mnkr. En nedskrivning av det villkorade aktieägartillskottet redovisas som en kostnad.

Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgick till -858 mnkr. Se avsnitt Balanskravsresultat för fördjupad information.

Budgetföljsamhet

Verksamhetens resultat uppgick till -446 mnkr, vilket var 532 mnkr lägre än budgeterat. Årets resultat uppgick till -47 mnkr, 320 mnkr högre än budget. I årets resultat ingår orealiserade vinster och förluster i finansiella placeringar med 836 mnkr.

Resultatmarginalen (resultat i procent av verksamhetens netto-kostnader) uppgick till -0,4 procent. Enligt det finansiella målet avseende resultat i budgeten kan resultatet, med anledning av överinflation för pensionskostnaderna, tillåtas att understiga 0 procent 2024.

Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgick till -858 mnkr, varav -243 mnkr kommer att täckas genom användning av resultatutjämningsreserven. För resterande -615 mnkr avser Region Gävleborg hävda synnerliga skäl med hänvisning till stark finansiell ställning att återställa på längre tid än de 3 år kommunallagen anger. Beloppet avser hög inflationsuppräknig av pensionskostnader, som kommer att utbetalas under cirka 20 år. Se vidare avsnitt Balanskravsresultat.

Budgetföljsamhet, MNKR	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse 2024
Verksamhetens intäkter*	1 786	1 734	52
Verksamhetens kostnader	-14 241	-13 435	-806
Verksamhetens nettokostnader	-12 455	-11 701	-754
Skatteintäkter	8 082	8 082	0
Generella statsbidrag och utjämning*	3 927	3 705	222
Verksamhetens resultat	-446	86	-532
Finansnetto	399	-453	852
Resultat efter finansiella poster	-47	-367	320
Extraordinära poster	-	-	-
Årets resultat	-47	-367	320
Resultatmarginal	-0,4%	-3,1%	2,7%

* Budget 2024 inklusive effekt av flyttad budget för sektorsbidrag, 87 mnkr, från riktade till generella statsbidrag

Verksamhetens intäkter avvek positivt mot budget med 52 mnkr, varav riktade statsbidrag med 26 mnkr. Det var främst statsbidrag avseende civilt försvar och försörjningsberedskap som avvek positivt. Under året har utformningen av dessa statsbidrag delvis förändrats. För hälso- och sjukvårdens beredskap har Region Gävleborg fått en intäkt på 31 mnkr, vilket var 21 mnkr mer än budgeterat. Övriga intäkter som hade en positiv budgetavvikelse var bland annat, eu-bidrag 8 mnkr, viten från trafikföretag för ej utförd kollektivtrafik 8 mnkr samt momsbidrag vid köp av verksamhet som inte är skattepliktig, till exempel ersättning till privata hälsocentraler från Hälsoval, 6 mnkr. Trafikintäkterna var 9 mnkr lägre än budgeterat beroende på att höjda biljettpriser ledde till att resandet blev lägre än beräknat. Driftstörningar i busstrafiken i Gästrikland under första kvartalet vid införande av elbussar i ett nytt trafikavtal, medförde också att resandet gick ner.

Verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar avvek negativt från budget med 806 mnkr. Löner och arvoden till egen personal samt kostnader för inhyrd personal var 386 mnkr respektive 181 mnkr högre än budgeterat. Avvikelsen för egen personal berodde främst på behov av högre bemanning än vad budgeten medgav samt på att fler medarbetare kunnat anställas när den inhyrda personalen minskades. Avvikelsen för inhyrd personal berodde främst på svårigheter att rekrytera egen personal, särskilt i början av året. Inom vissa personalkategorier, som till exempel allmänläkare, även under övrig del av året. Ett omfattande arbete för att bli mindre beroende av inhyrd personal startade under hösten 2023. Från april 2024 gick Region Gävleborg också in i det nya nationella avtalet för hyrbemanning. Dessa förändringar har inneburit minskade kostnader jämfört med föregående år. Pensionskostnaderna var 90 mnkr högre än budgeterat, vilket främst berodde på att inkomstbasbeloppet fastställdes till ett lägre belopp jämfört med prognos vid tiden för budgetering. Detta innebar att fler medarbetare blev berättigade till förmånsbestämd pension samt högre avgiftsbestämd pension.

Kostnaderna för köpt vård var 109 mnkr högre än budgeterat, främst på grund av ökade kostnader för högspecialiserad vård inom bland annat barn- och ungdomssjukvården samt hjärtsjukvården. Lokal- och fastighetskostnader avvek negativt från budget med 24 mnkr, främst på grund av fortsatt höga elpriser i kombination med kraftigt höjda förbrukningskostnader för fjärrvärme samt en satsning i ökad driftsäkerhet och robusthet som lett till högre kostnader för reparation och underhåll. Kostnaderna för sjukvårdsartiklar och medicinskt material var 21 mnkr högre än budgeterat, vilket främst berodde på ökade priser för vissa typer av kirurgiska instrument samt för inkontinensartiklar som förskrivits till patienter. Omklassificering av utgifter för utredningar och framtagande av handlingar avseende ombyggnation av folkhögskolor med 24 mnkr från investering till drift ingår i verksamhetens kostnader. Utifrån förändrade behov samt kostnadsbild behöver utredningar och handlingar göras om. Motsvarande omklassificering har skett avseende barnakuten i Gävle med 15 mnkr på grund av vattenskada. Läkemedelskostnaderna var 37 mnkr lägre än budgeterat med anledning av bland annat ett strukturerat arbete med att inom sjukhusvården byta till läkemedel med likvärdig effekt men lägre pris samt att minska svinnet.

Skatteintäkterna uppgick till budgeterad nivå. Generella statsbidrag och utjämning avvek positivt mot budget med 222 mnkr, där den främsta anledningen var det sektorsbidrag till regionerna på 6 mdkr, som riksdagen beslutade om i vårandringsbudgeten, varav 177 mnkr tillfallit Region Gävleborg. Den positiva avvikelsen berodde också på att överenskommelsen om läkemedelsbidraget mellan SKR och regeringen innebar att bidraget blev 57 mnkr högre än budgeterat. Budgeten baserades på Socialstyrelsens prognos från maj 2023, medan överenskommelsen utgick från myndighetens prognos i slutet av oktober 2023.

Finansnettot avvek positivt mot budget med 852 mnkr främst beroende på orealiserad värdeförändring i finansiella placeringar på netto 836 mnkr med anledning av en positiv

utveckling på finansmarknaderna. Någon värdeförändring hade inte budgeterats. Utvecklingen på finansmarknaderna har också påverkat utdelningar samt rabatter på förvaltningsavgifter inom kapitalförvaltningen, som översteg budget med 24 mnkr. Folk-tandvården i Gävleborg AB fick efter beslut i regionfullmäktige, § 389, ett villkorat aktieägartillskott på 25 mnkr. Nedskrivning av aktieägartillskottet redovisades som en finansiell kostnad, vilket inte var budgeterat.

Region Gävleborgs investerings- och finansieringsverksamhet

Årets investeringar uppgick till 845 mnkr, varav byggnadsinvesteringar uppgick till 643 mnkr. Därutöver avsåg 192 mnkr maskiner och inventarier, 4 mnkr immateriella anläggningstillgångar samt 6 mnkr finansiella anläggningstillgångar avseende kapitalisering av Kommuninvest. Den totala investeringsramen uppgick till 1 129 mnkr. Genomförandegraden var 74,8 procent. År 2024 har investeringstakten fortsatt varit hög. Det har också påverkat Region Gävleborgs likviditet. Framtidsbygget står för 81,8 procent av investeringar i byggnader. Även under de tre kommande åren finns fortsatt stora investeringsvolymerna planerade. Totalt beräknas investeringar om ca 2,7 mdr, där merparten avser byggnader inom ramen för Framtidsbygget. För vidare beskrivning, se avsnitt Investeringsredovisning.

Årets investeringar har i huvudsak finansierats med egna medel. Under 2024 lånade Region Gävleborg 200 mnkr för att finansiera nyinvesteringar i byggnader. Lånet återbetalades tidigt 2025. Kommande års nyinvesteringar kan komma att finansieras med egna medel, lån eller alternativt avyttring av placeringar. När det uppstår ett behov av extern finansiering av investeringar ska en affärsmässig bedömning mellan lån och avyttring av placeringar göras vid varje enskilt tillfälle. För vidare beskrivning, se avsnitt Investeringsredovisning.

Investeringar, MNKR	2024	2023	2022	2021	2020
Årets investeringar	845	1 000	610	523	390
- Förändring (%)	-15,5	63,9	16,6	34,1	74,1

Balansräkning

Summan av Region Gävleborgs tillgångar, balansomslutningen, uppgick vid årsskiftet till 12 457 mnkr. Det motsvarar en ökning under året med 958 mnkr. De främsta orsakerna var ökning av anläggningstillgångar till följd av investeringar samt värdeökning av Region Gävleborgs kortfristiga placeringar.

Anläggningstillgångarna ökade med 466 mnkr och uppgick vid årsskiftet till 3 963 mnkr, vilket beskrivits ovan.

Omsättningstillgångarna uppgick till 8 494 mnkr vilket var en ökning under året med 492 mnkr. Ökningen är främst hänförlig till kortfristiga placeringar, där värdet ökade med 695 mnkr. De kortfristiga placeringarnas marknadsvärde uppgick till 7 228 mnkr, vilket ska jämföras med ett anskaffningsvärde om 4 846 mnkr. Den totala avkastningen av placeringarna uppgick under 2024 till 14,7 procent och den orealiserade värdeökningen var 836 mnkr.

Jämfört med föregående år redovisas likvida medel i sin helhet som kassa och bank, så även de likvida medel som är kopplade till Region Gävleborgs placeringsverksamhet. Skälet till förändringen är att både kommunallagen och Region Gävleborgs styrande dokument gällande placeringar öppnat upp för att använda placeringsmedel för att finansiera andra investeringar, så kallat återlån. Detta har inneburit att 200 mnkr har överförts från kortfristiga placeringar till kassa bank. Likvida medel uppgick till 150 mnkr vid årets slut, vilket är en minskning under året med 147 mnkr. I övrigt har endast mindre förändringar av omsättnings-tillgångarna skett.

Eget kapital, avsättningar och skulder – balansräkningens finansieringssida - uppgick till 12 457 mnkr. Eget kapital minskade

med 47 mnkr som följd av årets resultat. Avsättningar för pensioner ökade med 843 mnkr. Den främsta anledningen till ökningen är inflationsuppräknig av pensionsskulden, vilket sker med ett års fördröjning. Kortfristiga skulder uppgick till 2 266 mnkr, en ökning under året med 162 mnkr. Under 2024 upptog Region Gävleborgs ett kortfristigt lån om 200 mnkr för finansiering av nybyggnationer. Långfristiga skulder uppgick till 2 mnkr och utgjordes av förutbetalda investeringsbidrag.

Kassaflödesanalys

Likvida medel uppgick till 150 mnkr vid årets slut, vilket är en minskning under året med 147 mnkr. Kassaflödet från den löpande verksamheten var positivt med 327 mnkr men inte tillräckligt stort för att fullt ut finansiera investeringarna. Investeringsverksamhetens utflöde av likvida medel uppgick till 873 mnkr, vilket beskrivs ovan. Nettoeffekten av försäljningar och investeringar inom Region Gävleborgs placeringsverksamhet uppgick till -11 mnkr. Inom finansieringsverksamheten upptogs ett externt kortfristigt lån om 200 mnkr.

Pensionsförpliktelser

I bokslut 2024 uppgick avsättningar till pensioner inklusive ansvarsförbindelse till 9 825 mnkr – vårt totala pensionsåtagande, vilket var en ökning med 10,2 procent jämfört med föregående år. Fram till och med år 2029 beräknas avsättningen till pensioner inklusive ansvarsförbindelse minska med 566 mnkr. Avsättningarna beräknas öka med 469 mnkr i takt med intjänande av pension medan ansvarsförbindelsen beräknas minska i takt med utbetalningar med 1 035 mnkr enligt beräkning från KPA. För vidare information avseende pensionsförpliktelser se not 16, Pensionsförpliktelser och pensionsskuld.

Pensionsförpliktelser, MNKR	2024	2023	2022	2021	2020
Avsättningar för pensioner	5 502	4 659	3 983	3 797	3 370
Ansvarsförbindelse för pensioner	4 323	4 255	4 183	4 352	4 410
Total pensionsskuld	9 825	8 914	8 166	8 149	7 780
- Förändring (%)	10,2	9,2	0,2	4,7	-1,1

Soliditet

Region Gävleborgs eget kapital uppgick till 4 687 mnkr. Detta motsvarade en soliditet om 37,6 procent, vilket är en minskning med 3,6 procentenheter jämfört med föregående år. Det är främst de ökade investeringarna som påverkat minskningen av soliditeten. Årets soliditet inklusive ansvarsförbindelse för pensioner var positiv och uppgick till 2,9 procent.

Soliditet %	2024	2023	2022	2021	2020
Soliditet	37,6	41,2	45,4	46,9	40,3

Slutsatser avseende resultat och ekonomisk ställning

Beredskapen att klara löpande betalningar, pensioner och investeringar är fortsatt god.

Årets resultat har fortsatt påverkats positivt av riktade och generella statsbidrag. Pensionskostnaderna var fortsatt höga. Nettokostnaderna ökar mer än skatteintäkter och generella statsbidrag. Den finansiella ställningen bedöms fortfarande vara stark, även om den försvagats under året. Region Gävleborgs har fortsatt ett positivt eget kapital och en positiv soliditet, även då pensionsåtagandet i ansvarsförbindelsen medräknas. Finansiering av investeringar sker fortsatt i huvudsak med egna medel. Marknadsvärde för kortfristiga placeringar översteg anskaffningsvärdet med 2 382 mnkr.

Balanskravsresultat

Under 2023 och 2024 har Region Gävleborgs pensionskostnader påverkats starkt negativt av höga inflationsuppräknings. Totalt uppgår effekten till 1 155 mnkr, som ska återställas under pensionsutbetalningarnas löptid, 20 år.

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de närmast följande tre åren. Region Gävleborg hade vid årets ingång ett negativt balanskravsresultat att återställa uppgående till 540 mnkr. Återställande av negativt balanskravsresultat hänförligt till föregående år kommer att ske i takt med utbetalning av pensionsåtagandet vilket är cirka 20 år.

Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgick till -858 mnkr. Region Gävleborg kommer att hävda synnerliga skäl med hänvisning till stark finansiell ställning att återställa den del av det negativa resultatet som beror på överinflation på pensionskostnader, 615 mnkr, på längre tid än de tre år som kommunallagen anger. Återställande kommer att ske i takt med utbetalning av pensionsåtagandet vilket är cirka 20 år. Vid ingången av 2024 fanns en ackumulerad resultatutjämningsreserv uppgående till 780 mnkr. Enligt upprättad balanskravsutredning täcks det resterande negativa resultatet, 243 mnkr, av resultatutjämningsreserven. Sammanlagt uppgick ackumulerat negativt balanskravsresultat vid utgången av 2024 till 1 155 mnkr avseende åren 2023 och 2024. Inget negativt balanskravsresultat har uppkommit före 2023. Region Gävleborgs soliditet uppgick till 37,6 procent och årets soliditet inklusive ansvarsförbindelse för pensioner till 2,9 procent.

Balanskravsresultat 2024, MNKR	2024	2023
Årets resultat enligt resultaträkningen	-47	-314
- Samtliga realisationsvinster	-3	0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-836	-371
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	28	5
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-858	-680
- Reservering av medel till resultatreserv	-	-
+ Användning av medel från resultatreserv	-	-
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	243	140
Årets balanskravsresultat	-615	-540

Förväntad utveckling

En mer normal inflationsnivå innebär lägre pensionskostnader kommande år jämfört med 2023 och 2024. Region Gävleborg behöver ändå hantera en kostnadsnivå som drivits upp av den tidigare höga inflationstakten, även om räntenivåerna fallit tillbaka.

Resultat

Åren 2023 och 2024 har varit ekonomiskt ansträngda för regionerna. Hög inflation och stigande räntor präglade 2023. Den höga inflationen hade stor påverkan på pensionskostnaderna, men också på tjänsteköp som baserades på indexreglerade avtal, som till exempel kollektivtrafik. Även om Region Gävleborg inte hade tagit upp några lån påverkade den höga räntenivån indirekt kostnaderna för köp av varor och tjänster. Under 2024 gick inflationen ner, men regelverket för pensionskostnader innebar att inflationsuppräkning skedde med eftersläpning. Redan 2023 var uppräkningsen av pensionerna hög, men för 2024 steg den ytterligare och medverkade till en fortsatt hög kostnadsnivå. Räntenivåerna sjönk under året och en lägre inflation innebar att priser och löner inte ökade i samma takt som under 2023, men att priserna fortfarande ökade från redan höga nivåer.

Den fastställda uppräkningsen av pensionskostnaderna för 2025 är betydligt lägre än de två senaste åren och innebär, tillsammans med en gynnsam utveckling av andra påverkande faktorer, att pensionskostnaderna kommer att minska med omkring 650 mnkr

Utfall 2024 samt Budget 2025 och ekonomisk plan 2026–2027, MNKR

	Utfall 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens nettokostnader	-12 455	-12 355	-12 503	-12 783
Skatteintäkter	8 082	8 412	8 710	9 008
Generella statsbidrag och utjämnings	3 927	3 898	3 904	3 962
Verksamhetens resultat	-446	-45	111	187
Finansnetto	399	-206	-96	-175
Årets resultat	-47	-251	15	12
Nettokostnadsförändring	5,8%	-0,8%	1,2%	2,2%
Resultatmarginal	-0,4%	-2,0%	0,1%	0,1%

jämfört med 2024. Detta påverkar Region Gävleborgs ekonomiska situation positivt. Till det ska läggas att de flesta bedömares prognoser innebär ytterligare lägre räntor, en fortsatt låg inflationstakt samt att utvecklingen av skatteintäkterna förväntas ta fart under 2025. En ökning av antalet arbetade timmar leder till ökad tillväxt av skatteunderlaget, som beräknas öka nominellt med 4,4 procent 2025 jämfört med 3,5 procent 2024. Realt, det vill säga med hänsyn tagen till prisutvecklingen, är prognosen att skatteunderlaget kommer att öka med 5,6 procent 2025, vilket är historiskt högt. För åren 2026 och 2027 förutspås en inflation nära Riksbankens mål på 2 procent, en bibehållen räntenivå, en stark utveckling av skatteunderlaget samt ytterligare något lägre pensionskostnader. Osäkerheter i omvärlden som kan påverka utvecklingen av framförallt inflation och räntor skulle dock kunna förändra bilden av dessa år, se avsnittet Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.

Regionstyrelsens senaste resultatprognos fram till år 2027 återfinns i Budget 2025 och ekonomisk plan 2026–2027. Det budgeterade resultatet för Region Gävleborg 2025 är -251 mnkr.

I det ingår ett tillfälligt tillskott till hälso- och sjukvårdsnämnden på 292 mnkr för omställning av verksamheten till en långsiktigt lägre kostnadsökningstakt. Enligt budgeten finansieras det negativa resultatet genom användning av RUR. Beslutade åtgärder för att bromsa kostnadsutvecklingen inom bland annat administrationen, kollektivtrafiken samt hälso- och sjukvården fortsätter. Enligt den ekonomiska planen är ekonomin i balans till 2026 och återställande av de negativa resultaten 2023 och 2024 påbörjas. Skattesatsen förutsätts under perioden vara oförändrad, 11,51 kronor.

Framtidsbygget

Sjukhusbyggnaderna i Gävle och Hudiksvall uppfördes på 1980-talet eller tidigare och är i behov av modernisering. Regionfullmäktige har därför beslutat om ny- och ombyggnationer under samlingsnamnet Framtidsbygget. Syftet är att skapa moderna, flexibla och ändamålsenliga lokaler som främjar de arbetssätt som utvecklas inom god och nära vård. Genomförandet startade under 2020 och beräknas pågå till början av 2030-talet.

Enligt den uppdaterade kalkylen från 2021 bedöms den totala investeringsutgiften uppgå till cirka 5 800 mnkr. Tillkommer gör investeringar i medicinteknisk utrustning och inventarier, som 2021 beräknades schablonmässigt till cirka 1 600 mnkr, samt evakueringsmoduler för cirka 230 mnkr. För att finansiera investeringarna inom Framtidsbygget finns behov av extern upplåning alternativt försäljning av finansiella placeringar. Investeringarna innebär också ökade kostnader för avskrivningar och räntor, som måste rymmas inom budgeten.

Förändrade förutsättningar som till exempel markförhållanden, medicinsk utveckling, möjlighet att bedriva verksamhet samtidigt med byggnationer samt högre priser kan påverka tidplanen. Det kan också leda till ökade drift- och kapitalkostnader för byggnaderna samt utrustning till de nya lokalerna.

Avvikelser från planeringen samt negativa konsekvenser på grund av ändrade förutsättningar ska motverkas bland annat genom omvärldsbevakning, tydliggörande av krav samt medverkan från personalen. Samverkan med andra aktörer är också betydelsefullt.

Befolkning

Befolkningen i Gävleborg blir allt äldre. De senaste 20 åren har andelen invånare som är 80 år eller äldre ökat från 6,0 procent till 7,3 procent av länets totala befolkning. I SKR:s senaste befolkningsframskrivning från juni 2024 förväntas denna åldersgrupp fortsätta öka under de kommande 20 åren till över 10 procent. Ökningen beror bland annat på en hälsosammare livsstil jämfört med tidigare samt att hälso- och sjukvården är bättre på att vårda och bota sjukdomar högre upp i åldrarna.

En följd av att andelen äldre i länet ökar är att den demografiska försörjningskvoten ökar. År 2023 var försörjningskvoten 88, vilket innebär att 100 personer i åldrarna 20–64 år behövde försörja ytterligare 88 personer (barn och äldre) utöver sig själva.

Om 20 år beräknas försörjningskvoten ha ökat till 90. Det kan jämföras med rikssnittet, som idag ligger på 77 och förväntas öka till 79 under de kommande 20 åren. Detta kan innebära flera utmaningar för Region Gävleborg när färre personer i arbetsför ålder kommer att behöva försörja en allt äldre befolkning. Det kan till exempel bli större konkurrens om arbetskraften och långsammare utveckling av skatteintäkterna. Fler äldre kan leda till ökat behov av hälso- och sjukvård med högre kostnader som följd. Region Gävleborg måste fortsätta arbetet med effektiviseringar samt att utveckla nya arbetssätt och metoder. Bland annat digitalisering, hälsofrämjande arbete, anpassning av lokaler samt arbete med kompetensförsörjning och omställning till en god och nära vård blir viktigt för att möta utvecklingen.

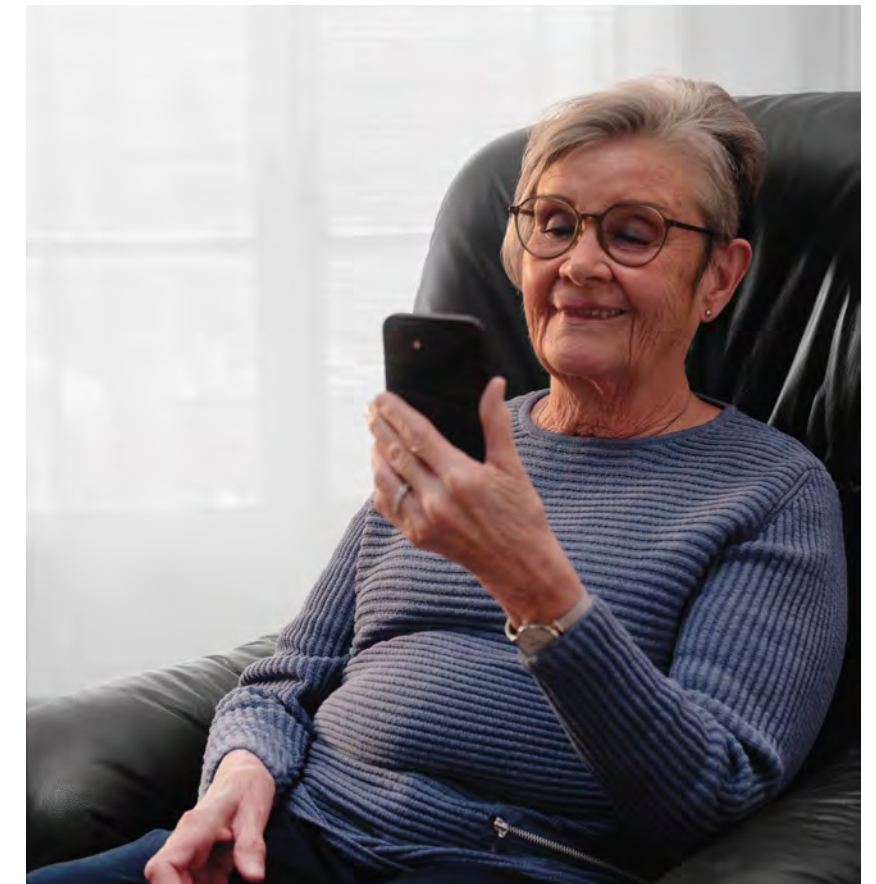
God och nära vård

Hälso- och sjukvården i Region Gävleborg driver tillsammans med kommuner och privata vårdgivare ett omställningsarbete för att förbättra tillgänglighet, kontinuitet och delaktighet i vården. Den nära vårdens kärnvärden är att patienten ska få en vård som är nära, samordnad, resurseffektiv, hälsofrämjande och personcentrerad. Närhet är både geografiskt samt hälso- och sjukvårdens relation till patienten. Genom att utveckla olika vårdtjänster i kombination med ett förändrat förhållningssätt och arbetssätt kan samverkan mellan vårdgivare stärkas. Det förbättrar möjligheterna att anpassa resurserna och underlättar patienternas kontakt med vården. En ökad kontinuitet i kontakten bygger i sin tur trygga relationer som kan öka delaktigheten i hälsofrämjande insatser.

Den första fasen har inneburit att arbeta med en gemensam analys av grundproblemen inom välfärden, ta fram och besluta om en gemensam målbild, formera lämpliga samverkansforum, göra många aktörer delaktiga och medvetna om varför denna omställning behövs samt att testa nya arbetssätt. Den andra fasen, som handlar om att i hela länet införa nya arbetssätt som

har testats och utvärderats runt om i landet och i Gävleborg, har nu inletts. Det sker till exempel genom Min Vård Gävleborg, mobila team, teamronder på hälsocentral, teamarbete över huvudmannagränser samt HLT (Hälsa, Lärande, Trygghet) - team för barnfamiljer.

I början av 2025 har regionfullmäktige beslutat att ett bolag som ska innehålla de regiondrivna hälsocentralerna ska bildas. Verksamheten i det nya bolaget ska starta under 2026.

Ekonomiska rapporter

Resultaträkning

MNKR	Not	Utfall 2024	Budget 2024	Budget- avvikelse	Utfall 2023
Verksamhetens intäkter	not 1	1 786	1 734	52	1 884
Verksamhetens kostnader	not 2	-13 918	-13 111	-807	-13 377
Avskrivningar	not 3	-323	-324	1	-282
Verksamhetens nettokostnader		-12 455	-11 701	-754	-11 775
Skatteintäkter	not 4	8 082	8 082	-	8 046
Generella statsbidrag och utjämning	not 5	3 927	3 705	222	3 367
Verksamhetens resultat		-446	86	-532	-362
Finansiella intäkter	not 6	934	45	889	553
Finansiella kostnader	not 7	-535	-498	-37	-505
Resultat efter finansiella poster		-47	-367	320	-314
Extraordinära poster		-	-	-	-
Året resultat		-47	-367	320	-314

Balansräkning

MNKR	Not	Utfall 2024-12-31	Budget 2024-12-31	Utfall 2023-12-31
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar	not 8	50	74	51
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	not 9	3 062	3 330	2 608
Maskiner och inventarier	not 10	704	759	696
Finansiella anläggningstillgångar	not 11	147	150	142
Summa anläggningstillgångar		3 963	4 313	3 497
Omsättningstillgångar				
Förråd		90	90	86
Fordringar	not 12	1 026	737	1 086
Kortfristiga placeringar	not 13	7 228	6 958	6 533
Kassa och bank	not 14	150	-	297
Summa omsättningstillgångar		8 494	7 785	8 002
SUMMA TILLGÅNGAR		12 457	12 098	11 499

MNKR	Not	Utfall 2024-12-31	Budget 2024-12-31	Utfall 2023-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital	not 15			
Årets resultat		-47	-367	-314
Resultatutjämningsreserv		537	742	780
Övrigt eget kapital		4 197	4 012	4 268
Summa eget kapital		4 687	4 387	4 734
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner	not 16	5 502	5 409	4 659
Summa avsättningar		5 502	5 409	4 659
Skulder				
Långfristiga skulder	not 17	2	252	2
Kortfristiga skulder	not 18	2 266	2 050	2 104
Summa skulder		2 268	2 302	2 106
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		12 457	12 098	11 499
Panter och ansvarsförbindelser				
Panter och därmed jämförliga säkerheter				
Ansvarsförbindelser				
a) Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna och avsättningarna	not 16	4 323	4 377	4 255
b) Övriga ansvarsförbindelser	not 19	851	778	1 019

Kassaflödesanalys

MNKR	Not	Utfall 2024	Budget 2024	Utfall 2023
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat/periodens resultat		-47	-367	-314
Justering för ej likviditetspåverkande poster	not 20	356	1 087	583
MEDEL FRÅN VERKSAMHET FÖRE FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL		309	720	269
Ökning (-) / Minskning(+) av kortfristiga fordringar		60	353	35
Ökning (-) / minskning (+) av förråd		-4	-10	-8
Ökning (+) / minskning (-) av kortfristiga skulder		-38	50	30
Kassaflöde från den löpande verksamheten		327	1 113	326
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investering i immateriella anläggningstillgångar	not 8	-4	-10	-17
Investering i mark och byggnader	not 9	-643	-913	-786
Investering i maskiner och inventarier	not 10	-192	-200	-191
Investering i finansiella anläggningstillgångar	not 11	-6	-6	-6
Lämnat villkorat aktieägartillskott	not 11	-25		
Investering i kortfristiga placeringar	not 13	-173	-35	-282
Förändring likvid pensionsmedelförvaltningen				-34
Försäljning i kortfristiga placeringar	not 13	162		268
Försäljning av maskiner och inventarier	not 10	8		2
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-873	-1 164	-1 046
Finansieringsverksamhet				
Nyupptagna lån	not 18	200	51	
Amortering		-1		-1
Överföring likvid från kortfristiga placeringar till kassa	not 13	200		370
Kassaflöde finansieringsverksamheten		399	51	369
Årets kassaflöde		-147	0	-351
Likvida medel vid periodens början		297	0	648
Likvida medel vid periodens slut	not 14	150	0	297
Förändring av likvida medel		-147	0	-351

Driftsredovisning

MNKR	Verksamhetens intäkter	Verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar	Finansnetto, skatteintäkter och generella statsbidrag	Budgetram*	Utfall 2024**	Budget 2024	Avvikelse mot budget**	Utfall 2023
Regionstyrelse	4 429,0	-4 388,3	-53,1	*)	-12,4	-	-12,4	21,0
Hälso- och sjukvårdsnämnd	2 307,1	-10 326,4	-8,6	7 487,7	-540,2	-	-540,2	-669,0
Kultur- och kompetensnämnd	120,4	-308,1	-0,1	195,6	7,8	-	7,8	-0,9
Hållbarhetsnämnd	469,7	-1 120,3	-0,1	683,3	32,6	-	32,6	-56,1
Hjälpmedelsnämnd	159,0	-160,3	-2,1	-	-3,4	-	-3,4	1,0
Företagshälsovårdsnämnd	48,3	-44,8	-	-	3,5	-	3,5	4,4
Patientnämnd	0,2	-6,4	-	6,1	-0,1	-	-0,1	-0,4
Revisorer	-	-6,4	-	6,4	-	-	-	-
Finansiering	2,0	-12 008,4	12 471,2	*)	464,8	-366,8	831,6	386,2
Totalt	7 535,7	-28 369,4	12 407,2	8 379,1	-47,4	-366,8	319,4	-313,8
Eliminering budgetram	8 379,1	-	-	-8 379,1				
Eliminering tilläggsanslag	-	-	-	-				
Eliminering av övriga regioninterna mellanhavanden***	-14 129,3	14 129,3	-	-				
Summa externt resultat	1 785,5	-14 240,3	12 407,2	-	-47,4	-366,8	319,4	-313,8

* Enligt budget 2024 och ekonomisk plan 2025-2026. Regionstyrelsens budgetram på totalt 2 826,0 mnkr samt ramen för pensioner och interna räntor 408,6 mnkr ingår i skatteintäkter och generella statsbidrag.

** Beslut att godkänna underskott för hälso- och sjukvårdsnämnden med maximalt 460 mnkr och Patientnämnden med maximalt 0,4 mnkr, RF §389 2024

***Tilläggsanslag för RS-tandvård ingår med 4,3 mnkr. RF §389 2024

Årets resultat uppgick till -47,4 mnkr vilket innebar en positiv avvikelse mot budget med 319,4 mnkr. Regionstyrelsen, Hälso- och sjukvårdsnämnden, Hjälpmedelsnämnden samt Patientnämnden redovisade underskott medan övriga nämnder redovisade en ekonomi i balans eller överskott. Nämnderna har rapporterat sin medelsförvaltning 2024 till regionstyrelsen.

Regionstyrelsens verksamhet redovisade ett underskott om 12,4 mnkr. Underskottet är i huvudsak hänförligt till omklassificering av investeringar till driftkostnader samt lägre debiteringar av IT-tjänster till Folk tandvården än beräknat. Resultatet understiger föregående år med 33,4 mnkr. Inför 2024 fick regionstyrelsens påverkbara verksamheter en neddragning av budgeten med 2 procent.

Finansieringsverksamhetens resultat, inklusive pensioner, uppgick till 464,8 mnkr jämfört med budgeterade -366,8 mnkr. Årets budgetöverskott uppgår till 831,6 mnkr och förklaras i huvudsak av värdeökningar inom kapitalförvaltningen där värdet på förvaltrade medel ökade med 14,7 procent, eller 836,2 mnkr, under året – ökningsar som inte budgeteras.

Föregående års resultat uppgick till 407,2 mnkr. Värdeökningen på Region Gävleborgs placeringar var högre under 2024 och så även kostnader för pensioner, de senare avvek även negativt mot budget med 91,9 mnkr.

Hälso- och sjukvårdsnämndens resultat uppgick till -540,2 mnkr jämfört med budgeterade 0 mnkr. Årets budgetunderskott uppgående till 540,2 mnkr berodde främst på behov av högre bemaning än vad budgeten medgav samt att fler medarbetare kunnat anställas när den inhyrda personalen minskades. Kostnaderna för inhyrd personal för året översteg dock budgeten för året, där planen för året innehöll en kraftigare minskning av antalet inhyrda timmar än vad som kunnat realiseras främst på inhyrda läkare.

Även kostnader för köpt vård avvek negativt mot budget med 121,0 mnkr vilket främst förklaras av ökade kostnader för högspecialiserad vård. Intäkterna avvek positivt mot budget med 260,3 mnkr vilket i huvudsak förklaras av erhållet tillfälligt statsbidrag, sektorsbidraget.

Föregående års resultat uppgick till -669,0 mnkr. Väsentliga förändringar jämfört med föregående år var att kostnaderna för inhyrd personal minskade med 225,4 mnkr. Kostnaderna för inhyrda sjuksköterskor har minskat med 53 procent samt att kostnaderna för inhyrda läkare har minskat med 22 procent. Kostnaderna för köpt vård har ökat med 104,9 mnkr jämfört med föregående år, vilket motsvarar 10,3 procent. Köpt vård avser främst köp av högspecialiserad vård från våra universitetssjukhus i sjukvårdsregionen.

I samband med delårsrapporten i augusti godkände regionfullmäktige ett underskott för Hälso- och sjukvårdsnämnden med maximalt 460,0 mnkr.

Kultur- och kompetensnämndens resultat uppgick till 7,8 mnkr jämfört med budgeterade 0 mnkr. Årets budgetöverskott uppgående till 7,8 mnkr förklaras i huvudsak av lägre personalkostnader till följd av att sjukfrånvaro inte ersatts med vikarier i full utsträckning. Ytterligare förklaringar till budgetöverskottet var lägre kostnader för köp av tjänster samt ersättning för mobilitetsstöd för regionens medborgare som deltar på externa folkhögskolor.

Föregående års resultat uppgick till -0,9 mnkr. Väsentliga förändringar jämfört med föregående år förklaras av viss reduktion av folkhögskolornas verksamhet med bland annat nedläggning av Bollnäs folkhögskolas filial i Söderhamn samt återhållsamhet av kostnader över lag.

Hållbarhetsnämndens resultat uppgick till 32,6 mnkr jämfört med budgeterade 0 mnkr. Årets budgetöverskott uppgående till 32,6 mnkr förklaras i huvudsak av lägre kostnader för trafikavtalen. Detta på grund av lägre indexuppräkningsar än budgeterat.

Där det varit möjligt har också drivmedlet HVO ersatts med Diesel och på så sätt medfört lägre kostnader. Kostnaderna för trafiken som utförs av Tåg i Bergslagen AB och SJ AB var även de lägre till följd av reducerad trafik. I december informerade Skatteverket att skatt på biogas kommer att återbetalas retroaktivt för år 2023 och 2024. Detta sedan EU-domstolen återinfört skattebefrielsen. Retroaktiv skatt uppgående till 10,0 mnkr har med detta minskat nämndens kostnader under 2024.

Föregående års resultat uppgick till -56,1 mnkr. Väsentliga förändringar jämfört med föregående år förklaras av indexutveckling som ligger till grund för kostnaderna på trafikavtalen samt att biljettpriserna på kollektivtrafiken höjts med ca 20 procent.

Hjälpmedelsnämndens resultat uppgick till -3,4 mnkr jämfört med budgeterade 0 mnkr. Årets underskott förklaras i huvudsak av höga hjälpmedelskostnader.

Föregående årsresultat uppgick till +1,0 mnkr. Väsentliga förändringar jämfört med föregående år beror på ökade priser vid inköp av hjälpmedel samt även ökade avskrivningskostnader.

Företagshälsovårdsnämndens resultat för året uppgick till +3,5 mnkr jämfört med budget 0 mnkr. Årets budgetöverskott förklaras i huvudsak av ökad efterfrågan, ökat antal kundanställda mot budget samt minskade personalkostnader.

Föregående års resultat uppgick till 4,4 mnkr. Förändring jämfört med föregående år beror på den ökande efterfrågan.

Patientnämndens resultat för året uppgick till -0,1 mnkr jämfört med budgeterade 0 mnkr. Nämndens budgetavvikelse förklaras främst av ökade personalkostnader.

Föregående års resultat uppgick till -0,4 mnkr. I samband med beslut om delårsrapporten i augusti godkände regionfullmäktige ett underskott för Patientnämnden med maximalt 0,4 mnkr.

Investerings- redovisning

De totala investeringarna för året uppgick till 845 mnkr varav byggnader 643 mnkr, medicinteknisk utrustning 75 mnkr, hjälpmedel 42 mnkr, fordon 17 mnkr och övrigt 68 mnkr. Investerings-
taket har således under 2024 fortsatt varit hög.

De största investeringarna inom medicinteknisk utrustning var uppgradering av PCI-lab på avdelning för kardiologi i Gävle med 17,2 mkr. Övriga större investeringar var en första delbetalning på utbyte av linjäraccelerator för onkologen i Gävle med 6,6 mkr (av totalt 22,2 mnkr), uppgradering datortomograf i Gävle med 3,6 mkr samt investering i skelett- och lunglab i Bollnäs med 3,8 mkr.

Utfallet för maskiner och inventarier uppgick till 192 mnkr vilket var 8 mnkr lägre än planerat. Detta förklaras främsta av framskjutna investeringar av medicinteknisk utrustning samt fördröjning i ombyggnationen av folkhögskolor. Utfallet för hjälpmedel var helt i linje med investeringsram.

Utfallet för byggnadsinvesteringar uppgick till 643 mnkr vilket var 270 mnkr lägre än planerat. Den främsta förklaringen till detta var den höga investeringstakten under 2023. Projekt som var planerade till 2024 och inleddes redan under 2023 belastade utfallet föregående år. Planerade byggnationer vid folkhögskolorna har ytterligare förskjutits i tid. Omklassificering av utgifter för utredningar och framtagande av handlingar för ombyggnation av folkhögskolor med 24 mnkr från investering till drift ingår i verksamhetens kostnader. Utifrån förändrade behov samt kostnadsbild behöver utredningar och handlingar göras om.

MNKR	Utfall 2024	Inv ram 2024	Avvikelse mot ram	Utfall 2023
Regionstyrelsen	53	45	-8	35
Hälso- och sjukvårdsnämnd	97	108	11	111
Kultur- och kompetensnämnd	-	5	5	1
Hållbarhetsnämnd	-	-	-	-
Hjälpmedelmedelsnämnd	42	42	-	44
Företagshälsovårdsnämnd	-	-	-	-
Patientnämnd	-	-	-	-
Summa maskiner och inventarier	192	200	8	191
Hållbarhetsnämnd	4	10	6	8
Regionstyrelse	-	-	-	9
Summa immateriella anläggningstillgångar	4	10	6	17
Regionstyrelsen - finansiella anläggningstillgångar ¹⁾	6	6	0	6
Regionstyrelsen - byggnadsinvesteringar	643	913	270	786
Totala investeringar	845	1 129	284	1 000

¹⁾ Kommuninvest beslut RS 2020/1807

Motsvarande belopp adderas till investeringsanslaget för folkhögskolor. En omklassificering från investering till drift har även skett avseende barnakuten i Gävle med 15 mnkr på grund av vattenskada.

Byggnadsinvesteringar

Region Gävleborg är en stor fastighetsägare, med fastigheter över hela länet. Sammanlagt äger Region Gävleborg cirka 450 000 kvadratmeter yta. I syfte att säkerställa att hälso- och sjukvården och övriga verksamheter har ändamålsenliga, miljöeffektiva och kostnadseffektiva fastigheter och lokaler pågår ständigt projekt som avser om- och nybyggnationer. Dessa ska bidra till att verksamheten kan fokusera på sin kärnverksamhet, och att Region Gävleborgs fastighetsportfölj håller god kvalitet. Vissa större om- och nybyggnationer på Gävle sjukhus och Hudiksvalls sjukhus har samlats i ett gemensamt projektprogram under benämningen Framtidsbygget. Framtidsbygget sträcker sig över flera år och beräknas idag färdigställas i början av 2030-talet. Det är en genomgripande modernisering av sjukhusen om cirka 120 000 kvadratmeter och omfattar en byggnadsinvestering på miljardbelopp. Parallellt med Framtidsbygget genomförs löpande sådana investeringar och anpassningar på sjukhusen som behövs för verksamhetens utveckling utöver Framtidsbygget, särskilt i de fastigheter som inte ingår i Framtidsbygget. Region Gävleborg investerar även i teknisk drift, installationer och infrastruktur i Region Gävleborgs fastigheter.

Gävle Sjukhus

På Gävle sjukhusområde genomförs fastighetsinvesteringar framför allt i samband med anpassningar av lokaler för att uppfylla nya behov i verksamheterna, samt teknisk drift, installationer och infrastruktur. Under 2024 färdigställdes bland annat byggnation av ett separat smittflöde för barn på akuten

och en ny intermediärvårdsavdelning, IMA. Samtidigt påbörjades påbyggnaden av entréhuset (hus 60), inklusive helikopterflygplats på taket.

Region Gävleborg lämnade under 2024 de hyrda lokalerna på teknikparken och lokaliserade istället de arbetsplatserna vid Gävle sjukhus. För att möjliggöra detta har ombyggnation skett av hus 38 och hus 56, Hilton och Gula villan.

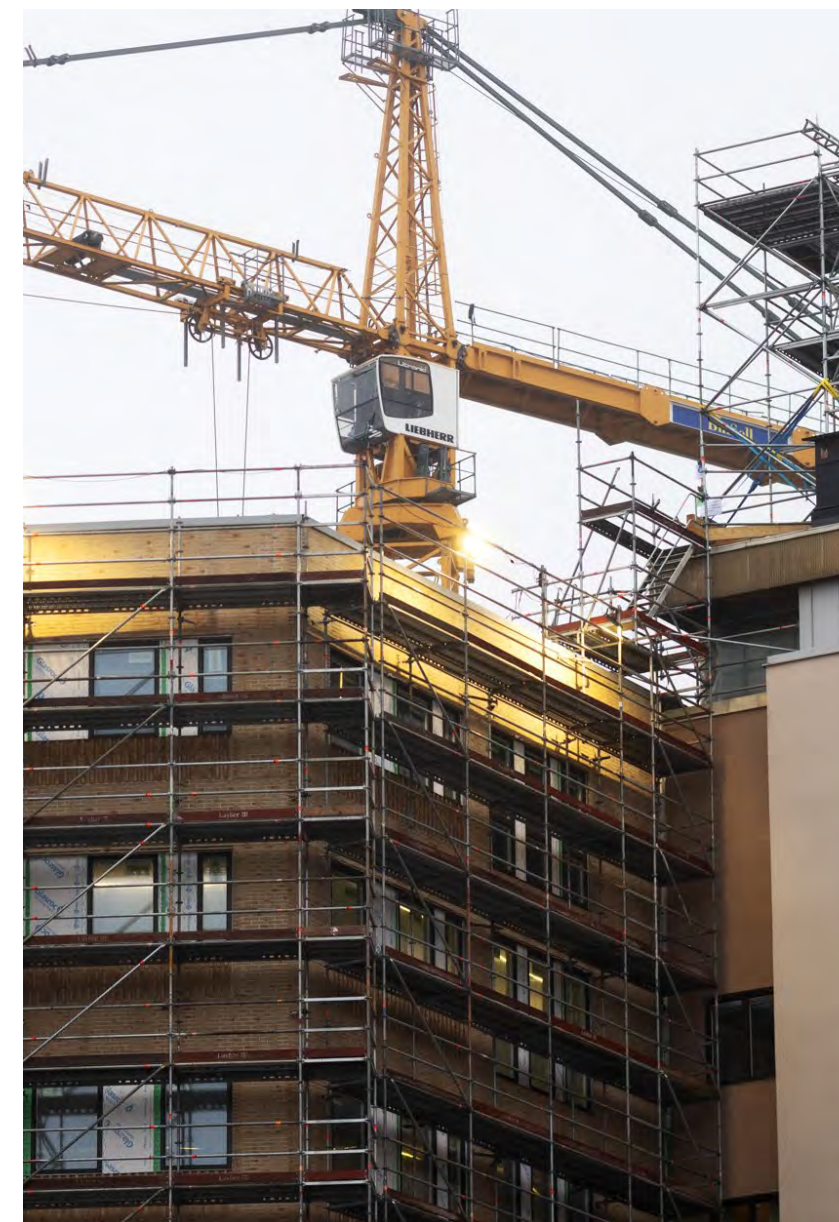
Under året har program- och systemarbete pågått avseende om- och utbyggnad av akuten Gävle (hus 29 samt planerat hus 29X). För att möjliggöra denna byggnation så har en ny medicinsk akutvårdsavdelning, Mava, byggts i hus 01 så att verksamheten kunde evakueras från nuvarande placering i hus 29.

Hudiksvalls Sjukhus

Ombyggnationen av Hus 07 och Hus 08 har slutförts under hösten. I och med detta så har bland annat nya lokaler för akuten, operation, öron och ambulansen skapats.

Byggnationen av ett nytt teknikhus pågår enligt tidplan. Inom projektet har bland annat en ny huvudentré och gastanksplatta med tillhörande gastank slutförts och tagits i drift. En ny kulvert till hus 10 har slutförts för att kunna försörja huset med materiel, samt transportera patienter och materiel i större omfattning än tidigare. Framöver möjliggör det för mer patientverksamhet i hus 10.

Stambyte har genomförts i den höga delen av hus 9 för att kunna bedriva verksamhet i huset fram till att den nya vårdbyggnaden står klar i Framtidsbyggets regi. Projektering inför byggnation av nya logistiklokaler har påbörjats. Arbetet med att förse Intensivvårdsavdelningen med ett mer redundanter gassystem påbörjades under året och slutförs under början av 2025.

Övriga fastigheter

Större ombyggnationer har bland annat skett av Andersbergs- respektive Södertulls hälsocentral samt att på Södertull har nya lokaler färdigställts för Barn och Ungdomspsykiatri, BUP.

Ombyggnation av Bollnäs folkhögskola har enligt tidplan färdigställts under året. Planerade ombyggnationer på Västerbergs folkhögskola och Forsa folkhögskola är fortsatt under omarbetning inför ny upphandling. På Bollnäs sjukhus har ombyggnationer skett av röntgenavdelningen för att anpassa lokalerna till ny utrustning som verksamheten har köpt in. Beslut har även tagits för att kunna byta ut ventilationen på operationsavdelningen på sjukhuset men arbetet kommer att påbörjas under 2025. I Ljusdal har beslut tagits om ombyggnation och renovering av närvårdsavdelningen för att öka patientsäkerheten. Planeringen för byggnation av nya lokaler till Region Gävleborgs centrala arkiv har dragit igång under året. Här planeras det för en byggnad som kan inrymma allt arkivmaterial som idag förvaras i lokaler på Gävle sjukhus och runt om ute i verksamheter.

Utfallet för byggnadsinvesteringar uppgår till 643 mnkr vilket är 270 mnkr lägre än planerat. Främsta anledningarna till minskningen att mer utgifter i teknikhusprojektet Hudiksvall än prognostiserat föll ut redan 2023, samt att byggnationerna vid Västerberg- och Forsa folkhögskola inte fortskridit enligt plan utan har förskjutits ytterligare i tid.

I samband med aktivering av projekt och därmed även komponentindelning har omklassificering mellan byggnadsinvestering och byggnadsinventarie skett.

Framtidsbyggets omfattning

I april 2016 antog regionfullmäktige ett byggprogram för Hudiksvalls sjukhus och Gävle sjukhus. I juni 2016 beslutade regionfullmäktige att bevilja investeringsram på 525 mnkr för genomförande av program- och systemskede för de olika delprojekt som

ingår i Framtidsbygget. Beräknad investeringsutgift för genomförande av programmet uppgick ursprungligen till totalt 5 025 mnkr. En ny beräkning av totala utgiften genomfördes under hösten 2021 som visade att utgiften bedöms bli cirka 5 800 mnkr. Därtill ska läggas investeringar i maskiner och inventarier samt beslut om evakueringsmoduler om 232 mnkr.

Framtidsbyggets ombyggnation av Hus 07 och Hus 08 vid Hudiksvalls sjukhus har slutförts under hösten.

Specifikation investeringar i byggnader

Gävle				
Specifikation investeringar i byggnader, MNKR	Utfall t o m 2023	Utfall 2024	Inv ram 2024	Inv ram totalt
Sopsug GS, 17-841 ¹	4	1	-	5
Erosionsskydd ¹	14	3	-	14
Verksamhetsanpassning lokaler Hus 38 ¹	2	0	-	3
Lokaler för BUP	3	5		7
Lokalanpassning laboratoriemedicin	3	4		8
Ny tillfällig spotcheck	0	8		6
Åtgärder avloppsledningar Gävle Sjukhus ¹	0	2	-	4
Byte till- och frånluftsfäktar hus 1 Gävle Sjukhus ¹	0	3	-	7
Robusthetsåtgärder Styrsystem OP-salar Gävle Sjh ¹	0	0	-	5
Lokaler IMA ¹	0	6	-	10
Inhägnad cykelparkering ¹	1	1	-	3
Ombyggnation, Södertull HC ¹	1	3	-	4
Huvudledningar för gas	4	4	7	10
Ombyggnation Andersberg Hälsocentral	2	7	18	20
Separat smittflöde barn, Akuten etapp 2	30	11	4	27
Övriga investeringar i Gävle ¹	23	22	-	67
Summa investeringar i Gävle	87	80	29	200

Bollnäs				
Specifikation investeringar i byggnader, MNKR	Utfall t o m 2023	Utfall 2024	Inv ram 2024	Inv ram totalt
Uppgradering DT Prime och flytt mammografi Bollnäs	3	3	3	5
Övriga investeringar i Bollnäs ¹	2	1	1	5
Summa investeringar i Bollnäs	5	4	4	10

Hudiksvall

Specifikation investeringar i byggnader, MNKR	Utfall t o m 2023	Utfall 2024	Inv ram 2024	Inv ram totalt
Flytt av ögonmottagningen, hus 09, plan 4-5, HUS	0	-	8	70
Utbyte 2 sänghissar hus 8 Hudiksvall sjh ¹	0	3	-	6
Stambyte hus 9 Hudiksvalls Sjh ¹	0	3	.	3
Utbyte av takduk och plåtdetaljer, plan 10, hus 111	7	0	-	8
Lokalanpassning uppgradering f uppgrad DT Prime, Söderhamn ¹	5	2	-	8
Utbyte två Hissar Hus 11 Hudiksvall sjh ¹	3	0	-	4
Ny kulvert till hus 10 Hudiksvall	8	6	3	20
Övriga investeringar i Hudiksvall ¹	14	9	-	25
Summa investeringar i Hudiksvall	37	23	11	144

Framtidsbygget

Specifikation investeringar i byggnader, MNKR	Utfall t o m 2023	Utfall 2024	Inv ram 2024	Inv ram totalt
Hus 07/08Hudiksvall	381	28	71	530
Program och systemarbete	280	40	52	525
Byggn teknisk försörjning och drift m.m. Hudiksvall	277	241	329	790
Provisoriska byggn tekn försörjn o drift m.m. H-vall	17	17	16	34
Hus 60 Gävle	28	193	194	531
Ny ingång 19, Gävle sjukhus ²	0	4	-	5
Flytt av MAVA från hus 29 till hus 01, Gävle sjukhus ²	0	3	-	3
Tillkommande investeringar Framtidsbygget	10	-	-	-
Summa Framtidsbygget Gävle och Hudiksvall	993	526	662	2 418
Folkhögskolor	164	10	84	307
Övriga tillkommande projekt	-	0	123	
Summa totalt	1 286	643	913	3 079

¹⁾ Ingår i investeringsramen 2024 för tillkommande projekt.

²⁾ Ingår i investeringsramen 2024 för tillkommande investeringar Framtidsbygget.

Noter

NOT 1 Verksamhetens intäkter	2024	2023
Riktade statsbidrag	538	693
Trafikintäkter	306	271
Försäljning av hälso- och sjukvård	225	233
Patientavgifter	143	129
Övriga intäkter	574	558
Summa intäkter	1 786	1 884

NOT 2 Verksamhetens kostnader	2024	2023
Löner, arvoden och ersättningar	5 193	4 922
Pensionskostnader	1 220	1 060
Övriga personalkostnader	89	99
Summa personalkostnader	6 502	6 081
Köpt vård	1 942	1 803
Läkemedelskostnader	1 378	1 321
Övriga verksamhetsnära kostnader	1 413	1 393
Inhyrd personal	441	668
Lokal- och fastighetskostnader	456	466
Sjukvårdsartiklar och medicinskt material	461	426
Lab-, röntgen- och operationstjänster	104	100
Övriga kostnader	1 221	1 119
Summa kostnader	13 918	13 377

NOT 3 Avskrivningar	2024	2023
Maskiner och inventarier	155	145
Byggnader	167	137
Immateriella anläggningstillgångar	1	-
Nedskrivning	-	-
Summa	323	282

NOT 4 Skatteintäkter	2024	2023
Preliminär skatteinbetalning	8 091	7 868
Preliminär slutavräkning innevarande år	32	132
Slutavräkningsdifferens föregående år	-41	46
Summa	8 082	8 046

NOT 5 Generella statsbidrag och utjämning	2024	2023
Inkomstutjämningsbidrag	1 835	1 747
Bidrag för läkemedelsförmånen	1 137	1 030
Regleringsbidrag	209	123
Kostnadsutjämningsbidrag	480	467
Generella statsbidrag	266	-
Summa	3 927	3 367

NOT 6 Finansiella intäkter	2024	2023
Orealiserade vinster i värdepapper	846	472
Vinst vid avyttring av värdepapper	-	10
Räntor/utdelning/rabatter på placerade medel	85	69
Valutakursvinster	3	2
Summa	934	553

NOT 7 Finansiella kostnader	2024	2023
Orealiserade förluster i värdepapper	9	101
Ränta pensionsavsättning	478	390
Nedskrivning finansiella anläggningstillgångar	25	-
Förlust avyttring värdepapper	2	0
Valutakursförluster	1	4
Övriga finansiella kostnader	20	10
Summa	535	505

NOT 8		
Immateriella anläggningstillgångar	2024	2023
Ingående anskaffningsvärde	71	54
Årets investeringar	4	17
Omklassificering till driftkostnader	-4	
Utrangeringar	0	0
Utgående anskaffningsvärde	71	71
Ingående ackumulerade avskrivningar	-20	-20
Årets avskrivningar	-1	0
Utrangeringar	0	0
Utgående ack avskrivningar	-21	-20
Utgående redovisat värde	50	51

NOT 9		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2024	2023
Ingående anskaffningsvärde	5 110	4 335
Årets investeringar	643	786
Omklassificering till driftkostnader	-39	-2
Omklassificering från byggnadsinventarier	22	-
Försäljningar	0	0
Utrangeringar	-27	-9
Utgående anskaffningsvärde	5 709	5 110
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 475	-2 347
Försäljningar	0	0
Utrangeringar	22	9
Årets avskrivningar	-167	-137
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 620	-2 475
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-24	-24
Årets nedskrivningar	-	-
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-24	-24
Investeringsbidrag	-3	-3
Utgående redovisat värde	3 062	2 608
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	28	30

NOT 10		
Maskiner och inventarier	2024	2023
Ingående anskaffningsvärde	1 885	1 778
Årets investeringar	192	191
Omklassificering från byggnader	-	2
Omklassificering till byggnad	-22	-1
Försäljningar	-33	-31
Utrangeringar	-63	-62
Retur av hjälpmedel	8	9
Utgående anskaffningsvärde	1 967	1 885
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 189	-1 125
Försäljningar	26	29
Utrangeringar	60	58
Årets avskrivningar	-154	-145
Retur av hjälpmedel	-6	-6
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 263	-1 189
Utgående redovisat värde	704	696
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	13	13

NOT 11 Finansiella anläggningstillgångar	2024	2023
Aktier och andelar		
Andelar i Landstingens ömsesidiga försäkringsbolag	41	41
Andelar i Kommuninvest ek. förening	71	65
Folktandvården Gävleborg AB *	12	12
Norrskan AB	2	2
AB Transitio	1	1
Tåg i Bergslagen AB	1	1
Övriga aktier	1	1
Summa	129	123
Långfristiga fordringar		
Lån till Svenskt ambulansflyg	18	19
Summa	18	19
Summa finansiella anläggningstillgångar	147	142

* Under 2024 beslutade Regionfullmäktige om ett villkorat aktieägartillskott till Folktandvården uppgående till 25 mnkr. En nedskrivning med motsvarande belopp har sedan genomförts i samband med utbetalning.

NOT 12 Fordringar	2024	2023
Fordringar hos staten	385	308
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	320	237
Kundfordringar	168	151
Upplupna skatteintäkter	123	373
Övriga kortfristiga fordringar	30	17
Summa	1 026	1 086

NOT 13 Kortfristiga placeringar	2024	2023
Ingående balans	6 533	6 475
Förändring av värdering till verkligt värde (marknadsvärde)	836	371
Realiserade vinster/förluster inkl valutakurser	-2	11
Överföring likvid från kortfristiga placeringar till kassa	-200	-370
Övriga finansiella poster	61	46
Summa	7 228	6 533
Räntefonder	1 410	1 353
- varav anskaffningsvärde	1 373	1 368
- varav värdereglering	37	-14
Aktiefonder	4 307	3 662
- varav anskaffningsvärde	2 350	2 336
- varav värdereglering	1 957	1 326
Alternativa investeringar i fonder	1 511	1 399
- varav anskaffningsvärde	1 123	1 136
- varav värdereglering	388	262
Likvida medel		119
Summa	7 228	6 533

NOT 14 Kassa och bank	2024	2023
Kassa och bank	150	297
Summa	150	297

Region Gävleborg har en beviljad kredit på 500 mnkr (200 mnkr) som ej var nyttjad vid respektive bokslutstillfälle.

NOT 15 Eget kapital	2024	2023
Ingående eget kapital	4 734	5 048
Årets resultat	-47	-314
Utgående eget kapital	4 687	4 734
- varav årets resultat	-47	-314
- varav resultatutjämningsreserv	537	780
- varav övrigt eget kapital	4 197	4 268
Summa eget kapital	4 687	4 734

NOT 16 Pensionsförpliktelser och pensionsskuld	2024	2023
Avsättningar i balansräkningen		
Förmånsbestämd ålderspension	4 281	3 636
PA/KL Pensioner	88	78
Pension förtroendevalda	-	23
Pension till efterlevande	13	10
Särskild avtalspension och visstidspensioner	2	2
Övrigt	44	-
Summa pensioner	4 428	3 750
Löneskatt	1 074	910
Summa avsättningar	5 502	4 659
<i>*From 2024 redovisas avsättning till förtroendevalda i posten övrigt</i>		
Antal visstidsförordnanden		
Förtroendevalda	6	6
Ansvarsförbindelse		
Pensionsskuld intjänad t om 1997-12-31	3 479	3 420
Löneskatt	844	830
Summa pensionsskuld intjänad t om 1997-12-31	4 323	4 250
Pensionsåtagande förtroendevalda		4
Löneskatt		1
Summa ansvarsförbindelse	4 323	4 255
Summa avsättningar och ansvarsförbindelse	9 825	8 914

NOT 16 Pensionsförpliktelser och pensionsskuld	2024	2023
Årets förändring – Avsatt till pensioner		
Ingående värde vid årets början	4 659	3 983
Pensionsutbetalningar	-105	-89
Nyintjänad pension	383	320
Ränte- och basbeloppsuppräknings	383	312
Nya efterlevande pensioner	4	0
Övrigt	13	0
Förändring löneskatt	165	132
Utgående värde vid årets slut	5 502	4 659
Aktualiseringsgrad	98,0%	98,0%
Årets förändring – Ansvarsförbindelse		
Ingående ansvarsförbindelse	3 425	3 362
Årets utbetalningar	-269	-245
Ränte- och basbeloppsuppräkning	280	282
Övrigt	44	22
Summa pensionsförpliktelser	3 479	3 420
Löneskatt	844	830
Utgående ansvarsförbindelse	4 323	4 250
Pensionsåtagande förtroendevalda		4
Löneskatt		1
Summa ansvarsförbindelse	4 323	4 255
Värde överskottsfond	0	0

Region Gävleborg har pensionsförpliktelser som tryggats i pensionsförsäkringar. Dessa pensionsförsäkringar har övertagits från X-Trafik AB och Regionförbundet Gävleborg i samband med verksamhetsövergång till Region Gävleborg. Pensionsförpliktelser som tryggats i pensionsförsäkring uppgick 2024 till 27 mnkr (26 mnkr) och totalt försäkringskapital för förvaltrade pensionsmedel uppgick till 27 mnkr (26 mnkr).

NOT 17 Långfristiga skulder	2024	2023
Förutbetalda investeringsbidrag		
Årets ingående värde	2	3
Årets resultatförda investeringsbidrag	0	-1
Summa	2	2

NOT 18 Kortfristiga skulder	2024	2023
Leverantörsskulder	894	947
Sparad semester, jour och övertid	405	400
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	221	256
Avgiftsbestämd ålderspension inkl löneskatt	216	203
Skatter och arbetsgivaravgifter	228	202
Kortfristiga låneskulder	200	0
Övriga kortfristiga skulder	102	96
Summa	2 266	2 104

NOT 19 Övriga ansvarsförbindelser	2024	2023
AB Transitio	851	1 019
Kommuninvest i Sverige AB	-	-
Summa	851	1 019

- Region Gävleborg har i beslut LF § 137/2003, ingått solidarisk borgen såsom för egen skuld för AB Transitio avseende finansiering av spårfordon uppgående till maximalt 8 mdkr. Region Gävleborgs del av den solidariska borgen den 31 december 2024 uppgick till 2 (2) mdkr. Detta borgensåtagande är i ett underavtal begränsat till den del Region Gävleborg har beställt genom AB Transitio. Omfattningen av borgensåtagandet uppgick till 851 (1 019) mnkr per 2024-12-31.
- Region Gävleborg har i beslut LF § 143/2011 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 292 kommuner och regioner som per

- 2024-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.
- Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas, dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.
- Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Region Gävleborgs ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2024-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 601 096 (551 907) mnkr och totala tillgångar till 603 917 (562 022) mnkr. Region Gävleborgs andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 133 (839) mnkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 084 (839) mnkr.
- Region Gävleborgs ansvarar som delägare i Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag för bolagets förbindelse till ett belopp motsvarande 10 gånger den premie Region Gävleborg har haft att erlägga för vart år som förlust har uppkommit i patientförsäkringen. År 2024 uppgick premien till 33 (38) mnkr.
 - Region Gävleborg har i beslut FU §60/1989 tecknat borgen för pensionsutfästelser som enligt kollektivavtal tillkommer Folkhälsovervakningsnämnden i Gävleborg.

NOT 20 Ej likviditetspåverkande poster	2024	2023
Avskrivningar	323	282
Avsättningar – förändring avsättning pensioner	843	676
Orealiserade värdeförändringar pensionsfond	-836	-371
Finansiella intäkter kortfristiga placeringar	-50	1
Realisationsresultat materiella anläggningstillgångar	-3	-
Realisationsresultat kortfristiga placeringar	2	-11
Utrangeringar	9	4
Omklassificering anläggningstillgångar	42	0
Nedskrivning finansiella anläggningstillgångar	25	
Övriga ej likviditetspåverkande poster	1	1
Summa	356	583

- NOT 21**
Kostnad för räkenskapsrevision
- Total kostnad för räkenskapsrevision uppgick till 0,5 (0,8) mnkr, varav kostnad för sakkunniga biträden uppgick till 0,4 (0,6) mnkr. Kostnaderna för räkenskapsrevision avsåg kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning. Den totala kostnaden för revision uppgick till 6,4 (6,3) mnkr, varav kostnad för sakkunnigt biträde uppgick till 4,7 (4,3) mnkr.
- NOT 22**
Upplysningar drift- och investeringsredovisning
Drift- och investeringsbudgetens uppbyggnad
- Regionfullmäktige tilldelar i driftbudgeten respektive nämnd en nettoram för budgetåret samt en planerad ram för de kommande två åren. Undantag är regionstyrelsen som tilldelas en särskild ram för Hälsoval (vårdval inom primärvården). Tilläggsanslag under budgetåret kan beslutas av fullmäktige. Beslutad budgetram samt tilläggsanslag internredovisas som intern kostnad hos regionstyrelsen och intern intäkt hos övriga nämnder. I driftredovisningen finns nämndernas tilldelade budgetramar samt tilläggsanslag som separerade poster.
- Regionfullmäktige tilldelar de nämnder som genomför investeringar i maskiner och inventarier samt immateriella anläggningstillgångar en investeringsram för budgetåret. För de följande två åren anges en planerad ram. Inom ramen ska samtliga investeringar inom Region Gävleborg inrymmas.
- Fullmäktige tilldelar regionstyrelsen som fastighetsägare en ram för byggnadsinvesteringar. Ramen är uppdelad på projekt. Mindre investeringar har en gemensam ram per sjukhus. Investeringsbudgeten innehåller också en ram för tillkommande projekt som kommer att aktualiseras för beslut under budgetåret.
- Väsentliga internredovisningsprinciper**
- Personalomkostnadspålägg har beräknats med 49,44 procent i enlighet med genomsnittligt PO enligt SKR från våren 2022. Finansiering av överskjutande pensionskostnader har skett centralt. Kapitalkostnader beräknas på anläggningstillgångar i form av avskrivningar och internränta. Avskrivningar baserade på anskaffningsvärdet beräknas linjärt över nyttjandeperioden, som fastställs vid anskaffningen. Internräntan har beräknats enligt SKR:s förslag med 2,5 procent på bokfört värde.
- Kostnader för vissa administrativa, tekniska samt medicinska stödfunktioner fördelas till de verksamheter som använder tjänsterna. Kostnaden för flertalet interna tjänster fördelas med fast fördelning utifrån en fördelningsnyckel, som i de flesta fall är andel årsarbetare. Internhyra fördelas utifrån andel yta i några olika typer av lokaler

- NOT 23**
Redovisnings- och värderingsprinciper
- Årsredovisningen är i allt väsentligt upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Rådet för kommunal redovisning är normgivande organ inom kommunal redovisning och har till uppgift att utveckla god redovisningssed enligt LKBR. RKR ger ut rekommendationer utifrån gällande lagstiftning.
- Allmänt**
- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras Region Gävleborg och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Inkomster och utgifter av väsentlig storlek har periodiserats till rätt räkenskapsår. OB, jour/beredskap, timlön samt löneersättningar/-avdrag som avser december och utbetalas i januari har dock inte periodiserats. En tillräckligt tillförlitlig beräkning av beloppen har bedömts svårt att göra. Region Gävleborg har bedömt att storleken för dessa i allt väsentligt är densamma år från år.
- Omräkning av fordringar och skulder i utländsk valuta**
- Enligt 7 kap. 9 § LKBR ska fordringar och skulder i utländsk valuta omräknas enligt växelkursen på balansdagen, om detta står i överenskommen med god redovisningssed och kravet i 4 kap. 3 § på en rättvisande bild.
- Kortfristiga placeringar och leverantörsskulder har omräknats enligt de valutakurser som publiceras på Riksbankens webbplats och som är beräknat medelvärde av olika bankers köp- och säljkurser.
- Intäkter**
Skatteintäkter
- Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s decemberprognos i enlighet med RKR: rekommendation R2.
- Materiella anläggningstillgångar**
Gränsdragning mellan kostnad och investering
- Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om anskaffningsutgiften exklusive moms överstiger beloppsgränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har av Region Gävleborg satts till 2 prisbasbelopp (2024 var prisbasbeloppet 57 300 kr). Inom hjälpmedelsverksamheten klassificeras samtliga hyreshjälpmedel, även de som beloppsmässigt ligger under 2 prisbasbelopp, som anläggningstillgång. Anledning till detta är matchning av kostnader och intäkter enligt den prismodell som används för hyreshjälpmedel.

Anskaffningsvärde

Ränteutgifter aktiveras inte. Region Gävleborg tillämpar konsekvent huvudmetoden och redovisar ränteutgifter i den mån det finns några som en kostnad i resultaträkningen det räkenskapsår de hänför sig till.

Komponentavskrivning

Från och med 2014 tillämpas komponentavskrivning på vindkraft samt nybyggnads- och större ombyggnadsprojekt. Som större nybyggnads- och ombyggnadsprojekt klassificeras investeringar över 450 prisbasbelopp. En indelning i olika komponenter har fastställts och definierats vad respektive komponent innehåller. Under 2015 och 2016 gjordes en genomgång av anskaffade anläggningar före 2014 med ett bokfört värde över 450 prisbasbelopp.

Komponentavskrivning tillämpas från och med 2017 på dessa anläggningar, med undantag av de som ingår i Framtidsbygget vid Hudiksvalls- och Gävle sjukhus då väsentliga ombyggnationer kommer att förändra dessa fastigheter i samband med projektet.

Komponentavskrivning tillämpas även på anskaffade magnetkameror och stora ambulanser.

Avskrivning

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärde exklusive eventuellt restvärde. Avskrivning av förvärvade immateriella anläggningstillgångar görs utifrån avtalsperioden och linjär avskrivning tillämpas. På tillgångar i mark och pågående investeringar görs inga avskrivningar.

Avskrivningsmetod

Linjär avskrivning tillämpas med samma nominella belopp varje månad. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. För byggnader sker det efter godkänd ekonomisk redovisning samt slutrapport för projektet och i så nära anslutning till slutbesiktning som möjligt.

Avskrivningstider

Avskrivningstiderna för respektive tillgångsslag görs efter bedömning av tillgångens nyttjandeperiod. Vägledning är hämtad i RKR:s skrift om avskrivningar

Avskrivningstider byggnader, byggnadsinventarier, investering i annans byggnad och markanläggning	Avskrivningstider
Mindre ombyggnationer (<450 prisbasbelopp)	3–10 år
Byggnadsinventarier	3–10 år
Markanläggningar	3–10 år
Mark	Ingen avskrivning
Investering i annans byggnad	3 år – längst kon-traktstid
Komponenter – sjukhusbyggnader	
Stomme	80 år
Yttre skal	40 år
Ventilation	25 år
Installationer	20 år
Byggnadsinventarier	20 år
Övrigt	10 år
Komponenter, folkhögskolor och administrativa byggnader	
Stomme	80 år
Yttre skal	40 år
Ventilation	25 år
Installationer	20 år
Byggnadsinventarier	20 år
Övrigt	10 år
Avskrivningstider maskiner och utrustning	Avskrivningstider
Möbler	10 år
Medicinteknisk utrustning	3–10 år
Ambulanser inklusive påbyggnation/skåp	3–10 år
IT-utrustning	3–5 år
Övrig utrustning	3–5 år
Hjälpmedel	3–7 år
Komponenter, stora ambulanser	
Sjukvårdsutrymme	12 år
Chassi	4 år
Komponenter, magnetkamera	
Elektromagnet	12 år
Bord, detektor, modalitetsdatorer	6 år
Avskrivningstider immateriella anläggningstillgångar	Avskrivningstider
Licenser och övriga immateriella anläggningstillgångar	3 år – längst avtals-period

Finansiella tillgångar och finansiella skulder
Värdering av finansiella tillgångar som innehas för att generera avkastning
Finansiella tillgångar som Region Gävleborg innehar för att generera avkastning eller värdestegring värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde. Eventuella transaktionsutgifter som är direkt hänförliga till förvärv av sådana tillgångar kostnadsförs då de uppkommer. Efter första redovisningstillfället värderas dessa tillgångar till verkligt värde i den mån det är förenligt med 7 kap. 6 och 7 § LKBR. Förändringen i tillgångarnas verkliga värden redovisas löpande i resultaträkningen.

Värdering av övriga finansiella tillgångar
Finansiella tillgångar som inte innehas i syfte att generera avkastning eller värdestegring värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde, inklusive eventuella transaktionsutgifter direkt hänförliga till förvärvet av tillgången. Finansiella anläggningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Nedskrivning sker om det verkliga värdet är lägre än anskaffningsvärdet och kan antas vara bestående.

Omsättningstillgångar

Värdering av kundfordringar

Vid varje delårs- och årsbokslut värderas samtliga utestående kundfordringar. För patientavgifter, egenavgifter, hjälpmedel och elevavgifter görs en kollektiv värdering och värdereglering. Förfallna kundfordringar som är mellan 4 månader och 1 år skrivs ned med 50 procent och förfallna kundfordringar äldre än 1 år skrivs ned med 100 procent. För övriga kundfordringar görs individuell värdering och nedskrivning.

Förråd

Förråd överstigande 200 tsek redovisas som förråd i balansräkningen och värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen. Endast varor som ingår i den direkta kärnverksamheten medräknas. I syfte att stärka beredskapen för läkemedel har lagernivån avseende utvalda viktiga läkemedel utökats i syfta att säkerställa tillgång för en månads normalförbrukning. Någon förhöjd risk avseende inkurans till följd av den förstärkta lagernivån av läkemedel bedöms ej finnas då omsättningss hastigheten är hög.

Kortfristiga placeringar – finansiella omsättningstillgångar

Kapitalförvaltningen redovisas här. Kapitalförvaltningen regleras i en separat policy och regler till policyn som beslutats av regionfullmäktige och regionstyrelsen. Finansiella instrument värderas till verkligt värde (marknadsvärde). Under 2024 uppgår orealiserade vinster och förluster till 836 mnkr. Dessa har redovisats som finansiella intäkter med 845 mnkr och finansiella kostnader med 9 mnkr. Marknadsvärdet fastställs utifrån senast kända värdering från respektive fondförvaltare. Detta kan innebära att någon placering värderats utifrån annan tidpunkt än per balansdagen. För fonder i utländsk valuta används de valutakurser som publiceras på Riksbankens webbplats per balansdag.

Pensioner

I enlighet med LKBR redovisas pensioner enligt blandmodellen.

Anställda

Pensioner som intjänats under 2024 och utgör den avgiftsbestämda delen i avtalsförsäkringen redovisas under rubriken kortfristiga skulder eftersom utbetalning sker 2024. Särskild avtalspension redovisas som avsättning i balansräkningen och belastar resultatet det år som beslutet tas. Pensioner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Övrig pensionsskuld redovisas som avsättning i balansräkning.

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda är beräknade enligt Riktlinjer från Sveriges Kommuner och Regioner, RIPS. Förpliktelser för särskild

avtals- och ålderspension som inte regleras enligt RIPS är beräknade utifrån 2024 års pension med en årlig uppräknings med 1,8 procent. För avtal med samordningsklausul utgår beräkningen från de förhållanden som är kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt görs beräkningen utifrån antagandet att ingen samordning kommer att ske.

Förtroendevalda

Visstidspensioner för förtroendevalda är beräknade enligt samma diskonteringsränta och livstidsantagande som finns föreskrivna i RIPS. Visstidspension redovisas som en avsättning när utbetalning har påbörjats, oavsett när intjänandet har skett. Dessförinnan redovisas den som en ansvarsförbindelse.

Intjänad ålderspension för förtroendevalda som omfattas av pensionsbestämmelser för förtroendevalda (PBF) redovisas som avsättning i balansräkningen.

För förtroendevalda som är valda första gången i samband med valet 2014 eller senare, eller som i tidigare uppdrag inte omfattas av PBF, tillämpas bestämmelser om omställningsstöd och pension till förtroendevalda (OPF-KL). Intjänad pension under 2024 för dessa redovisas som avsättning i balansräkningen.

Avsättningar

I bokslut 2024 fanns avsättningar för pensioner. Några övriga avsättningar fanns ej.

Långfristiga skulder

I bokslut 2024 fanns endast erhållna offentliga investeringsbidrag bland långfristiga skulder. Investeringsbidrag tas från och med 2010 upp som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningarnas respektive nyttjandeperiod. Tidigare redovisades investeringsbidrag så att de reducerade det bokförda värdet.

Redovisning av leasingavtal

Enligt RKR:s rekommendation R5 ska upplysningar lämnas om operationella och finansiella leasingavtal. Region Gävleborg har endast operationella leasingavtal enligt bedömning vid bokslutstidpunkt. En översyn av befintliga avtal har skett under 2024 vilket ej har föranlett några omklassificeringar. Upplysningar i denna årsredovisning lämnas för ej uppsägningsbara operationella leasingavtal med en avtalstid som överstiger tre år. Det sammanlagda beloppet per balansdag av framtida minimileaseavgifter, fördelade på förfallotidpunkter enligt följande:

Leasingavgift, MNKR	2024	2025-2028	2029-
Lokalhyror	26	98	100
IT-utrustning	15	16	-
Tåg*	50	13	-
Summa	91	127	100

* Nuvarande avtalstid löper t o m 2026-03-22. Därefter kan förlängning ske med 5 år i taget. Avgivna belopp är framtagna som att avtalet sträcker sig till 2026-03-22. Vid en eventuell uppsägning träder aktieägaravtalet mellan ägarna till AB Transitio i kraft. Detta innebär att så länge som man inte hittar en ny hyrestagare får Region Gävleborg stå för fasta kostnader för tågen.

Den kommunala koncernen – sammanställda räkenskaper

Enligt 11 kap 12 § LKBR ska förvaltningsberättelsen innehålla upplysningar om koncernen och dess ekonomi och verksamhet. Utöver detta ska sammanställda räkenskaper upprättas, det vill säga en sammanställning av regionens och koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar, kassaflödesanalyser samt noter enligt 12 kap 1 § LKBR.

Sammanställda räkenskaper behöver dock inte upprättas för den kommunala koncernen om samtliga kommunala koncernföretag är utan väsentlig betydelse för Region Gävleborg enligt 12 kap 2 § LKBR. Enligt RKR R16 om sammanställda räkenskaper föreligger särskild ekonomisk betydelse om den kommunala koncernens andel av företagets omsättning eller omslutning överstiger 5 procent av Region Gävleborgs skatteintäkter och generella statsbidrag.

Region Gävleborg har två helägda bolag, Folk tandvården AB och Movexum AB. Bolagens totala omslutning uppgår till 3,8 procent av Region Gävleborgs skatteintäkter och generella statsbidrag. Andelen av omsättningen de kommande åren bedöms vara i nivå med 2024.

En beskrivning av koncernföretagen med ägarandelar, verksamhet och nyckeltal redovisas under avsnittet den kommunala koncernen. En samlad bedömning utifrån bolagens omfattning är att sammanställda räkenskaper inte behöver upprättas. Sådana bedöms inte tillföra någon ytterligare väsentlig information för att få en helhetsbild över den samlade verksamheten.

Kontakt årsrapport 2024:

Ekonomidirektör Annica Johansson
annica.h.johansson@regiongavleborg.se

Region Gävleborg

Regionkontoret
801 88 Gävle
rg@regiongavleborg.se
Växel 026-15 40 00

regiongavleborg.se

